

משרד האוצר
האגף לקשרים בינלאומיים

דו"ח פעילות ישראל בארגון OECD

2005/06

ניסן התשס"ז, אפריל 2007
www.oecd.gov.il

משרד האוצר
האגף לקשרים בינלאומיים

דו"ח פעילות
ישראל בארגון
OECD

2005/06

פתח דבר

חשיבות הצטרפות ישראל לארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח (OECD) טמונה בראש ובראשונה בהטמעת הסטנדרטים הגבוהים שמציב הארגון. תהליך מורכב זה מתבצע באמצעות פעילות מתואמת של משרדי הממשלה, רשויותיה וגופים מן המגזר הפרטי. כיום, חברה ישראל ב-50 ועדות וקבוצות עבודה של הארגון בהן מנסחים ויוצרים עקרונות מנחים משותפים, אינדיקאטורים השוואתיים וסטנדרטים בינלאומיים עבור כלכלות שוק חופשי.

במהלך השנים 2005 ו-2006 הרחיבה ישראל את היקף פעילותה והצטרפה לוועדות וקבוצות עבודה חדשות. הרחבה זו התאפשרה אודות להערכה והכרה לה זוכה ישראל מצד ה-OECD, בדבר תרומתה האיכותית ליעדי הארגון במגוון נושאים ותחומים הכוללים, בין היתר, שירותי ביטוח ופנסיות פרטיות, גיבוש מתודולוגיה לניהול חוב ממשלתי, מיסוי בינלאומי, ניהול ומימון סיכוני טרור, טכנולוגיה וחדשנות ותקשורת ומחשוב. נציגי ישראל מוזמנים לשמש כיושבי ראש קבוצות עבודה ומובילים תוכניות מחקריות בינ"ל, כגון שיטות גישור בין הסטטיסטיקה על המו"פ לחשבונות לאומיים ואנרגיות חלופיות, למרות היותה של ישראל מדינה שאינה חברה בארגון. בשנת 2005, מונה נציג מישראל ע"י מזכ"ל ה-OECD לשמש מומחה בינלאומי מטעם הארגון בנושא חקלאות.

בשנת 2006, התקיים סמינר מטעם ה-OECD בנושא חינוך ובמהלך השנה הקרובה מתוכננת סדנא בנושא מיסוי בהשתתפות מומחים מהארגון. במקביל לתהליך איתור וגיבוש רשימת מדינות מועמדות להצטרפות ל-OECD, משיק האגף לקשרים בינלאומיים במשרד האוצר אתר אינטרנט "ישראל – OECD", הכולל פרוט מלא אודות פעילות ישראל בארגון, כולל נתונים סטטיסטיים השוואתיים של ישראל בחלוקה לנושאים, בדומה לקיים באתר ה-OECD.

הדו"ח המצורף מהווה תזכורת לעבודה הנפלאה הנעשית במשרדי הממשלה, רשויותיה ובקרב גורמים בסקטור הפרטי. לפיכך, זו גם הזדמנות נאותה להודות לכל העוסקים בהתמדה במלאכה, על אף הקשיים שבדרך.

לבסוף, תודה מיוחדת למר מרק לובן מהאגף לקשרים בינלאומיים במשרד האוצר, שטרח כה רבות בהכנת הדו"ח.

עודד ברוק

מנהל האגף לקשרים בינלאומיים

יו"ר ועדת ההיגוי הבין-משרדית להצטרפות ישראל ל-OECD

עיקרי הדו"ח

דו"ח פעילות לשנים 2005-2006 – ישראל בארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח (OECD) כולל ארבעה חלקים:

❖ חלק א' – משרדי ממשלה

- ❖ פרוט מלא של פעילות משרדי הממשלה בעבודת ועדות וקבוצות הסמך של ארגון OECD
- ❖ תיאור תפקידן של מסגרות OECD בהן פעילה ישראל
- ❖ ציון תרומתה של ישראל לעבודה השוטפת של מסגרות הארגון

❖ חלק ב' – רשויות ומוסדות

- ❖ פרוט מלא של פעילות רשויות ומוסדות הממשלה בעבודת ועדות וקבוצות הסמך של ארגון OECD
- ❖ תיאור תפקידן של מסגרות OECD בהן פעילה ישראל
- ❖ ציון תרומתה של ישראל לעבודה השוטפת של מסגרות הארגון

❖ חלק ג' – מגזר פרטי

- ❖ פרוט מלא של פעילות המגזר הפרטי בעבודת ועדות וקבוצות הסמך של ארגון OECD

❖ חלק ד' – נספח

- ❖ רשימות ועדות וקבוצות הסמך בהן חברה ישראל בחלוקה לחברות מלאה ולמשקיפות

תוכן העניינים

3	פתח דבר
5	עיקרי הדו"ח
	חלק א' – משרדי ממשלה
11	1. משרד האוצר
25	2. המשרד להגנת הסביבה
29	3. משרד החוץ
31	4. משרד החינוך
43	5. משרד החקלאות ופיתוח הכפר
47	6. משרד המדע והטכנולוגיה
57	7. משרד התיירות
59	8. משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
67	9. משרד התקשורת
73	10. משרד התשתיות הלאומיות
	חלק ב' – רשויות ומוסדות
79	1. בנק ישראל
83	2. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
97	3. המועצה להשכלה גבוהה
101	4. רשות ההגבלים העסקיים
105	5. הרשות הלאומית להסמכת מעבדות
	חלק ג' – הסקטור הפרטי
109	1. האוניברסיטה העברית בירושלים
111	2. התאחדות התעשיינים בישראל
	חלק ד' – נספח
115	מסגרות ה-OECD בהן חברה ישראל

חלק א' ◀

פעילות משרדי הממשלה

משרדי ממשלה

1. משרד האוצר:

- מינהל הכנסות המדינה ורשות המסים בישראל
 - המרכז המולטילטרלי להכשרה במיסוי מטעם ארגון OECD –
The OECD Multilateral Tax Training Centre

ניהול סמינרים אזוריים וסדנאות הנו אחד המרכיבים המרכזיים של תוכנית המיסוי של ארגון OECD. בשנת 1991, הקים ארגון OECD רשת של מרכזים מולטילטרליים להכשרה במיסוי הממוקמים באנקרה, בודפשט, וינה ו-Chonan (דרום קוריאה). הסדנאות מטפלות בשיקולי מדיניות (יעילות) הרלוונטיים למספר נושאים בעלי עניין למעצבי מדיניות מס בקרב המדינות המשתתפות. הנושאים משתנים משנה לשנה ויכולים לכלול לדוגמא: מיסוי מוצרים פיננסיים חדשים, מודל המס של OECD, מחירי העברה ועוד. הסדנאות מסייעות למדינות להשוות את מדיניות המס שלהן לזו הנהוגה בקרב כלכלות שוק חופשי. בנוסף, תורמות הסדנאות לפיתוח ואימוץ סטנדרטים בינ"ל במס. מבנה הסמינר נועד למקסם השתתפות פעילה באמצעות יצירת דיאלוג וחשיפה להתנסויות. הדיונים מתבססים על מקרים קיימים, דוגמאות מעשיות וניסיון של מדינות. המשתתפים מתמודדים עם מספר מקרים ומתבקשים להציג את מסקנותיהם. המשתתפים מתבקשים לשתף את הנוכחים באופן בו מדינתם מתמודדת עם הבעיות העולות במהלך הסדנא.

◇ דנא בנושא מדיניות מיסוי –

Tax Policy Analysis workshop

2005 – הממונה על הכנסות המדינה השתתף בסדנא שנערכה בווינה בנובמבר 2005 אשר במהלכה הרצה בנושא רפורמות המס בישראל:

Israel's Tax Reforms 2003-2010 – A Focus on Efficiency and Redistribution

2006 – הממונה על הכנסות המדינה השתתף בסדנא שנערכה בבודפשט

בדצמבר 2006. הסדנא עסקה בנושאים הבאים:

- מדיניות מס
- יעילות וצדק
- רפורמות במיסוי
- הכנסת היחיד
- מיסוי רווחי עסקים והשקעות
- שיעורי מס אפקטיביים לניתוח מדיניות

✓ הממונה על הכנסות המדינה במשרד האוצר הרצה על רפורמה במיסוי היחיד בישראל 2003-2010. במסגרת ההרצאה נבחנו המטרות העיקריות, המרכיבים והתוצאות של רפורמת המס והוצגו הדילמות המרכזיות בנושא

◇ **דנא בנושא מס הכנסה –**

Income Tax workshop

2005 – המשנה לממונה על הכנסות המדינה השתתפה בסדנא שנערכה בבודפשט בנובמבר 2005. בסדנא השתתפו נציגים מהמדינות הבאות: בולגריה, סין, קרואטיה, קפריסין, צ'כיה, אסטוניה, הונגריה, פולין, רומניה, ליטא, לטביה, סלובקיה, סלובניה וישראל.

הסדנא עסקה בנושאים הבאים:

- מיסוי הקצאת אופציות לעובדים
 - הקלה מכפל מיסים
 - מיסוי גופים שקופים
 - מיסוי רווחי הון בידי יחידים
 - מיסוי מסחר אלקטרוני
 - מיסוי שלא על בסיס ההכנסה החייבת (Lump Sum Taxation)
- כל מדינה הציגה סקירה לגבי שינוי ייחודי בחקיקה אשר נעשה לאחרונה, בתחום המיסוי הישיר.

המשנה לממונה על הכנסות המדינה הרצתה בנושאים הבאים:

✓ מיסוי רווחי הון בידי יחידים בישראל – Capital gains taxation of individuals

✓ המיסוי בישראל על הקצאת אופציות לעובדים –

Taxation of employee stock-option plans

✓ מיסוי נאמנויות בישראל – Trust taxation legislation

2006 – סגנית בכירה לממונה על הכנסות המדינה וסגנית היועצת המשפטית ממינהל הכנסות המדינה נטלו חלק בסדנא שנערכה באוקטובר 2006.

הסדנא עסקה בנושאים הבאים:

- סיווג עובדים כשכירים או עצמאיים
- מיסוי עובדים מהגרים
- תמריצי מס ליחידים
- מיסוי שותפויות
- מיסוי התא המשפחתי

במהלך הסדנא הרצתה סגנית בכירה לממונה על הכנסות המדינה בנושאים הבאים:

✔ פטור השתתפות בישראל (Participation Exemption)

✔ מיסוי התא המשפחתי

◇ **סדנא בנושא מודלים של מס –**

Tax Modeling Workshop

שני כלכלנים ממינהל הכנסות המדינה השתתפו בסדנא שנערכה בבודפשט באפריל 2006. במסגרת הסדנא הושם דגש על מתן כלים לניתוח תקבולי מסים. הנושאים המרכזיים שנדונו בסדנא היו אמידת גביית מס הכנסה מפרטים, מס הכנסה מחברות ומע"מ, ואמידת ההשלכה של רפורמות פיסקאליות על גביית מסים. בנוסף, הוצגו נושאים מתקדמים בהערכת נטל המס השולי ובמתודולוגיה של יצירת מודלים מייצגים של בסיסי נתונים.

◇ **סדנא בנושא אמנות מס –**

Tax Treaties Issues Workshop

היועצת המשפטית למינהל הכנסות המדינה, מנהל מחלקת מיסוי בינלאומי, מינהל הכנסות המדינה וראש צוות מהיחידה למיסוי בינלאומי ברשות המסים השתתפו בסדנא שנערכה בווינה במאי 2006. הסדנא עסקה ביישום ופרשנות אמנות למניעת כפל מס תוך התמקדות בהוראות שונות באמנות המס הנוגעות, בין היתר, לרווחי עסקים, הכנסה מעבודה, הכנסה מהשקעות, הכנסה מרכוש בלתי מוחשי, מניעת כפל מסים ומניעת ניצול לרעה של אמנות. הסדנא התמקדה בסוגיות מעשיות וכללה ניתוח אירועים רבים (case studies).

◇ **סדנא בנושא מיסוי שווקים פיננסיים –**

Taxation of Financial Markets Workshop

נציג היחידה למיסוי בינלאומי ברשות המסים נטל חלק בסדנא שנערכה בבודפשט במהלך יולי 2006.

הסדנא עסקה בנושאים הבאים:

- מוסד קבע
- מיסוי שוק ההון
- מכשירי השקעה קולקטיביים (CIV)
- אג"ח
- מניות מועדפות
- הימנעות ממס באמצעות מכשירים פיננסיים

✔ נציג היחידה למיסוי בינלאומי ברשות המסים הרצה בנושא הימנעות ממס והוראות אנטי תכנוניות

בישראל

■ **פורום גלובאלי למיסוי אמנות מס ומחירי העברה –**

10th Global Forum on Tax Treaties and Transfer Pricing

מנהל מחלקת מיסוי בינלאומי במנהל הכנסות המדינה, מנהלת היחידה למיסוי בינלאומי ברשות המסים ומנהל אגף בכיר (שומה ובקורת) מרשות המסים השתתפו בפורום הגלובאלי על מיסוי בינלאומי ומחירי העברה שנערך בפריס בספטמבר 2005. הפורום אורגן ע"י מרכז OECD למדיניות מס ואדמיניסטרציה (OECD Centre for Tax Policy and Administration), והתמקד בייחוס רווחים למוסד קבע (Permanent Establishment). בפורום השתתפו נציגים מ-80 מדינות וארגונים בינלאומיים במטרה לדון בנושאי מס שעל סדר היום העולמי ובמטרה לקדם שיחות בילטרליות.

הכנס יוחד לנושאים הנוגעים לייחוס רווחים למוסד קבע הנוגעים למכירות והפצה, מוסדות פיננסיים, ואתרי בנייה.

הנציגים הישראליים השתתפו במפגש מקדים שנועד למדיניות לא-חברות עם מזכירות OECD, אשר סיפקה הזדמנות למשתתפים להעלות נושאים הנוגעים לעבודתו של הארגון. בהיבט הישראלי הועלו הצעות לש"פ בין ארגון OECD לישראל בנושאי מס.

■ **פורום גלובאלי למיסוי ולאמנות מס של ארגון OECD –**

11th Global Forum on Tax Treaties

מנהל מחלקת מיסוי בינלאומי במנהל הכנסות המדינה, היועצת המשפטית למינהל הכנסות המדינה, מנהלת היחידה למיסוי בינלאומי ברשות המסים ונציגת הלשכה המשפטית מרשות המסים השתתפו בפורום הגלובאלי למיסוי ולאמנות מס שנערך בפריס בספטמבר 2006. הפורום התמקד השנה במניעת ניצול לרעה של אמנות מס. במסגרת הכנס נדונו הנסיבות המביאות לפגיעה בתפקוד של אמנות למניעת כפל מסים ותגובות אפשריות לבעיה זו (הן מצד ממשלות והן מצד נישומים).

מנהל מחלקת מיסוי בינלאומי במינהל הכנסות המדינה הנחה את המושב המרכזי בכנס שעסק בברירת אמנות (Treaty shopping) והרצה בנושאים הבאים:

- ✓ שיקולי מדיניות וסוגיות מעשיות בעניין התפקיד והיישום של הוראות אנטי-תכנוניות
- ✓ הגישה בישראל לסוגיות הנדונות כפי שבאה לידי ביטוי בדין הפנימי בישראל ובאמנות המס של ישראל

עוד נערכו מושבים מקצועיים בנושאים הבאים:

- עקיפת אמנות מס לעומת הבהרה מוצדקת (Treaty override or justifiable clarification)
- דרישת יישום בתום הלב (The "good faith in application" requirement)

• **אגף החשב הכללי**

▪ **קבוצת עבודה בנושא ניהול חוב ציבורי –**

Working Party on Debt Management

קבוצת העבודה לניהול חוב ציבורי – מטפלת בנושאים הבאים:

- גיבוש מתודולוגיה לניהול חוב ממשלתי
- פרסומים הכוללים ניהול חוב על כל היבטיו
- הקמת אתר רשמי של OECD בנושא ניהול חוב
- תכנון וארגון כנסים בנושא רפורמות פיננסיות, חלקם במשותף עם ארגונים כלכליים בינלאומיים, כגון קרן המטבע הבינ"ל, הבנק העולמי ועוד

◇ **מפגש משותף לבנק העולמי ול-OECD בנושא ניהול חוב ממשלתי – מאי 2005**

Joint Meeting World Bank – OECD on Debt Management

◇ **פורום גלובאלי בנושא ניהול חוב ציבורי – דצמבר 2005**

15th OECD Global Forum on "Public Debt Management"

מנהל היחידה לניהול החוב הממשלתי השתתף במהלך 2005 בשני מפגשים מטעם ק.ע. בנושא ניהול חוב ציבורי. במהלך הפורום הגלובאלי הוצגה:

✔ מצגת בנושא היחידה לניהול החוב הממשלתי המפרטת ניהול החוב המקומי, ניהול החוב החיצוני, ביצוע הנפקות בחו"ל, ניהול החוב המקומי הסחיר והלא סחיר ועוד

מושב 34 – מנהל היחידה לניהול חוב ממשלתי השתתף במפגש ק.ע. לניהול חוב ממשלתי שהתקיים באוקטובר 2006. נושא המושב היה הערכת סיכונים פיסקאליים באמצעות צפי תקציבי ארוך טווח (Assessing fiscal risk through long-term budget projections).

צפי תקציבי (הכנסות והוצאות ממשלה) ארוך טווח נמצא עדיין בשלביו הראשוניים. צפי תקציבי נחוץ עבור מדינות OECD הסובלות מהזדקנות האוכלוסייה הנזקקת יותר לשירותים ציבוריים יקרים. הביקוש העולה לשירותים ציבוריים עלול להוביל לגרעון תקציבי מתמשך בשילוב רמות חוב גבוהות ביותר, שיאלצו ממשלות להעלות את המסים או לחלופין לצמצם שירותים ציבוריים. לפיכך, קיימת חשיבות לנסח מחדש הרפורמות במשטר הפנסיה וליצור אג'נדה חדשה לביצוע רפורמה בסקטור הציבורי בכלל באמצעות ביצוע צפי תקציבי.

◇ **הפורום הגלובאלי ה-16 בנושא ניהול חוב ציבורי –**

16th OECD Global Forum on Public Debt Management

הפורום הגלובאלי השנתי המתכנס בחסות ק.ע. של OECD לניהול חוב ממשלתי במימון משותף עם ממשלת יפן, משמש מקום מפגש עבור מנהלי חוב ציבורי מרחבי העולם להחלפת מידע וניסיון בנושא ניהול חוב ממשלתי. הפורום הגלובאלי ה-16 התמקד בנושאים הבאים:

- מגמות והתפתחויות חדשות בניהול חוב ממשלתי בקרב כלכלות שוק מתפתחות
 - תפקיד המכשירים הפיננסיים הקמעוניים בניסוח אסטרטגיות וניהול סיכונים חוב ממשלתי
- מנהל היחידה לניהול חוב ממשלתי השתתף בפורום ה-16, שהתקיים באמסטרדם בדצמבר 2006, ונתן מצגת בנושא:
- ✓ בעד ונגד אגרות חוב קמעוניות – נקודת מבט של מנפיק

▪ **קבוצת העבודה של בכירי אגף תקציבים –**

Working Party of Senior Budget Officials

- ◇ סימפוזיון בנושא לקיחת אחריות ופיקוח על הוצאות ציבוריות מבוזרות ומאולצות –

Symposium on Accountability and Control of Decentralised and Delegated Public Spending

סגן בכיר לחשב הכללי השתתף בסימפוזיון שנערך במדריד בחודש יוני 2005. הדיונים התרכזו במנגנוני הפיקוח על כספי הממשלה שהועברו והופקדו בידי סוכנויות ממשלה, גופים ציבוריים סמי אוטונומיים וקבלני משנה מהסקטור הפרטי, לטובת ביצוע שירות לציבור, ועל אופן ואיכות הביצוע.

- ◇ סימפוזיון בנושא סוכנויות ומיזמים ממשלתיים-פרטיים –

Symposium on Agencies and Public-Private Partnerships (PPP)

מיזם ציבורי-פרטי הנו הסדר לשיתוף פעולה מבני חוזי בין ממשלות והסקטור הפרטי, לצורך אספקת מוצרים או שירותים לציבור, הכולל את היתרונות הבאים:

- שיפור באיכות המיזם הודות ליצירתיות וחדשנות מצד גורמי השוק הפרטי
- יישום מהיר של המיזם הודות להשקעות מצד הסקטור הפרטי
- השבחת ויעילות המיזם הפועל על פי כללים עסקיים המקובלים בשוק הפרטי

במהלך העשורים האחרונים יצרו מספר מדינות מסגרות משפטיות מתאימות למשיכת השקעות פרטיות במיזמי תשתיות ציבוריות לדוגמא:

שיטת ה-PFI (Private Finance Initiative) בבריטניה בה קיימת שיתוף פעולה בין המגזר הפרטי לציבורי באמצעות הענקת זיכיון למגזר הפרטי לממן, לתכנן, להקים, לתחזק תשתית/מוצר העובר לאחריות הזכיון לתקופה ארוכה אך מוגבלת של מספר שנים, כאשר בסופו של תהליך הסקטור הציבורי הופך להיות רוכש השירות. שיטה זו הינה תחליף לשיטת ההפרטה במסגרת פיתוח גישה חדשה לביצוע רכש ממשלתי ואספקת שירות ממשלתי.

סגן בכיר לחשב הכללי ורכז משרדים חברתיים השתתפו בסימפוזיון בנושא סוכנויות ומיזמים ממשלתיים-פרטיים שנערך במדריד ביולי 2006.

• אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ב-14 באוקטובר 2005, אישרה מועצת OECD את צירופה של ישראל במעמד של משקיפה מלאה במסגרות הבאות:

1. הועדה לביטוח ופנסיות פרטיות (Insurance and Private Pensions Committee – IPPC)
2. קבוצת העבודה לפנסיות פרטיות (Working Party on Private Pensions – WPPP)

▪ הועדה לביטוח ופנסיות פרטיות –

Insurance and Private Pensions Committee

הועדה לביטוח ופנסיות פרטיות – הועדה מתכנסת בהרכב של נציגי המדינות החברות, נציגים מן הסקטור הפרטי, ארגונים בינלאומיים כגון ארגון הסחר העולמי (WTO), נציבות האיחוד האירופי (EC), איגוד בינ"ל של רשויות הפיקוח על הביטוח (IAIS) ועוד. מטרת הועדה הינן:

- קידום שת"פ בינלאומי לצורך שיפור המודעות וההבנה בקרב מקבלי ההחלטות אודות נושאים ביטוחיים ופנסיוניים מרכזיים באמצעות ניתוחי שוק ומדיניות, איסוף נתונים וקביעת סטנדרטים
- העמקת ליברליזציה ואימוץ רפורמות רגולטוריות בסקטור הביטוח והפנסיות הפרטיות בקרב המדינות החברות. הדבר יתבצע באמצעות שת"פ עם ועדת ההשקעות של OECD האחראית על יישום קוד OECD לליברליזציה בתנועות שירותים ועם הועדה לשווקים פיננסיים בנושאי רגולציה
- שת"פ מלא עם ארגונים בינ"ל הדנים בנושאי ביטוח ופנסיות פרטיות. הועדה משמשת פורום לדיונים בנושאים העולים על סדר היום בקרב אותם ארגונים כגון IAIS
- קידום דו-שיח מדיני עם מדינות לא-חברות בנושא אימוץ הפרקטיקות הטובות ביותר בנושא ובמתן סיוע נדרש

מושב 75 – מנהלת מחלקת ביטוח בריאות ומנהל מחלקת קרנות פנסיה השתתפו בדיוני ועדת הביטוח ופנסיות פרטיות שהתכנסה ביוני 2005. במסגרת הדיונים הוצגו סקירות בנושאי ביטוח רשלנות רפואית, אריכות ימים וקצבה, סיכוני קטסטרופות וחינוך פיננסי של צרכנים.

מושב 76 – מנהלת מחלקת ביטוח כללי ונציג מחלקת פנסיה השתתפו בדיוני ועדת הביטוח ופנסיות פרטיות שהתכנסה בדצמבר 2005. במסגרת הדיונים הוצגו סקירות בנושאי חינוך פיננסי וביטוח, מטרות וסיבות הרגולציה בתחום הפיננסי, סיכון ביטוח אריכות חיים, ניהול פיננסי של קטסטרופות, ביטוח רשלנות רפואית והוצגה טיוטת דו"ח בנושא מיסוי חברות ביטוח.

אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון ענה על השאלון הבא:

חינוך פיננסי וביטוח – Questionnaire on Financial Education and Insurance

מושב 77 – האקטואר הראשי השתתף בדיוני ועדת הביטוח והפנסיות הפרטיות שהתכנסה ביולי

2006. בדיונים הוצגו הנושאים הבאים:

- ליברליזציה בתחום הביטוח
- גידור סיכונים אריכות הימים
- סיכונים קטסטרופות
- חינוך פיננסי של צרכנים

מושב 78 – מנהל מחלקת מידע ופיתוח השתתף בדיוני ועדת הביטוח והפנסיות הפרטיות שהתכנסה

בדצמבר 2006. בדיונים הוצגו הנושאים הבאים:

- מדדים סטטיסטיים לבחינת חברות ביטוח – נדרשת הבחנה קפדנית יותר בין מדדים הרלוונטיים לחברות הפועלות בתחום ביטוח החיים לבין אלו הפועלות בתחום הביטוח הכללי. עם זאת יש לבחון את הדרך ליישום מדדים לחברות הפועלות בשני התחומים העיקריים – כפי שקיים בישראל
- סקירות בנושאים הקשורים לסיכון ביטוח אריכות חיים
- ניהול פיננסי של אסונות טבע בקנה מידה גדול
- ליברליזציה בתחום שירותי הביטוח
- חינוך פיננסי בתחום הביטוח – ישראל הציגה בפני משתתפי הדיון את פעילות האגף לקידום מודעות הציבור לנושא החינוך הפיננסי ושיפור האוריינות הפיננסית

המסמך הישראלי פורסם כ- Room Document No. 7:

Improving the Financial Education and Financial Literacy – The Israeli Perspective

כוח משימה לסטטיסטיקה בפנסיות

Task Force on Pension Statistics

- כוח משימה לסטטיסטיקה בפנסיות** – המנדט של כוח המשימה כולל:
- פיתוח מאגר ידע יסודי אודות המתודולוגיה הנהוגה לאיסוף נתונים על פנסיות פרטיות בקרב מדינות OECD
 - סקירה אודות יתרונות וחולשות של מאגר הנתונים הקיים, באמצעות איסוף נתונים עבור מספר מדינות OECD
 - בחינת אופנים ואמצעים לשיפור יכולת ההשוואה של סטטיסטיקות בינ"ל בנושא פנסיות ומתן המלצות בנושא
 - איסוף נתונים סטטיסטיים על פנסיות פרטיות
 - בחינת נושאים נלווים וכתובת המלצות בהתאם

מושב 5 – האקטואר הראשי ומנהל מחלקת קרנות פנסיה השתתפו בישיבת כוח המשימה

לסטטיסטיקה בפנסיות שהתקיימה ביוני 2005.

מושב 6 – מנהלת מחלקת ביטוח כללי ונציג מחלקת פנסיה השתתפו בישיבת כוח המשימה לסטטיסטיקה בפנסיות שהתקיימה בנובמבר 2005.

הדיונים התמקדו בתוכנית ה-OECD לאיסוף נתונים ואינדיקטורים הנוגעים לקרנות פנסיה.

מושב 7 – מנהל מחלקת מידע ופיתוח השתתף בדצמבר 2006, בדיוני כוח המשימה לעניין

סטטיסטיקה בפנסיות. הנושא המרכזי כלל פיתוח מדדים השוואתיים עבור קרנות הפנסיה

(Funded pension: core indicators) – בעיות בהגדרת המדדים: המדדים המוצעים אינם

בוחנים את רמת הריכוזיות בענף, יש מקום לבחון במשולב את כל אפיקי החיסכון לטווח ארוך

(Contractual savings) ולא רק את תחום הפנסיה, המעמיד בפני הפרט מספר תוכניות חיסכון

לגיל הפרישה. נציג ישראל העביר מצגת המפרטת את התפתחות שוק החיסכון לטווח ארוך בישראל

בכלל ותחום הפנסיה בפרט. המצגת כללה גם נתונים השוואתיים לאלו של מדינות OECD.

The Pension Market in Israel – Ongoing Progress

◇ קבוצת עבודה לפנסיות פרטיות –

Working Party on Private Pensions

קבוצת עבודה לפנסיות פרטיות – בקבוצת העבודה לפנסיות פרטיות חברות מדינות OECD ורוסיה, ברזיל וישראל נוטלות חלק בדיוני הקבוצה במעמד של משקיף. בנוסף, משתתפים נציגים ממספר רב של ארגונים בינ"ל: הפדרציה האירופית לפנסיות (EFRP), האיגוד הבינלאומי של מפקחים על קרנות הפנסיה (AIOS), קרן המטבע הבינ"ל (IMF), הארגון הבינ"ל לפיקוח על הפנסיות (IOPS), האיגוד הבינ"ל לביטוח לאומי (ISSA) והבנק העולמי (WB).

יעדי ומשימות קבוצת העבודה:

- ביצוע סקירה ומעקב אחר מערכת הפנסיות הפרטיות בקרב מדינות OECD וניתוח נושאים טכניים נלווים
- ניסוח מסקנות והמלצות הנוגעות לגישות שונות בנושאי רגולציה ופיקוח על מערכת הפנסיה הפרטית
- שתוף פעולה ותאום בנושא פנסיות פרטיות עם מסגרות שונות בארגון OECD, כמו גם עם גופים בינ"ל אחרים
- קידום דיאלוג עם מדינות לא-חברות בנושא פנסיות פרטיות

מושב 13 – האקטואר הראשי ומנהל מחלקת קרנות פנסיה השתתפו בישיבת קבוצת העבודה לפנסיות

פרטיות שהתכנסה ביוני 2005. המשתתפים קבלו סקירה אודות מערכת הפנסיות הפרטיות במדינות

OECD, ומצגות בדבר מגוון גישות הנוגעות לרגולציה ופיקוח של מערכת הפנסיות הפרטיות.

מושב 14 – מנהלת מחלקת ביטוח כללי ונציג מחלקת פנסיה השתתפו בישיבת קבוצת העבודה

לפנסיות פרטיות שהתכנסה בנובמבר 2005. במסגרת הדיונים הוצגו סקירות בנושאי פיקוח על תכניות

פנסיה במאה ה-21, התפתחויות בפיקוח על תכניות פנסיה פרטיות והחינוך הפיננסי. בדיונים השתתפו

נציגי הוועדה המייעצת של ארגוני תעשייה ועסקים (BIAC) והוועדה המייעצת של איגודי העובדים (TUAC) היושבים ליד OECD בנושא קרנות הגנה פנסיוניות (Pension Protection Funds).

אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון ענה על השאלונים הבאים:

☑ שאלון בנושא דרישות רישום ורישוי ונוהלי פיקוח –

Questionnaire on registration & Licensing requirements and supervisory practices

☑ שאלון בנושא בחירת השקעה בתוכניות פנסיות פרטיות –

Questionnaire – Investment choice by members in private pension plans

מושב 15 – האקטואר הראשי השתתף בישיבת קבוצת העבודה לפנסיות פרטיות שהתכנסה ביולי 2006. הנושאים שעלו כללו:

- השוואות בינלאומיות של שיעורי תחלופה
- הענקת רישיונות למפעילי תוכניות פנסיה
- שווי הוגן בקרנות הפנסיה
- דו"ח בנושא חינוך פיננסי וקווים מנחים
- מדדים השוואתיים עבור קרנות הפנסיה

מושב 16 – מנהל מחלקת מידע ופיתוח השתתף בדצמבר 2006 במושב משותף של ק.ע. לפנסיות פרטיות יחד עם נציגי הוועדה המייעצת של איגודי העובדים (TUAC). בדיונים הוצגו הנושאים הבאים:

- בחירה וולונטארית של סיכון ההשקעה בתוכניות פנסיה מסוג Defined Contribution – בישראל הצרכנים יכולים לחלק את הפקדוניהם בין חיסכון, ביטוח נכות או שארים
- השקעות של גופים מוסדיים באפיקי השקעה בעלי אחריות חברתית (Socially responsible investment) – יש מקום לעודד גופים מוסדיים להשקיע בחברות התורמות לחברה ולסביבה. אולם, דרך חברות אלו ניתן להשקיע רק במניות או באג"ח ולא באפיקים סולידיים. בשנים האחרונות הגופים המוסדיים משקיעים בנכסים מתוחכמים כמו קרנות גידור, CDO, ABS, וכיו"ב – מכשירים שאין באפשרות המשקיע המוסדי לפרקם בהתאם למידת התרומה החברתית הגלומה בהם
- השקעות קרנות פנסיה בקרנות גידור – הבעיות שמלוות את ההשקעה של הגופים המוסדיים בקרנות גידור מאפיינות גם את השקעתם ב"סלים" אחרים של מוצרים – CDO, CLN ואיגוה – יש מקום לטפל בנושא בכללותו ולא רק בבעיות המלוות את ההשקעה בקרנות גידור
- בקשת דרום אפריקה לקבלת מעמד של משקיף – בישראל בדומה לדרום אפריקה שיעור המשתתפים בכוח העבודה נמוך מהמקובל במדינות OECD; נראה שיש מקום ללמוד מהניסיון

- הדרום-אפריקאי להעלאת שיעור המשתתפים בכוח העבודה, הדבר צפוי לתרום להגדלת שיעור החוסכים לעת זקנה
- חינוך פיננסי בקרנות הפנסיה
 - פיתוח מכשירים שיעבירו את סיכון אריכות הימים מגופי החיסכון הפנסיוני לגורמים אחרים

◆ פרסום בנושא ביטוח סיכוני טרור במדינות OECD –

Terrorism Risk Insurance in OECD Countries

הספר מציג את מסקנות בדבר מדיניות מדינות OECD בנושא וניתוחים אקדמאים בסוגיית ניהול מימון סיכוני טרור. הספר בודק התנהגות והתנהלות שווקי הביטוח לאחר פיגועי ה-11 בספטמבר בארה"ב, מציג את התמודדות השווקים הפיננסיים אל מול סיכוני הטרור ותפקיד הממשלות בכיסוי פיגועי טרור. הספר כולל טבלאות השוואתיות באשר לתוכניות ביטוח טרור בקרב מספר מדינות OECD והתמודדות שלוש מדינות לא-חברות – דרום אפריקה, ישראל והודו, בכיסוי פיגועי טרור. – הספר התפרסם ב-6 ביולי 2005, וכולל 291 עמודים.

◆ הארגון הבינלאומי למפקחי הפנסיות –

The International Organisation of Pension Supervisors (IOPS)

הארגון הבינלאומי למפקחי הפנסיות (קבוצה טכנית) – הארגון נוסד בפריס ב-2004. הוא מקביל לאיגוד הבינלאומי של רשויות הפיקוח על הביטוח (IAIS) בנושא פיקוח על הפנסיות. יעדיו של הארגון:

- גוף לקביעת סטנדרטים בנושאי פיקוח על הפנסיות
 - קידום שתוף פעולה בינלאומי בנושאי פיקוח על הפנסיות (ונושאי רגולציה הנוגעים לפיקוח על הפנסיות)
 - פורום בינלאומי לקיום דו-שיח והעברת מידע בנושאי פיקוח על הפנסיות.
- הארגון פועל באמצעות וועדה מבצעת (Executive committee), ועדה טכנית (Technical committee) וועדת תקציבים (Budget committee)

האקטואר הראשי השתתף במפגש הוועדה הטכנית של IOPS שהתקיים בג'נבה ביולי 2006. אחד הנושאים שנידונו במפגש כללו התייחסות לטיוטה משותפת לארגון OECD ולארגון IOPS בנושא מדריך לרישיון (guidelines for licensing) התואם לדרישות קבוצת העבודה לפנסיות פרטיות של OECD.

נציג ישראל לארגון IOPS ענה על שאלון בנושא:

Questionnaire on Utilizing Information Technologies in Off-Site
Supervision of Private Pension

• אגף תקציבים

▪ קבוצת עבודה של בכירי אגף תקציבים –

Working Party of Senior Budget Officials

- יעדי קבוצת העבודה של בכירי אגף תקציבים כוללים:
- שיפור יעילות חלוקת משאבים וניהול הסקטור הציבורי
 - התייחסות לכל הליך ביצוע התקציב (ניסוח, אישור, יישום וביקורת)
 - פורום עבור מקבלי החלטות ופקידות בכירה להעברת מידע בנושאי תקציב, מגמות ואתגרים
 - זיהוי והפצת good practice ופיתוח מדיניות וכלים אנאליטיים
 - ביצוע מחקרים על סדרת נושאים בנוגע לתקציב
 - ביצוע הערכות Peer review על מערכת התקציב עבור מדינות וניתוח מאפיינים תקציביים בהשוואה למספר מדינות

מושב 26 – הממונה על התקציבים משתתף אחת לשנה בדיוני קבוצת עבודה של בכירי אגף תקציבים. במהלך מאי 2005, נערך המושב השנתי ה-26 בו נטל חלק הממונה על התקציבים ובמהלכו נדונו הנושאים הבאים:

- **ניהול תקציב רציף** – יכולת הממשלה לנהל את התקציב בצורה שתעמוד במחויבויותיה לגבי הוצאותיה בהווה ובעתיד. ניהול זה מבטיח כי קופת המדינה לא תישאר ריקה עבור הדורות הבאים של משלמי המסים כתוצאה מליקויים בהווה בניהול התקציב. נושא זה מקבל משנה תוקף לאור הזדקנות האוכלוסייה וצמצום במספרי הלידות בקרב מדינות OECD, המוסיפים מעמסה על הוצאות הממשלה בטווח הארוך
 - **תקשורת בנושאים פיסקאליים עם הציבור הרחב** – כתוצאה משינויים דמוגרפיים בקרב מדינות OECD, ניהול התקציב העתידי עשוי לעבור תמורות משמעותיות המצריכות הבנה מינימאלית בקרב הציבור הרחב. אחד האתגרים העומדים בפני ממשלות הנו קיום דו-שיח עם הציבור הרחב בנושא שינויים תקציביים עתידיים. הנושא מועבר באמצעות כתבים כלכליים של עיתונים בינ"ל מובילים בתחום (The Wall Street Journal)
 - **ניהול תקציב לפי תפוקה** – במהלך שני העשורים האחרונים החלו מספר רב של מדינות OECD לנהל תקציב לפי תפוקה בו הערכת הניהול והתקצוב נמדדת לפי התפוקה. כלומר, לפי התוצאות ולא לפי התשומות. במהלך הדיון הופץ דו"ח בנושא שנכתב על בסיס תוצאות שאלון שהועבר לכל המדינות החברות בק.ע. של בכירי אגף תקציבים וישראל בכללן –
- ☑ השאלון סקר את ההתפתחות והשימוש במידע על ביצועי תקציב באמצעות מדדים והערכות של תפוקות. השאלון בחן מידת השימוש בכלים אלו, כיצד באו לידי ביטוי הלכה למעשה בתהליך ניהול התקציב

Performance Information in the Budget Process: Results of

OECD 2005 Questionnaire

מושב 27 – סגן הממונה על התקציבים השתתף בדיוני קבוצת עבודה של בכירי אגף תקציבים המתקיימים אחת לשנה. במהלך יוני 2006, נערך המושב השנתי ה-27 באוסטרליה ובמהלכו נדונו הנושאים הבאים:

- **בחירת כללים למדיניות פיסקאלית** – כללים פיסקאליים רשמיים אומצו ע"י מספר מדינות חברות בארגון OECD במטרה להבטיח צמיחה כלכלית בר-קיימא כמו כללי פיקוח על צבירת חובות. במספר מקרים יונח הדגש על אחריות פיסקאלית ארוכת טווח בעוד שבמקרים אחרים יונח הדגש על יציבות מקרו-כלכלית קצרת טווח
- **תקצוב Top - down** – הנו תקצוב בו קיימת תקרת הוצאות קשוחה עבור משרדי ממשלה שנקבעה מבעוד מועד. מטרת תקצוב Top-down הנו להגביר יעילות בהוצאות הציבוריות ולשקף טוב יותר את סדרי העדיפויות הפוליטיות
- **שימוש במידע שנצבר בשיטת ניהול תקציב עפ"י תפוקה** – הוצגו הרפורמות שבוצעו בקרב מספר מדינות OECD, לקראת אימוץ שיטת ניהול תקציב עפ"י תפוקה. נוסחו אינדיקטורים כלליים שפותחו במסגרת ניהול תקציב עפ"י תפוקה, הכוללים שילוב מידע בדבר ביצועים ותוצאות בהליך בניית התקציב והשימוש שנעשה במידע זה במסגרת קבלת החלטות וחלוקת משאבים. המושב כלל הרצאה בדבר שימוש במידע, שנצבר בשיטה זו, ע"י הציבור והמחוקק

◇ סימפוזיון בנושא שימוש במכניזם השוק להספקת שירותים ציבוריים –

Symposium on the use of market-type mechanisms in the provision of public services

רכז מאקרו כלכלה, תקצוב ומדע השתתף בסימפוזיון שנערך בפריז בחודש מרס 2005. הדיונים התמקדו על סוגי מכאניזם לאספקת שירותים ציבוריים:

- **קבלנות משנה** – חוזה עם השוק הפרטי לאספקת שירותים למשרדי הממשלה ושלוחותיהם או ישירות לציבור בשם הממשלה
- **הסכמים ארוכי טווח לשיתוף פעולה בין המגזר הציבורי למגזר הפרטי (PPP)**
(Public-Private Partnerships) – מתייחס לאספקת תשתית/מוצר/שירות ציבורי באמצעות המגזר הפרטי, תוך מיצוי יתרון היחסי של השותפים על ידי הקצאה יעילה של סיכונים, מקורות ותגמולים, במטרה לשפר את איכות התשתית/מוצר/שרות במונחי עלות/תועלת.
 מיום Public Finance Initiative – PFI, הנו אחד המודלים המרכזיים למימוש הסכמי PPP, אשר במסגרתו המגזר הציבורי מעביר למגזר הפרטי את האחריות לספק את התשתית/המוצר/השרות הציבורי. במסגרת פרויקטים אלו יכללו כל העסקאות העברת הנכס למגזר הציבורי (במסגרת פרויקטי ה-PFI ניתן למצוא את השיטה השכיחה ביותר בנייה, הפעלה והעברה (Build, Operate Transfer – BOT)

▪ **שיטת ה-Voucher** – שיטה זו מפרידה בין אספקת השירות למימונו. המימון נותר בידי המדינה המחלקת שוברים לאזרחים אותם ניתן להמיר בקבלת שירות מספקים שונים. בקרב מדינות OECD, השימוש בשוברים מתרכז בעיקר בתחומי חינוך, עזרה בדיוור, טיפול בילדים ובקשישים. שיטת השוברים עלולה להביא ללחצים תקציביים כבדים מאחר ויכולת השליטה בהוצאה תקציבית הינה מוגבלת עם הקבע הקריטריונים לזכאות

◇ **מפגש שני של בכירי אגף תקציבים ממרכז, מזרח ודרום מזרח אירופה –**
2nd Meeting of Senior Budget Officials from Central, Eastern and South-Eastern European Countries

מנהל יחידת מקרו-כלכלה באגף התקציבים השתתף במפגש משותף לקבוצת העבודה של בכירי אגף תקציבים בארגון OECD ולמקביליהם בקרב מדינות מרכז, מזרח ודרום מזרח אירופה שנערך בסלובניה בפברואר 2006. משתתפי הישיבה נתבקשו לתאר מבנה משרד האוצר ושיטת העבודה כולל הליך קבלת התקציב בקרב מדינתם.

✓ במהלך המפגש הוצגה מצגת בנושא מבנה ופעילות משרד האוצר

2. המשרד להגנת הסביבה:

• אגף טיפול בפסולת מוצקה

▪ קבוצת עבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזור –

Working Group on Waste Prevention and Recycling

קבוצת העבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזור נפגשת אחת ל-9 חודשים ודנה בנושאים הבאים: ניהול פסולת, פסולת חוצה גבולות, ניהול חומרים בר-קיימא, זרימת חומרים, שיפור מחזור הפסולת ונושאים אחרים הנוגעים לייבוא/ייצוא של פסולת.

בדצמבר 2004, התקבלה ישראל במעמד של מדינה משקיפה אד-הוק בקבוצת העבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזור השייכת לוועדה למדיניות איכות סביבה – (Environment Policy Committee).

בנובמבר 2005, הוחלט להעניק לישראל מעמד של משקיף בקבוצת העבודה עד דצמבר 2007. **מושב 7** – ראש אגף פסולת מוצקה השתתף בישיבת קבוצת העבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזור שהתכנסה בפברואר 2005. נשיא קבוצת העבודה ברח את ישראל לרגל הצטרפותה במעמד של מדינה משקיפה אד-הוק. הוצגה מצגת כוללת על מצב ההתפתחות של הטיפול בפסולת מוצקה בישראל במהלך העשור האחרון, הכלים שבהם נעשה שימוש (מדיניות, אכיפה, סיוע כלכלי, שיתוף הציבור) והאתגרים העתידיים.

מושב 8 – ראש אגף פסולת מוצקה השתתף בישיבת קבוצת העבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזור שהתכנסה בנובמבר 2005 בסיאול (קוריאה). במפגש השתתפו כ-45 משתתפים ממדינות OECD, נציגי תוכנית האו"ם לאיכות הסביבה (UNEP) ונציגי הוועדה המייעצת של ארגוני תעשייה ועסקים (BIAC). מטרת המפגש לגבש הגדרה מוסכמת לניהול משאבי חומר בר-קיימא (Sustainable Materials Management – SMM), שלהם קיימת השפעה שלילית מובהקת על הסביבה (לדוגמא, מתכות ברזל, הפקת מינרלים, מוצרי מזון ופלסטיק). במטרה לצמצם את ההשפעה של רעילות המוצרים וצמצום כמות הפסולת שמיוצרת במחזור חיי המוצרים.

ישראל ענתה על שאלון, המבקש לקבל מידע בדבר קיומה של מערכת ניהול סביבתי הפועלת בהתאם לכללי הארגון הבינלאומי לתקנות (International Standards Organization – ISO) או לכללי הארגון האירופי (Eco-Management and Audit Scheme – EMAS), במטרה ליצור מדריך ליישום המלצות מועצת OECD בנושא ניהול סביבתי תקין – (Environment Sound Management – ESM):

☑ שאלון בדבר קיומו של מערכת ניהול סביבתי בקרב תעשיות ניהול הפסולת –

Questionnaire on the existence of Environment Management Systems (EMS) within the waste management industry

ישראל ענתה על שאלון במסגרת גיבוש הגדרה מוסכמת בנושא ניהול משאבי חומר בר-קיימא –

Questionnaire on Sustainable Materials Management (SMM) ✓

מושב 9 – ראש אגף פסולת מוצקה השתתף בישיבת קבוצת העבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזוריה שהתכנסה בספטמבר 2006. במפגש השתתפו 50 נציגים ממדינות OECD ומשקיפים ממדינות שאינן חברות בארגון (ישראל). במפגש נותחו תוצאות השאלונים שהועברו זה מכבר למדינות המשתתפות בנושאים:

- מערכת ניהול סביבתי ברמת המפעל הבודד (EMS)
- ניהול משאבים בר-קיימא (SMM)

✓ במהלך המפגש הוצגה טכנולוגיה ישראלית לצמצום פסולת אריזות במקור –

Waste Reduction Packaging and Labeling Industry in Israel

✓ הוצג הטיפול בנושא ניהול משאבי חומרים בר-קיימא בישראל –

Substantial Materials Management (SMM)

• אגף חומרים מסוכנים

- המפגש המשותף ה-39 לוועדת הכימיקלים וקבוצת העבודה על כימיקלים, חומרי הדברה וביוטכנולוגיה –

39th Joint Meeting of the Chemicals Committee and the Working Party on Chemicals, Pesticides and Biotechnology

המפגש המשותף כולל שני מפגשים שנתיים המתמקדים בחומרי הדברה וכימיקלים תעשייתיים, המשולבים יחד במסגרת קביעת מדיניות כללית. למפגש המשותף מוזמנות מדינות OECD ואחרות (ישראל, דרום אפריקה, סלובניה) החברות במערכת OECD להכרה הדדית של נתוני הערכת כימיקלים –

OECD System for Mutual Acceptance of Chemicals Safety Data – MAD מערכת זו חוסכת לממשלות וליצרני כימיקלים כ-60\$ מיליון מידי שנה, הודות להכרה הדדית של נתוני הערכת כימיקלים. שילובה של ישראל במערכת זו משמעותה הכרה באיכות המעבדות הישראליות הפועלות על בסיס סטנדרטים זהים לאלו הנהוגים בקרב מעבדות ברחבי מדינות OECD. הדבר מסיר חסמים פוטנציאליים בין ישראל למדינות OECD בשיווק מוצרי כימיקלים שהיו בעבר משווקים על בסיס סטנדרטים שונים המצריכים הליכי רישוי ובדיקה יקרים.

מפגש 39 – ראש אגף חומרים מסוכנים, השתתפה במפגש המשותף של ועדת הכימיקלים וקבוצת העבודה של כימיקלים, חומרי הדברה וביוטכנולוגיה שנערך בפברואר 2006.

להלן המושבים בהם נטלה חלק נציגת ישראל:

מושב ראשון: דרכי חשיפה¹ – כלל סקירה המידע הקיים במדינות השונות וסקירה מטעם נציבות האיחוד האירופי בדבר הצורך בבדיקת דרכי חשיפה והצורך לעגן זאת במסגרת חקיקת ה-Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (REACH). המושב כלל דיון בנושא:

- עלויות בדיקות שונות כולל ניטור ביולוגי של כימיקלים

מושב שני: כימיקלים תעשייתיים (Chemical Product Policy) – המושב כלל את הנושאים הבאים:

- רכישה ירוקה – התקבל דיווח מסדנה שהתקיימה בקוריאה בנושא רכישה ירוקה – Risk Management and Sustainable Chemistry
- מעכבי בעירה – הוכנו ועודכנו דפי מידע על מעכבי הבעירה השונים הכוללים המלצות של התעשייה והמלצות של המדינות השונות (מעכבי בעירה מכילי ברום - ישראל הינה אחת היצרניות הגדולות בעולם)
- כימיקלים חדשים – גיבוש הנחיות לבחינת ההשלכות הבריאותיות והסביבתיות של כימיקלים חדשים לקראת הפצתם. קיימת הצעה לפורמט אחיד – Mutual Acceptable of Notification

מושב שלישי: כימיקלים קיימים – אסוף ופרסום מידע אודות כימיקלים קיימים בפורמטים קבועים. ניתן דיווח על אתר חדש ב-OECD להצגה ופרסום המידע. ניתנה סקירה על תוכנית HPV (High Priority Volume).

▪ קבוצת העבודה למדיניות איכות סביבה לאומית –

Working Group for National Environmental Policy (WPNEP)

ב-14 בספטמבר 2006, אישרה מועצת OECD את צירופה של ישראל במעמד של משקיפה מלאה בקבוצת העבודה למדיניות איכות סביבה לאומית (WPNEP).

קבוצת העבודה למדיניות איכות סביבה לאומית נפגשת פעמיים בשנה ודנה בהיבטים סביבתיים על בסיס דו"חות ומחקרים בנושאי מדיניות סביבתית, שימור משאבים, חדשנות טכנולוגית, חישובי עלות ומחיר ותוכניות סביבתיות על בסיס וולונטארי.

¹ דרכי חשיפה – Focus Session: Experiences using integrated approaches to fulfill information requirements for Testing and Assessment

3. משרד החוץ:

• האגף לשיתוף פעולה בינלאומי (מש"ב)

▪ ועדת OECD לפיתוח וסיוע –

OECD Development Assistance Committee (DAC)

הועדה לפיתוח וסיוע (DAC) – הועדה הוקמה במטרה להגדיל את היקף התרומות המיועדות למדינות מתפתחות ולשפר את אופן הקצאת המשאבים לטובת פיתוח בר-קיימא. ועדת DAC מתמקדת באופן בו שת"פ בינ"ל לפיתוח יכול לתרום להגברת יכולות המדינות המתפתחות להשתתף בכלכלה הגלובלית ויכולות אזרחי אותן מדינות להתמודד עם העוני ולהשתלב בצורה מלאה בחיי החברה בה הם חיים.

◇ פורום לקידום שיתוף פעולה בינלאומי בסיוע –

Forum on Partnership for More Effective Development Co-operation

יועץ תכנון והערכה באגף לשיתוף פעולה בינ"ל (מש"ב) השתתף בכנס משותף לוועדת OECD לפיתוח וסיוע (DAC) ותכנית האו"ם לפיתוח (UN Development Programme – UNDP) בנושא ש"פ בינ"ל לפיתוח שנערך בפברואר 2005.

מטרת המפגש הינה קידום דיאלוג והבנה הדדית בקרב סוכנויות הסיוע הממשלתיות העיקריות. בפורום השתתפו לראשונה מזה שנים חברי DAC ומספר מדינות וסוכנויות, שאינן חברות OECD, המעורבות ביוזמות לשת"פ דרום-דרום. הפורום הגיע להסכמות הבאות:

- קיום דיאלוג על בסיס קבוע לחילופי מידע וניסיון פיתוח בין מדינות חברות ושאיןן חברות

OECD

- התכנסות סביב יעדי הפיתוח וצמצום העוני של הצהרת המילניום של האו"ם מספטמבר 2000
- עידוד יוזמות סיוע דרום-דרום (בין מדינות שאינן חברות OECD) ומיזמים טרילטראליים צפון-דרום-דרום (בהשתתפות תורם ממדינת OECD) בסיוע ה-UNDP
- עידוד מדינות לא-חברות OECD לדווח על היקף סיוע החוץ ODA – (Official Development Assistance – ODA), בחלוקה גיאוגראפית וסקטוריאלית שייכללו בדו"חות שנתיים המתפרסמים ע"י ועדת OECD לפיתוח וסיוע –

The DAC Journal Development Co-operation Report²

² משנת 2002 דו"ח ה-OECD בנושא סיוע חוץ כולל נתונים על ישראל

במהלך הפורום הוצג הניסיון הישראלי במסגרת פעולות מש"ב המתקיימות מזה 25 שנה תוך הדגשת יתרונות יחסיים של ישראל בתחומי פיתוח שונים וקיומו של מאגר מומחים דוברי שפות שונות. חשיבות השתתפות ישראל בפורום הינה חילופי המידע בין המשתתפים העשויים לסייע במגעי האגף לשיתוף בינ"ל במשרד החוץ עם סוכנויות סיוע של הממשלות החברות בוועדת DAC.

◇ תדרוך למנהלי סוכנויות סיוע ממשלתיות –

DAC Structured Briefing for Aid Managers

מנהל המחלקה לתכנון ולקשרי חוץ באגף לשיתוף פעולה בינלאומי (מש"ב) נטל חלק במפגש מנהלי סיוע שנערך בספטמבר 2005.

מטרת המפגש הייתה להיענות לבקשות מדינות תורמות, שאינן חברות בוועדת OECD לפיתוח וסיוע (DAC), ללמוד מקרוב את עבודת ועדת DAC, מוצריו ובסיס הידע שצבר.

במהלך המפגש ניתנה התייחסות לשני מרכיבים מרכזיים הנוגעים להצטרפות במעמד של חברה בוועדת DAC:

- **תקציב סיוע** – חברות DAC (או מועמדות לחברות), נדרשות להפריש אחוז מוגדר מהכנסתן הלאומית עבור סיוע בינ"ל, או לחלופין להקצות סכום של \$100 מיליון לנושא
- **מערכת סיוע** – דרישה להציג תוכנית סיוע בעלת תפיסת הפעלה מגובשת הנגזרת ממדיניות מוגדרת (לא על בסיס אד-הוק)

4. משרד החינוך:

• אגף א' לקשרים בינלאומיים ואונסקו + המדען הראשי

▪ הועדה למדיניות חינוך –

Education Policy Committee

- ועדת החינוך** – ועדת החינוך של ארגון OECD מטפלת בנושאים הבאים:
- ביצוע הערכת מדיניות החינוך בקרב מדינות OECD, בדגש על יעדים אינדיבידואליים, חברתיים, תרבותיים וכלכליים
 - בחינת החלוקה האופטימאלית וניהול יעיל של כלל המשאבים הקיימים לטובת החינוך
 - העברת מידע וקידום שת"פ בינלאומי בקרב מדינות חברות ומדינות לא-חברות בארגון

מושב 76 – מנהלת האגף לקשרים בינלאומיים והמדען הראשי של משרד החינוך השתתפו במפגש

ועדת החינוך שנערך בנובמבר 2005. במהלך המפגש נדונו הנושאים הבאים:

- טיוטת הקווים המנחים לאבטחת איכות של חינוך גבוה חוצה גבולות
- קווי הפעולה לקידום הנושא של מנהיגות חינוכית – הובעה אפשרות להשתתפות ישראל בפעילות
- פיתוח משאבי אנוש בתחומי מדע וטכנולוגיה
- פרויקט לזיהוי למידה בלתי פורמאלית והעברת נקודות זכות אקדמיות
- המשך השתתפות מדינות לא-חברות בפעילות OECD, ובכללן מדינת ישראל

מושב 78 – המדען הראשי של משרד החינוך השתתף במפגש ועדת החינוך שנערך באוקטובר

2006. במהלך המפגש נדונו הנושאים הבאים:

- עבודת המחקר המתבצעת על יעילות ההוצאה הציבורית עבור חינוך
- הממצאים העיקריים לגבי הסקירה בנושא שוויון בחינוך
- רפורמה בתחום החינוך הגבוה – דיווח של קוריאה
- הסקר שיערך בלוקסמבורג בנושא שיפור ההישגים בתחום החינוך לשם התמודדות עם שוק העבודה
- רשתות בינלאומיות: אלימות בבתי הספר וחינוך בגיל הרך
- פורום פעילות מדעית גלובלית לגבי ההתפתחות שחלה בהתעניינות בלימודי מדע וטכנולוגיה

▪ **מפגש משותף לוועדת החינוך ולמועצת המנהלים של מרכז למחקר חינוכי וחדשנות –**

EDC/CERI Joint Meeting of the Education Committee and CERI Governing Board

מרכז למחקר חינוכי וחדשנות (CERI) – המרכז נוסד ב-1968, במטרה להעשיר את הידע הבינ"ל, ללמוד מגמות ונושאים הנוגעים לחינוך לטווח ארוך, ולהעמיק קשרים בין מחקר, חדשנות ויישומים בשטח. מטרתו אלו מיושמות באמצעות:

- פיתוח כלים, אינדיקטורים ומסגרות לביצוע מחקרים בינ"ל על מערכות חינוך
- טיפול בנושאי מפתח בתחום החינוך בשילוב מומחים מארגון OECD ומהעולם
- קידום מחקר ודיונים אודות מדיניות באמצעות פרסומים, קיום ועידות ועוד

▪ **מועצת המנהלים של מרכז למחקר חינוכי וחדשנות CERI Governing Board –**

- מועצת המנהלים אחראית להכנת תוכנית עבודה שנתית לביצוע יעדי המרכז
- מועצת המנהלים תזכה לסיוע מצד גוף מבצע בהכנת התוכנית השנתית ובפיקוחה
- מועצת המנהלים, באמצעות הגוף המבצע, תשתף פעולה עם ועדת החינוך, ועדת התעסוקה, העבודה והרווחה והועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה

2005 – מנהלת האגף לקשרים בינלאומיים והמדען הראשי של משרד החינוך השתתפו במפגש

משותף לוועדת החינוך ולמועצת המנהלים של CERI שנערך בנובמבר 2005. במהלך המפגש נדונו הנושאים הבאים:

- פיתוח אסטרטגיה של ארגון OECD להערכת כשירות מבוגרים
- דיווח על תהליכי העבודה של קבוצת INES והאסטרטגיה שגובשה לפיתוח מבחני PISA
- סיכום הפעילות לגבי סקר "מורים הוראה ולמידה"

2006 – המדען הראשי של משרד החינוך השתתף במפגש משותף לוועדת החינוך ולמועצת המנהלים

של CERI שנערך באוקטובר 2006. במהלך המפגש נדונו הנושאים הבאים:

- חידוש המנדטים של מסגרות החינוך השונות
- גיבוש תכנית העבודה של קבוצת עבודה INES לשנים 2007 – 2008

▪ **מועצת המנהלים של המרכז למחקר חינוכי וחדשנות –**

Centre for Educational Research and Innovation Governing Board

מושב 73 – מנהלת האגף לקשרים בינלאומיים והמדען הראשי של משרד החינוך השתתפו במפגש

מועצת המנהלים של המרכז למחקר חינוכי וחדשנות שנערך בנובמבר 2005. במהלך המפגש נדונו הנושאים הבאים:

- קידום תלמידים בעלי מוגבלויות, בעלי למידה ובעלי צרכים מיוחדים
- עדכון מחקר בנושא הקשר בין תהליכי למידה והמוח
- למידה אלקטרונית בחינוך הגבוה

מושב 75 – המדען הראשי של משרד החינוך השתתף במפגש מועצת המנהלים של המרכז למחקר

חינוכי וחדשנות שנערך באוקטובר 2006. במהלך המפגש נדונו הנושאים הבאים:

- גלובליזציה, יכולות לשוניות וגיוון תרבותי
- חינוך מקצועי ומתן הכשרה
- ההשפעות החברתיות של למידה
- מחקר ופיתוח בתחום החינוך – דיווח של שוויץ

▪ מפגש בנושא מדיניות החינוך והטיפול בגיל הרך –

Activity of Early Childhood Education and Care Policy OECD

המדען הראשי של משרד החינוך השתתף במפגש בנושא מדיניות החינוך בגיל הרך שהתקיים באיטליה בספטמבר 2006. הנושאים שנדונו:

- היבטים מרכזיים בנושא התוויית מדיניות החינוך והטיפול בגיל הרך
- הקמת רשת בינלאומית בנושא החינוך בגיל הרך
- אישור פרסום הדו"ח בנושא מדיניות החינוך והטיפול בגיל הרך

▪ סמינר בינלאומי בנושא "קידום החינוך של תלמידים מוגבלים ובסיכון במדינות דרום מזרח אירופה" –

"Education Development for Disabled and At-Risk Students in South-East Europe"

☑ בתאריכים 22-27 במאי 2006, קיים ארגון OECD יחד עם משרד החינוך הישראלי סמינר בינלאומי בישראל בנושא "קידום החינוך של תלמידים מוגבלים ובסיכון במדינות דרום-מזרח אירופה". בסמינר השתתפו בכירים מארגון OECD, מומחים מארה"ב, נציגים מ-9 ארצות בדרום-מזרח אירופה, אנשי חינוך ומומחים מישראל, ונציגי האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך. הסמינר שימש פורום בינלאומי מקצועי להעלאת סוגיות שונות הנוגעות לחינוך מיוחד. במהלך הסמינר נדונו, בין היתר, הנושאים הבאים:

- שילוב תלמידי החינוך המיוחד במסגרות הרגילות
- רפורמות בחינוך המיוחד
- מעקב אחר תלמידי החינוך המיוחד
- אבחון תלמידים
- הוצגו תוכניות פעולה של מספר מדינות בכל הנוגע להכשרת מורים העובדים עם תלמידי החינוך המיוחד

• **אגף הערכה ומדידה**

▪ **מרכז למחקר חינוכי וחדשנות –**

Centre for Educational Research and Innovation – CERi

◇ **כנס בינלאומי "שיפור הלמידה באמצעות הערכה מעצבת" –**

International Conference "Improving Learning through Formative Assessment"

מנהלת אגף הערכה ומדידה השתתפה בכנס הבינ"ל בנושא "שיפור הלמידה באמצעות הערכה מעצבת" שהתקיים בפריס בפברואר 2005. כנס זה הנו סיכום מחקר של המרכז לחקר חינוכי (CERI) על הערכה מעצבת ולמידה, במסגרת סדרה של פעולות בנושא "מה עובד בחדשנות בחינוך" שהחל בשנת 2002. בהמשך לכנס הבינ"ל יצא לאור ספר מטעם OECD בנושא "הערכה מעצבת – שיפור הלמידה בחינוך על-יסודי" הכולל שמונה מחקרים על חינוך על-יסודי בשילוב סקירות וניתוחי מדיניות ממספר מדינות בעולם הנוגעים להערכה מעצבת של הלימוד.

בכנס הבינלאומי הוצגו המרכיבים העיקריים הקשורים למאמץ לקדם הערכה מעצבת:

- ליצור בכיתה תרבות המעודדת אינטראקציה ושימוש שוטף בהערכה
- הצבת יעדים לימודיים ומעקב אחר התקדמות כל תלמיד לקראת המטרות
- שימוש בדרכי הוראה מגוונות והתאמתן לצרכים השונים של התלמידים
- שימוש בכלי הערכה מגוונים
- מתן משוב לתלמידים והתאמת ההוראה לצורכיהם
- מעורבות עמוקה בתהליך הלמידה של התלמידים

במסגרת המשמעויות למדיניות החינוך (What Works?) הועלו ההמלצות הבאות:

- לשים דגש על ההוראה והלמידה
- לשלב בין הגישות של הערכה מעצבת והערכה מסכמת
- להבטיח שהמידע הנאסף ברמת כיתה, ביה"ס והמערכת יהיו קשורים ושיעשה בהם שימוש "מעצב"
- להשקיע בהשתלמויות ובתמיכה שיקדמו הערכה מעצבת
- לעודד חידושים
- לחזק את הגשרים בין המחקר, המדיניות והמעשה החינוכי

מדינות שונות הציגו מודלים שונים לקידום נושא ההערכה המעצבת. הייתה הסכמה כי שינויים ארגוניים לא יקדמו הישגים ושוויון, ואת עיקר המאמץ יש להשקיע באינטראקציה מורה-תלמיד (והוריו).

- **מינהל חברה ונוער**

- **מרכז למחקר חינוכי וחדשנות –**

Centre for Educational Research and Innovation – CERI

- ◇ **כנס בסדרה 'קידום שותפויות להכללה' –**

Conference in the Series "Promoting Partnerships for Inclusion"

מנהל תחום קידום ונוער השתתף במפגש שנתי במסגרת הסדרה Promoting Partnerships for Inclusion שנערך בסיאול באוקטובר 2005. במפגש השתתפו גם נציגי מדינות לא-חברות בארגון OECD ונציגי הארגון Youth Empowerment Partnership Programme – YEPP. המפגש עסק בבחינת מודלים לפיתוח שירותים לנוער בסיכון וקידום שותפויות בין מגזריות. המדינות השונות הציגו את ניירות העמדה שלהן, תוך מתן משוב למכלול ההתפתחויות שהיו בנושא בקרבן. הוצגו דרכי התמודדות, למידה מהצלחות וזיהוי קשיים שניתן ללמוד, לעקוף או להתמודד עמם. התקיים גם יום סיורים בשירותים לנוער בסיכון במודל של מרכזי פנייה וייעוץ ובתכנית לחסרי קורת גג זמנית.

במסגרת הדיונים הציג ארגון YEPP דיווח על מחקר הערכה המעצבת, שמלווה את הפרויקטים המופעלים על ידו במדינות שונות.

בנוסף לדיוני הוועדה בחסות OECD, קיימה ממשלת דרום-קוריאה סמינר מקצועי בנושא "בניית קהילה בטוחה לילדים ונוער בסיכון". במסגרתו הציגה כל מדינה את תפיסתה על תופעת הנוער בכלל ונוער בסיכון בפרט עם דגש על דרכי התמודדות ובניית שותפויות.

- **מינהל מדע וטכנולוגיה + לשכת המדען הראשי**

- **מחקר לזיהוי חדשנות חינוכית בתקשוב –**

Research to Identify Educational Innovation in Computer-Based Education

מינהל מדע וטכנולוגיה ולשכת המדען הראשי במשרד החינוך קיימו במשותף מחקר תלת-שנתי באמצעות ארגון OECD, שעסק בזיהוי חדשנות חינוכית בתקשוב, במאפייניה ובתהליכים העשויים להוביל לחדשנות חינוכית בבתי הספר. בשלב הראשון והשני התמקד המחקר בזיהוי המאפיינים ותיאור התהליכים בבתי ספר ובשלב השלישי התמקד המחקר בחקירת עומק של 60 בתי ספר ובזיהוי מאפיינים בולטים של הובלת חדשנות היכולים לשמש דוגמה להטמעה ברחבי הארץ.

בשנת 2006, הועברו שאלונים למנהלי בתי הספר, לרכזי התקשוב, ול-2 עד 4 מורים למתמטיקה ומדעים בכל אחד מכ-40 בתי הספר שנכללו במחקר. כמו כן, נאגר מסד הנתונים, שימש למשרד מקור לניתוחים שונים והפקת מסקנות שניתן להשליך מהם על תהליכי תקשוב עתידיים בבתי הספר

• גף לכלכלה וסטטיסטיקה

▪ קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך –

Indicators of Education Systems Technical Group

קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך (INES) – החלה את פעילותה בשנת 1988, כמענה לדרישות מקבלי ההחלטות לקבל מידע השוואתי אודות מערכות החינוך בקרב מדינות OECD. מידע זמין זה אמור להקל על מקבלי ההחלטות לבחון יעילות והתפתחות מערכת החינוך במדינתם.

פרויקט INES פיתח מערכת של אינדיקטורים לביצוע השוואות בינלאומיות בנושא חינוך בדגש על:

▪ פיתוח, איסוף, ניתוח ומתן פרשנות עבור סדרה של אינדיקטורים מרכזיים בהשוואה בינ"ל המופצים באמצעות הפרסומים השנתיים:

- Education at a Glance
- Education Policy Analysis

▪ פורום לשת"פ בינלאומי והחלפת מידע אודות שיטות ונהלים לפיתוח ושימוש באינדיקטורים חינוכיים עבור מנהלי מערכות החינוך ומקבלי ההחלטות

עבודת INES מתבצעת באמצעות שלוש רשתות וקבוצה טכנית:

- רשת A – מפתחת אינדיקטורים על תוצאות למידה
- רשת B – מפתחת אינדיקטורים עבור תוצאות חברתיות וכלכליות של החינוך
- רשת C – מפתחת אינדיקטורים על מבנים ותהליכים של בתי-ספר

קבוצה טכנית – מבטיחה השוואת נתונים אדמיניסטרטיביים, מפתחת אינדיקטורים על השתתפות בחינוך, נגישות, משאבים כוח אדם ופיננסיים, השלמות לימודים.

כוח משימה בנושא הוראה ולמידה – הוקם במשותף ע"י רשתות A ו-C במטרה לפתח אסטרטגיה לאיסוף מידע אודות הוראה ולמידה לטובת פרויקט INES.

בחודש יולי 2005, קיבלה ישראל הזמנה רשמית להצטרף לקבוצה הטכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך במעמד של חברה מלאה (פרוט בפרק ב' – לשכה מרכזית לסטטיסטיקה).

מושב 24 – מנהלת תחום כלכלה וסטטיסטיקה השתתפה במפגש הקבוצה הטכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך שנערך בסלובקיה ביוני 2005. הנושאים שנדונו כללו:

- הצעה חדשה להצגת אינדיקטורים המופיעים בפרסום Education At Glance במחזוריות (EAG - cycle) והשפעת המחזוריות על עבודת קבוצת INES
- פרסום EAG החדש – מהדורת 2005 והנספחים החשובים שלו
- הצעה לעריכת סקר מהיר העוסק בתכניות חניכות (תכניות שבסיסן עבודה)
- האינדיקטור - ההוצאה לבוגר
- נושאים פיננסיים נוספים:
- הוצאות מחקר ופיתוח (מו"פ) בחינוך הגבוה
- הוצאות לשירותים נלווים (ancillary services)

- משוב על הפרסום של "OECD Handbook" - "מדריך להשוואה בינלאומית של סטטיסטיקות בחינוך" וההשלכות לגבי המשך העבודה בכיוון זה

מושב 27 – נציג הגף לכלכלה ולתקציבים השתתף במפגש הקבוצה הטכנית לאינדיקאטורים במערכת החינוך שנערך בהולנד בדצמבר 2006. הנושאים שנדונו כללו:

- בעיות ושיפורים באיסוף הנתונים במסגרת UOE collection³. הוחלט ליישם שיפורים בעיצוב השאלון, שיסייעו בבדיקת האינדיקאטורים ושיפורים בפורמט ההגשה
- החלפת מידע בנושא שיטות לקביעת אומדנים להוצאות פרטיות, אשר ירוכזו בידי מזכירות OECD במטרה לגבש שיטה מועדפת
- הצעות לשינוי ושיפור אופן מדידת תשומות ותפוקות בחינוך, במטרה לאמוד את יעילותה של ההוצאה הציבורית
- פיתוח אינדיקאטורים של עלויות מינהל
- ניתוח אינדיקאטורים הקשורים לסביבת הלמידה ולארגון ביה"ס והשפעתם על ההוצאה לחינוך
- פיתוח אינדיקאטורים בנושא סיוע כספי לסטודנטים
- צרופה של ישראל לרשימת מדינות OECD בפרסום אינדיקאטורים של מגמות החשובים עבור מקבלי החלטות

³ שאלוני UOE משותפים ל-OECD, אונסק"ו והאיחוד האירופי. בישראל שאלונים אלה ממלאים על ידי הלמ"ס בשיתוף פעולה עם משרד החינוך והמועצה השכלה גבוהה

• **הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך – ראמ"ה**

▪ **תוכנית בינלאומית להערכת סטודנטים –**

Programme for International Student Assessment (PISA)

תכנית בינלאומית להערכת סטודנטים (PISA) – הנו ביצוע הערכה על בסיס סטנדרטים בינלאומיים שפותחו במשולב ע"י המדינות המשתתפות עבור תלמידים בני 15. הבחינות בוצעו בקרב 43 מדינות בשנים 2000, 2003, 2006 וב-2009 צפויים ליטול חלק כ-62 מדינות. בכל מדינה נבחנו בממוצע בין 4,500 ל-10,000 תלמידים.

מבחינת PISA בוחנים מידת בשלותם של תלמידים לקראת סוף לימודי החובה, היינו מדידת רכישת הידע והמיומנויות הנחוצים להשתלבות מלאה בחברה. המבחנים כוללים בדיקת אוריינות של תלמידים בשלושה תחומים: אוריינות קריאה, אוריינות מדעית ואוריינות מתמטית.

פעילות ישראל במסגרת PISA נעשית באחריות הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה).

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך – ראמ"ה – היא הגוף המוביל והמנחה המקצועי של מערכת החינוך בתחומי המדידה וההערכה. הרשות פועלת כגורם מקצועי, אובייקטיבי ובלתי תלוי, המשרת את כל בעלי העניין במערכת החינוך ומחוצה לה. כדי להבטיח שראמ"ה תוכל למלא את ייעודה היא הוקמה כרשות עצמאית פנים-ממשלתית במעמד של יחידת סמך מתוגברת במשרד החינוך, המדווחת ישירות לשר החינוך.

הנושאים בתחום אחריותה (רשימה חלקית):

- מבחנים: מבחני ניטור ארציים, מבחנים בינלאומיים
- שאלונים וסקרים
- מדידה והערכה מעצבת
- מחקר ופיתוח
- דיווח לציבור והעמדת מאגרי מידע, הנחיית בעלי תפקידים במערכת
- הערכת פרויקטים

▪ **תוכנית בינלאומית להערכת סטודנטים ועד מנהל –**

PISA Governing Board

מנכ"לית ראמ"ה משמשת נציגת ישראל ב-PGB (PISA Government Board) במעמד משקיפה.

מושב 21 – מנכ"לית ראמ"ה השתתפה בישיבת ועד המנהל שהתקיימה בסיאול במרס 2006. הנושאים כללו:

- דיווח התקדמות תוכניות PISA כפי שנקבע במושב 20 של ועד המנהל
- שת"פ ותאום עם ארגונים בינ"ל אחרים אונסק"ו ועוד
- תוכנית העבודה עבור ביצוע מבחני הערכה PISA 2009

- אינטגרציה יעילה של סטודנטים מהגרים
- גישה חדשה לספרות מדעית

מושב 22 – מנכ"לית ראמ"ה השתתפה בישיבת ועד המנהל שהתקיימה בדבלין באוקטובר 2006.

הנושאים כללו:

- מתן סקירה אודות התקדמות יישום מבחני הערכה של PISA
- סיום תכנית העבודה לביצוע הערכה PISA 2009 לשנים 2007-2011
- סיום עבודות הדיווח על תוצאות ביצוע הערכה PISA 2006
- קביעת נהלים עבור התפתחויות נוספות אודות חלופות בינ"ל לביצוע הערכת PISA 2009

◇ ניהול מיזם לאומי PISA 2006 –

National Project Manager PISA 2006

במפגש PISA שנערך בספרד במהלך פברואר 2005, השתתפו נציגות מסגל בית הספר לחינוך באוניברסיטת בר-אילן, המשמשות כחוקרות ראשיות במחקר הבינלאומי (PISA) להערכת אוריינות תלמידים בתחומי קריאה, מתמטיקה ומדעים.

☑ באפריל 2006 התקיימו בישראל בחינות PISA 2006 שהתמקדו באוריינות מדעים

- **מינהל הכשרה והשתלמות עובדי הוראה**

- פעילות "שיפור מנהיגות בית ספרית" –

"Improving School Leadership" Activity

שיפור מנהיגות בית-ספרית – מנהיגות בית-ספרית בקרב מדינות OECD ניצבת אל מול אתגרים כתוצאה מצפיות הולכות וגדלות מבתי ספר בעידן של חדשנות טכנולוגית, הגירה וגלובליזציה. שאיפות המדינות לשנות את מערכת החינוך, לצייד את התלמידים בידע ומיומנויות הנדרשים בעולם משתנה, יצרו שינוי קיצוני בהערכת התפקיד והציפיות ממנהיגות בית-ספרית. בעידן החדש מנהיגות בית-ספרית איננה מצטמצמת לניהול שוטף של ביה"ס, אלא משמשת כמפתח לביצוע רפורמות חינוכיות רחבות טווח וכאמצעי לשיפור תוצאות חינוכיות.

בפעילות זו משתתפות כ-20 מדינות במטרה לסייע בניסוח מדיניות חינוכית באמצעות ביצוע מחקרי עומק אודות מגוון גישות למנהיגות בית-ספרית.

השאלות המהותיות הנשאלות במסגרת פעילות זו כוללות:

- מהם התפקידים והאחריות של מנהיגות בית-ספרית במבנים ממשלתיים שונים? מהי המדיניות המבטיחה ביותר? ומהם התנאים להפיכת מנהיגות בית-ספרית ליעילה ביותר במונחים של תוצאות חינוכיות?
- באיזה אופן יכולה מנהיגות בית-ספרית יעילה להתפתח ולזכות לתמיכה? מהן המדיניות והפרקטיקה הטובות ביותר להשגת יעדים אלו?

ראש מינהל הכשרה והשתלמות עובדי הוראה במשרד החינוך משתתף בפעילות OECD בנושא "שיפור מנהיגות בית ספרית".

- **לשכת השרה + לשכת המדען הראשי**

- **כנס שרי חינוך –**

Meeting of OECD Education Ministers

שרת החינוך והמדען הראשי של משרד החינוך השתתפו בכנס השנתי של שרי חינוך של המדינות החברות בארגון OECD שהתקיים באתונה ביוני 2006.

הכנס התמקד בנושא של חינוך גבוה בעידן של שינויים טכנולוגיים, דמוגרפים, גלובליזציה וגישות חדשות לממשל בהיבטים הבאים:

- מי יממן חינוך גבוה
- מדידת האיכות וההשפעה של חינוך גבוה
- תרומת החינוך הגבוה למחקר וחדשנות בכלכלת ידע גלובאלית
- באיזו מידה עונה החינוך הגבוה על דרישות החברה של המאה ה-21
- באיזה מידה יכול ארגון OECD לסייע למדינות בתכנון דרכים טובות יותר למדידת איכויות והשפעות החינוך הגבוה

• **משרד החינוך + האקדמיה**

▪ **רשת בינלאומית בנושא אלימות בבתי ספר –**

International Network on School Bullying and Violence

רשת בינלאומית בנושא איומים, ואלימות בבית הספר – נועד לעודד ולסייע ביישום אמצעים אפקטיביים כנגד איומים ואלימות בבתי הספר. חברות ברשת כ-21 מדינות ביניהן ישראל. עיקר פעילות הרשת מתבצעת באמצעות חילופי מידע ומבוססת על אתר אינטרנט שנפתח במיוחד לשם כך. האתר בנוי משני חלקים: האחד, פתוח לציבור הרחב ובו האינפורמציה שמציגה כל אחת מהמדינות החברות, והשני, פלטפורמה מקוונת המאפשרת קשר קבוע ורציף בין הנציגים השונים. המידע על ישראל באתר כולל:

- PSE – Positive School Environment
- VDA – Violence, Drugs and Alcohol
- National Policy – Israel
- School Violence in Israel: A National Survey

<http://www.oecd-sbv.net/Templates/Member.aspx?id=43&countryid=90>

משרד החינוך משתתף ברשת בינלאומית הפועלת בחסות OECD, העוסקת בנושא אלימות בבתי הספר. משרד החינוך משתתף ברשת זו באמצעות נציג מבית הספר לחינוך באוניברסיטת בר-אילן, אשר השתתף בפגישה השנייה של ה"רשת", שהתקיימה בבודפשט, ביוני 2006. בפגישה השתתפו נציגים מ-15 מדינות וכן נציג OECD.

במהלך הפגישה הוקמו שלוש קבוצות עבודה: תוכניות מצליחות (Best Practices), חקיקה ומדיניות. בכל אחת מהקבוצות חברים נציגי מדינות שונות המגבשים יחדיו את מדיניות 'הרשת' ואת סוג האינפורמציה שכל מדינה תתבקש להציג בהתאם.

✓ ישראל משתתפת בקבוצה העוסקת בגיבוש הקריטריונים להערכת והצגת 'תוכניות מצליחות'

(Best practice)

5. משרד החקלאות ופיתוח הכפר:

• השירותים להגנת הצומח ולביקורת

▪ **סדנא בנושא תקנות זרעים וביוטכנולוגיה חדשה –**

OECD Workshop on Seed certification and modern biotechnology

הממונה על השירות לביקורת זרעים ושתילים נטל חלק בסדנא בנושא תקנות זרעים וביוטכנולוגיה חדשה שנערכה בספטמבר 2005. הנושאים שנדונו במהלך המפגש בסדנא כללו בין היתר:

- זיהוי הזן
- גיקיון הזן
- תפקידי הממשל – לשמור על תהליך יצור הזרעים

▪ **מפגש שנתי של ועדת הסטנדרטים לזרעים –**

OECD Seed Schemes for the Varietal Certification of Seed Moving in International Trade – 2005 Annual Meeting

הממונה על השירות לביקורת זרעים ושתילים השתתף במפגש השנתי של ועדת הסטנדרטים לזרעים שהתקיים בספטמבר 2005. הנושאים שנדונו במהלך המפגש השנתי כללו בין היתר:

- האצלת סמכות (Accreditation) בדיגום ובדיקת זרעים כאופציה קבועה
- פרסום דו"ח ביקור נציג ישראל באלבניה הכולל המלצות לקבל את אלבניה כחברה בסחר זרעים על פי כללי OECD
- הגדרות בוטניות לסוגים שונים של שיבולת השועל
- שימוש במילים נרדפות (Synonym) לזנים שונים

📄 משלחת הערכה של OECD לאלבניה – יולי 2005

OECD Evaluation Mission in Albania

מר ראול קליינרמן, ממונה על השירות לביקורת זרעים ושתילים מהשירותים להגנת הצומח ולביקורת נבחר ע"י מזכ"ל OECD להצטרף למשלחת רשמית מטעמו במעמד של מומחה לאומי (National Expert). מטרת המשלחת כללה בדיקת החקיקה והרגולציה הקיימת באלבניה בנושא יצור וסחר בזרעים והערכת מידת מוכנותה של אלבניה להצטרף למסחר זרעים על פי OECD.

▪ **מפגש המליאה של תוכנית OECD ליישום הסטנדרטים הבינלאומיים בנושא פירות וירקות –**

Plenary Meeting of the OECD Scheme for the Application of the International Standards for Fruit and Vegetables

נציג השירותים להגנת הצומח ולביקורת תרם רבות בגיבוש התפיסה המקצועית בפרסום הקווים המנחים לביצוע בדיקות לא הרסניות בתוצרת חקלאית שיצא לאור במרס 2006.

☑ קווים מנחים לבדיקות לא הרסניות של תוצרת חקלאות טרייה

Guidance on objective tests to determine quality of fruits and vegetables and dry and dried produce

בהמשך לדיוני מפגש המליאה מאוקטובר 2004, קיבל על עצמו נציג השירותים להגנת הצומח ולביקורת להכין אלבום סטנדרטים לענף ההדרים בהשקעה של 250,000 ש"ח

☑ אלבום הדריים לפרי הדר – Brochure on standards for fruit

מושב 64 – מנהל תחום ביקורת השתתף במפגש תוכנית OECD בנובמבר 2006. במהלך המפגש התקבלו מספר החלטות הנוגעות לישראל:

☑ ישראל צורפה במעמד של חברה לקבוצת העבודה שהוקמה לצורך פיתוח מתכונת להדרכת מפקחי איכות

☑ נציג ישראל נבחר לסגן היו"ר של תוכנית OECD – זו הפעם הראשונה שנציג ממדינה לא-חברה בארגון OECD נבחר לתפקיד סגן יו"ר (יו"ר בקדנציה הבאה) במסגרת זו

▪ **כנס מנהלי שרותי בקורת בחסות OECD –**

12th Meeting of Heads of National Inspection Services

מושב 12 – מנהל תחום ביקורת השתתף במפגש מנהלי שרותי ביקורת בחסות OECD שהתקיים במרוקו בדצמבר 2006.

נציג ישראל נתן מצגת בנושא:

☑ New inspection methods in Israel

- קבוצת עבודה אד-הוק בנושא רוויזיה של מרחקי בידוד עבור זרעי מכלוא –

Ad Hoc Working Group on Revision of Isolation Distances for Hybrid Cotton

הפדרציה הבינלאומית לזרעים (International Seed Federation – ISF) בקשה לבצע רוויזיה בנושא מרחקי בידוד עבור מכלוא של כותנה. המרחקים בין זרעי כותנה נדרשים על מנת שמור מפני הפריה זרה הנוצרת ע"י אבקה המגיעה באמצעות דבורים וחרקים אחרים.

לטענת ה-ISF מרחק הבידוד שנקבע ע"י OECD הנו ארוך מידי. להלן התייחסות ישראל לנושא:

☑ ישראל ענתה במכתב רשמי בנושא מרחקי בידוד, בו הציעה להבחין בין דרישות הבידוד עבור מערכת ההפריה (Cytoplasmic Male Sterility – CMS), שיישאו ארוכים עפ"י דרישות OECD, לבין מערכות הפריה אחרות בהן ניתן להיות גמישים יותר בנושא מרחקי הבידוד

6. משרד המדע והטכנולוגיה:

• האגף לקשרי חוץ מדעיים

▪ הועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה –

Committee for Scientific and Technological Policy (CSTP)

הועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה – הועדה מעודדת שת"פ בין המדינות החברות והמשקיפות בוועדה בתחום מדיניות המדע, טכנולוגיה וחדשנות. שת"פ נועד לתרום להשגת היעדים הכלכליים, החברתיים והמדעיים של המדינות החברות. היעדים כוללים גם צמיחה, יצירת מקומות עבודה מקצועיים, פיתוח בר-קיימא, הרחבת הידע המדעי ושילוב תחום המדע עם תחומים נוספים במסגרת התפתחות כלכלת הידע הגלובאלי.

הועדה אחראית על הנושאים הבאים:

- שיפור למידת תהליכים בהם המדע, הטכנולוגיה והחדשנות תורמים להרחבת הידע, צמיחה, ביצועים כלכליים משופרים ועוד. זאת באמצעות עבודה מחקרית ופיתוח מדדים השוואתיים בינלאומיים
- פיתוח מודלים להערכה וזיהוי המדיניות הטובה ביותר הנוגעים ליצירת והפצת ידע מדעי והגברת הקשרים בין מחקר, השכלה גבוהה ותעשייה כולל בתחומי פיתוח משאבי אנוש, מדיניות חדשנות וניידות
- שת"פ בין המדינות החברות בקידום הידע המדעי טכנולוגי בקרב כלל הציבור בדגש על סטודנטים צעירים במטרה למשוך אותם ללמוד מדעים

מושב 86 – המרכזת הבכירה באגף קשרי חוץ מדעיים השתתפה במפגש הועדה למדיניות מדע

וטכנולוגיה שנערך באוקטובר 2005. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- **גישה לנתוני מחקר (Access to Research Data)** – גישה לנתוני מחקר במימון ציבורי כולל מספר יתרונות: א. קידום מחקר בינתחומי, ב. העברת מידע לציבור הרחב, ג. מקסום שימוש בטכנולוגיות התקשוב, ד. הפקת מרב התועלת מהשקעות ציבוריות במחקר. ועדת מדיניות המדע והטכנולוגיה החלה בניסוח הנחיות כלליות ברוח ההצהרה המיניסטריאלית מינואר 2004, בנושא גישה לנתוני מחקר במימון ציבורי (ישראל חתומה על הצהרה זו)
- **אינדיקטורים של מדע וטכנולוגיה** – הוצג פרסום חדש בנושא STI Scoreboard of Indicators המכיל כ-80 אינדיקטורים ומעל ל-200 טבלאות. האינדיקטורים מתייחסים לחדשנות, כוח אדם במדע וטכנולוגיה, פטנטים, טכנולוגיות מידע ותקשוב, חברת המידע והשפעת המידע על פעילות יצרנית
- **קבוצת עבודה בנו-טכנולוגיה** – המשלחת האמריקאית הציעה הקמת קבוצת עבודה לנו-טכנולוגיה. הוזכרו מדינות שיש חשיבות להשתתפותן, ביניהן ישראל. משרד המדע והטכנולוגיה מינה נציג מטעמו לק.ע. בנו-טכנולוגיה

- **חדשנות (innovation)** – הוצג מסמך בדבר מדיניות לשיפור ביצועי החדשנות במדינות OECD. יוזמה זו עשויה לסייע בתהליך קבלת ההחלטות לגבי השקעות במו"פ. מספר מדינות OECD פנו זה מכבר בבקשה לבצע הערכת מדיניות החדשנות שלהן - (Innovation Review Policy)

- **המפגש ה-14 של פורום גלובאלי למדע –**

The 14th Meeting of the Global Science Forum – GSF

מרכזת בכירה לקשרי חוץ מדעיים השתתפה בפורום של ה-GSF, שהתקיים במהלך פברואר 2006.

Global Science Forum – הנו פורום להתייעצויות בין עובדי ציבור העוסקים במדיניות מדע וטכנולוגיה. אופן הפעולה: המדינות מציעות רעיונות לפעולה, הפורום דן בהם ביסודיות ומחליט על פרויקטים (רובם ברמה של סדנאות). ביצוע הפרויקטים – באחריות ובמימון המדינות.

במהלך הפורום דווח על הפעילויות המתוכננות לשנת 2006 וכן נדונו הצעות חדשות. הצעה בולטת הייתה ההצעה היפנית לקיים סדנא ופעילות בנושא של Scientific misconduct, זאת לאור הנתון כי אמון האנשים במדע הולך ונחלש בגלל התנהגות מדעית לא נאותה - זיוף, פברוק תוצאות ופלגיאט. הוצע ליזום קווים מנחים בינלאומיים בנושא.

להלן נושאים שנדונו בפורום והועברו לגורמים ישראלים בעלי עניין ונגיעה ישירה:

- סדנא בנושא מדע רעידות אדמה ותרומתו לחברה (מאי 2006): המידע הועבר לוועדה הבינמשרדית לרעידות אדמה
- כנס בנושא: מחקר בסיסי המיועד להתמודד בצרכים העתידיים באנרגיה (מאי 2006): המידע הועבר ללשכת המדען הראשי במשרד לתשתיות לאומיות

☑ המועצה להשכלה גבוהה באמצעות הועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת) העבירה למזכירות GSF נתונים על מספר הסטודנטים הלומדים לתארים ראשון, שני ושלישי בתחומים של מדע וטכנולוגיה. נתונים אלו יילקחו בחשבון בעיבוד הסופי של הנתונים שיופיעו בדו"ח המתפרסם מטעם הפורום

• תחום ביוטכנולוגיה

▪ קבוצת עבודה לביוטכנולוגיה –

Working Party on Biotechnology

קבוצת העבודה לביוטכנולוגיה – הקבוצה אחראית על הנושאים הבאים:

- מתן יעוץ בנושאי יישום ידע ביוטכנולוגי של המדע, טכנולוגיה וחדשנות במוצרים תעשייתיים העשויים לתרום לצמיחה ופיתוח כלכלי בר-קיימא ולרווחת האדם
- עידוד ביצוע הרמוניזציה במדיניות, בעקרונות ותפיסות מדעיות באמצעות עידוד שת"פ מדעי טכנולוגי בין המדינות בכלל וסיוע בפיתוח תכניות חינוך מדעי/טכנולוגי בפרט

ראש תחום מחקרים ביוטכנולוגיים במשרד המדע והטכנולוגיה השתתף במפגש מן המניין של קבוצת העבודה לביוטכנולוגיה שנערכה בספטמבר 2005 –

✓ תרומתו העיקרית הייתה הצעה לכלול את נושא תאי הגזע העובריים בין נושאי הטיפול של קבוצת העבודה

◇ קבוצת עבודה לביוטכנולוגיות הקשורות לבריאות האדם –

Working Group on Human Health-Related Biotechnologies

קבוצת עבודה לביוטכנולוגיות הקשורות לבריאות האדם – קבוצת העבודה מטפלת בכל ההיבטים הביוטכנולוגיים בעלי נגיעה לבריאות האדם או שמהם ניתן להשליך על בריאות האדם כגון מחקר גנטי על בעלי חיים.

מפגש 19 – ראש תחום מחקרים ביוטכנולוגיים השתתף במפגש קבוצת העבודה לביוטכנולוגיות הקשורות לבריאות האדם שנערך בספטמבר 2005. הנושאים שהיו על הפרק כללו:

- נתונים על מחקרי גנטיקה
- גישה לתרופות לטיפול חירום במחלות זהום
- דיווח על תוצאות סדנא בנושא "ביולוגיה של התרופות וחידושים נוספים הנוגעים לבריאות האדם: בחינת הקשר בין מקבלי החלטות וחוקרים"

◇ סדנא בנושא פרמקוגנטיקה –

OECD Workshop on Pharmacogenetics

נציג אוניברסיטת תל-אביב ונציג מעבדות מחקר של IBM (חיפה) השתתפו בסדנא בנושא פרמקוגנטיקה שנערכה ברומא באוקטובר 2005. מטרת הסדנא:

- ניתוח והעלאת המודעות להשלכות סיום פרויקט גנום האדם על מערכת הבריאות
- סקירה והתייחסות לנושאים ואתגרים הנוצרים בהקשר של פרמקוגנטיקה
- זיהוי יוזמות ומסגרות רלוונטיות לפיתוחים בתחום הפרמקוגנטיקה ויישומם ברחבי מדינות

OECD

📌 במהלך הסדנא הוצגה מצגת מטעם פרופ' גורביץ' בנושא הערכות מערכת הבריאות בדבר הפיכת הפרמקוגנטיקה לסטנדרט למתן טיפול:

Are health care systems ready to deliver pharmacogenetics as standard of care?

הפרמקוגנטיקה (Pharmacogenetics) היא תחום מחקרי המהווה שילוב של פרמקולוגיה וגנטיקה, ומנסה לברר את המרכיבים התורשתיים המעורבים בשונות של תגובה לתרופות. בני-אדם שונים זה מזה בתגובתם לתרופות סינטטיות או לחומרי טבע.

בפרמקוגנטיקה נחקר זה כ-50 שנה הבסיס הגנטי לשונות בין מטופלים בתגובתם לטיפול בתרופות, הן מבחינת סיכוני הרעילות והן עבור היעילות של תרופות. בעקבות השלמת פרויקט גנום האדם בשנת 2003 ופיתוחים טכנולוגיים לזיהוי מהיר של אתרי שונות בגנום באמצעות שבבי דנ"א, תאפשר בקרוב הפרמקוגנטיקה את יישומה של "רפואה אישית". במרבית תחומי הרפואה תאפשר התפתחות זו טיפול בתרופות המותאם אישית על פי נתוני הגנום של כל חולה.

• לשכת המדענית הראשית

▪ הועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה –

Committee for Scientific and Technological Policy

מושב 87 – המדענית הראשית של משרד המדע, התרבות והספורט השתתפה במפגש הוועדה

למדיניות מדע וטכנולוגיה שנערך במרס 2006 באוסטרליה, נדונו הנושאים הבאים:

- **תכנון ומימון תשתיות מחקר** – הצגת המצב הקיים במספר מדינות מובילות (אוסטרליה, קנדה). המידע בנושא זה הוא רלבנטי לישראל בכלל ולמשרד המדע בפרט בהתייחס לתכנון סדרי עדיפויות ולקולות קוראים למחקרים
- **נגישות לנתוני מחקר במימון ציבורי** – הדיון היה סיכום של סדנא שהתקיימה בפברואר, שבה השתתף מנהל תחום חומרים, כימיה ואנרגיה במשרד המדע. הוועדה תמשיך לדון בסוגיה זו. המדענית הראשית המליצה לוועדה לעבוד מול אגודות מקצועיות בינלאומיות
- **הערכה פנימית של ארגון OECD על האגף למדע, טכנולוגיה ותעשייה** – הערכה גבוהה של התפוקות והביצוע, אם כי הקבוצה בביוטכנולוגיה קיבלה ציונים יותר נמוכים משאר קבוצות העבודה. סגן מזכיר ארגון OECD ציין, שמדע וטכנולוגיה הם היעד המרכזי של ארגון OECD בניגוד לעבר, שבו מתכות, אנרגיה ותיירות היו היעד המרכזי
- **דיווח על פעילות קבוצות העבודה השונות ועל הסדנאות** – המדענית הראשית המליצה להוסיף לדיוני קבוצת הדיון בנושאי טכנולוגיה את הנושאים האתיים, והמלצתה התקבלה

מושב 88 – המדענית הראשית של משרד המדע, התרבות והספורט השתתפה במפגש הוועדה

למדיניות מדע וטכנולוגיה שנערך באוקטובר 2006 בקוריאה. נדונו הנושאים הבאים:

- **דיווח על הנושאים שהוכרוזו ע"י GSF (Global Science Forum) כנושאי הדגל לשנים הבאות** – אנרגיה, רעידות אדמה, פיזיקה גרעינית, מתמטיקה בתעשייה
- המדענית הראשית הוזמנה להשתתף כמומחית בוועדה המארגנת של הסדנא הצפויה בתחום מתמטיקה בתעשייה, המאורגנת במסגרת GSF
- **ניידות חוקרים** – הבעיה של בריחת מוחות קיימת בהרבה ארצות, כאשר הבעיה העיקרית היא בריחת מוחות לארה"ב. במדינות רבות הבעיה חמורה במיוחד בתחום הננו-טכנולוגיה עקב העלות הגבוהה של הקמת מעבדות בתחום
- המדענית הראשית דיווחה בפירוט על תכנית תשתיות לאומיות מדעיות (תל"ם) בנושאי טכנולוגיה המסייעת בהקמת מעבדות במוסדות המחקר בארץ בתחום חדשני זה
- **דיווח על פעילותן של קבוצות העבודה** – הדיווח של קבוצת העבודה בביוטכנולוגיה, שלאחרונה דנה בנהלים הקשורים בקניין הרוחני של החוקרים הראשיים בתחומים הרלבנטיים היה בעל ערך רב עבור ישראל

◇ **דגא בנושא פעילויות שירותי מידע אינטנסיביים –**

Knowledge Intensive Service Activities (KISA)

המדענית הראשית נטלה חלק בסדנא זו, שהתקיימה בצמוד למושב 87 של הוועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה שהתקיימה באוסטרליה במרס 2006.

☑ המדענית הראשית הציגה את המודלים הישראליים ליזמות

פעילויות שירותי חדשנות וידע (KISA) מאפשרים לחברות פרטיות וארגונים מהסקטור הציבורי לשפר ביצועי חדשנות החל משלב המחקר ופיתוח וכלה בשלב שירותי השיווק

- פעילויות KISA משמשות מקור ונושא הידע המשפיעות ומשפרות את שרשרת הערך המוסף וביצועי ארגונים כלכליים לרוחב כל ענפי המשק
- פעילויות KISA משפרות את יכולתם של ארגונים מהסקטור הפרטי והציבורי לפתח, לקלוט וליישם ידע בתהליך החדשנות

◇ **דגא בנושא הערכת מחקר ופיתוח –**

Evaluation of Research and Development Workshop

המדענית הראשית נטלה חלק בסדנא זו שהתקיימה בצמוד למושב 88 של הוועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה.

הסדנא עסקה באופני ההערכה של מיזמים מדעיים בכל שלבי הביצוע שלהם.

▪ **קבוצת עבודה אד-הוק להיגוי ומימון מכוני מחקר –**

Ad Hoc Working Group on Steering and Funding of Research Institutions

קבוצת עבודה אד-הוק להיגוי ומימון מכוני מחקר – יעדיה העיקריים של קבוצת העבודה הינם החלפת מידע ופרסום סקירות על נושאים מוסדיים, רגולטוריים וניהוליים עימם מתמודדות הממשלות בבואן ליצור כוח עבודה מדעי וטכנולוגי מגוון ונייד. הנושאים המרכזיים בהם מטפלת קבוצת העבודה כוללים:

- ביצוע מחקרי הערכה על היצע וביקוש לבעלי תארים מתקדמים במו"פ
- ביצוע מחקרים השוואתיים ברמה בינלאומית אודות גורמים המשפיעים על מידת האטרקטיביות של בחירת קריירה מדעית
- העלאת המודעות ומשיכת תלמידים למקצועות מדעיים
- ביצוע מחקרים על מידת השתתפות נשים בחינוך המדעי-טכנולוגי ובקריירות מדעיות
- בחינת מדיניות ומגמות בנושא ניידות בינ"ל של סטודנטים וחוקרים בתחום המדע והטכנולוגיה

מושב 3 – המדענית הראשית של משרד המדע והטכנולוגיה השתתפה במפגש מן המניין של קבוצת

עבודה אד-הוק להיגוי ומימון מכוני מחקר בנובמבר 2005. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- תוצאות הפורום המדעי הגלובאלי, שנערך באמסטרדם בנובמבר 2005, בנושא העדר עניין במדע בקרב בני נוער בגילאים 14-15
- שינויים בהיצע וביקוש למקצועות מדע וטכנולוגיה בעידן הכלכלה הגלובאלית
- תנאי התעסוקה ומידת העניין שמעוררות עבודות מחקר במוסדות להשכלה גבוהה ובמכוני מחקר ממשלתיים

מושב 4 – המדענית הראשית השתתפה במושב מן המניין של קבוצת העבודה אד-הוק להיגוי ומימון

מכוני מחקר שנערך במדריד באפריל 2006. המושב כלל את הנושאים הבאים:

- **פעילות נשים במדע** – הוצגו תוצאות הסדנא בנושא קריירה מדעית של נשים, בה נטלה חלק המדענית הראשית (פרוט בהמשך)
- **אטרקטיביות של פיתוח קריירה מדעית** – הוצגו תוצאות הסדנא בנושא קריירה מחקרית במאה ה-21, בה נטלה חלק המדענית הראשית (פרוט בהמשך)
- **ניידות בינ"ל של חוקרים** – סקירה בנושא קריירות של בעלי תארי PhDs

◇ **סדנא בנושא קריירות מדעית של נשים** –

Workshop on "Women in Scientific Careers: Unleashing the Potential"

המדענית הראשית של משרד המדע והטכנולוגיה השתתפה בסדנא בנושא קריירה מדעית של נשים שנערכה בפריס בנובמבר 2005. נושא הסדנא היה העדר התאמה בין מספר הנשים בעלות קריירות מדעיות וטכניות לרמת הביקוש למומחי מדע וטכנולוגיה ושיעור הנשים בוגרות מקצועות מדעיים והנדסה. הדיון התמקד בפער בין שיעור גבוה של נשים המשכילות ובוגרות בתי ספר למדעיים לבין נציגות דלה במעבדות ומכוני מחקר, ובניסיון לזהות מדיניות מתאימה שתגייס ותפנה נשים לקריירות מדעיות. בסדנא השתתפו נציגים מהסקטור הציבורי, אקדמיה, קהילת העסקים במטרה לנסח המלצות בנושא.

✓ ישראל מופיעה בדו"ח OECD המתבסס על שאלון בנושא "נשים וקריירה מדעית". השאלון אסף מידע אודות שילובן של נשים בלימודי מדע וטכנולוגיה ומספרן בקריירות מדעיות. מטרת השאלון הייתה, בין היתר, זיהוי והתמודדות עם חסמים קיימים בפני נשים המעוניינות להשתלב במחקרים אקדמיים ולא-אקדמיים (Questionnaire on Women and Scientific Careers)

◇ **סדנא בנושא קריירה מחקרית במאה ה-21 –**

Workshop on Research careers for the 21st Century

המדענית הראשית השתתפה בסדנא בנושא קריירה מחקרית במאה ה-21, שהתקיימה בצמוד למפגש ק.ע. אד-הוק להיגוי ומימון מכוני מחקר שנערך במדריד באפריל 2006. הסדנא התייחסה לנקודות הבאות:

- אפיוני הקריירה המדעית במאה ה-21
- תיאור מודלים לפיתוח קריירה מדעית בקרב מדינות OECD
- כיווני התפתחות הקריירה המחקרית - האם מספיק אטרקטיבית עבור בוגרי המקצועות המדעיים
- באיזו מידה מכינים החינוך והמדיניות הממשלתית את בוגרי המקצועות המדעיים למגוון גדול של אפשרויות קריירה
- האם קיימים קווים מנחים "Good practice" ברמת הממשלה ומוסדות החינוך בנושא קריירה מדעית

◇ **ועידה בנושא שימושי מחקר של תגליות פטנטים –**

Conference on research use of patents inventions

המדענית הראשית השתתפה בוועידה בנושא שימושי מחקר של תגליות פטנטים שנערכה במדריד במאי 2006 ביוזמתם של ארגון OECD, מועצת המחקר הלאומית של ספרד, משרד הפטנטים והסימון הספרדי ובסיוע משרד הפטנטים האירופי (EPO).
הוועידה נועדה לגייס את מקבלי החלטות ממדינות OECD להעמקת החשיפה של הסקטור הציבורי והפרטי להמצאות פטנטים ולידע החדש שנוצר כתוצאה מכך.

• **תחום חומרים, כימיה ואנרגיה**

- **ועדת מדיניות המדע והטכנולוגיה, מפגש בנושא נאנו-טכנולוגיה –**

Committee for Scientific and Technological Policy Scoping Meeting on Nanotechnologies

כתוצאה מיוזמה אמריקאית שהחלה עוד בשנת 2005, הוקמה ע"י ועדת CSTP קבוצת עבודה לננוטכנולוגיה, שתוכננה כקבוצת עבודה אלקטרונית בשלב הראשון, עד לאיתור מקורות תקציביים לפעילותה. ישראל הביעה עניין להשתתף בקבוצת העבודה, ובמקביל אף הובע עניין ע"י יוזמי הרעיון להשתתפות נציגות ישראלית. בינואר 2006, מונה מנהל תחום חומרים, כימיה ואנרגיה במשרד המדע, התרבות והספורט כנציג הישראלי לקבוצת עבודה זו. בשנת 2006, הפעילות הייתה בעיקרה אלקטרונית.

נווטכנולוגיה היא טכנולוגיה חדשנית העוסקת בבניית עצמים מאבני בניין בממדים של ננומטר (אחד חלקי מיליון של המילימטר), כלומר, קבוצות של מולקולות ואפילו מולקולות או אטומים בודדים, ותאפשר לבנות מערכות שלמות בגודל של מולקולות בודדות.

מגוון היישומים החזויים כולל רכיבים ננואלקטרוניים משוכללים (שיאפשרו, למשל, מחשבי-על בגודל של קוביית סוכר), חומרים בעלי חוזק פנטסטי ותכונות מופלאות אחרות, ואולי מהפכה רבתי בשיטות הייצור התעשייתית.

מנהל תחום חומרים, כימיה ואנרגיה במשרד המדע השתתף בפגישה של קבוצת העבודה של הועדה למדיניות המדע והטכנולוגיה ביולי 2006 בשוויץ, שנערכה בצמוד לכנס שעסק בסכנות הננוטכנולוגיה *The Risk Governance of Nanotechnology: Recommendations for Managing a Global Issue*. הנושא המרכזי של הכנס הנו פוטנציאל הכלכלי העולמי לננו-טכנולוגיה המוערך בעשור הקרוב בטריליון דולר. הכיסוי שהננוטכנולוגיה מעניקה לדיסציפלינות מדעיות וטכנולוגיות כגון פיסיקה, ביולוגיה, כימיה, מדעי החומרים ומדעי המחשב יוצרים פוטנציאל עצום ליישומים חדשים ובה בעת לסכנות ולאפקטים שליליים. אולם, עד עתה לא הוקדשו משאבים סבירים לחקר סכנותיה של הננוטכנולוגיה. הייתה תמימות דעים בין באי הכנס, שהשליטה בסכנות הננוטכנולוגיה חייבת להתבצע במסגרת מאמץ כלל עולמי ובמהירות.

◇ **דנא בנושא גישה לנתוני מחקר ממימון ציבורי –**

Workshop on Access to research data from public funding

מנהל תחום חומרים, כימיה ואנרגיה במשרד המדע השתתף בסדנא בנושא גישה לנתוני מחקר ממימון ציבורי שהתקיימה במהלך פברואר 2006.

הסדנא עסקה במתן גישה לנתוני מחקר דיגיטאליים המתקבלים ממחקרים המבוצעים במימון ציבורי. בסדנא נדון מסמך שהוכן ע"י קבוצת מומחים מתריסר מדינות חברות בארגון OECD שכותרתו: "עקרונות וקווים מנחים לגישה לנתונים דיגיטאליים של מחקר במימון ציבורי: קידום שיתופי פעולה בין-לאומיים בשימוש במשאבי נתונים מדעיים". במהלך הסדנא גובשו המלצות לקווים מנחים לחשיפת המידע המתקבל ממחקר במימון ציבורי, כאשר כל מדינה תיישם אותן בהתאם להתקדמותה הטכנולוגית והמחקרית ובהתאם לחוקיה. ההמלצות הועברו לאישור ועדת CSTP.

7. משרד התיירות:

• האגף לקשרים בינלאומיים

- כנס OECD בנושא "צמיחה גלובאלית של התיירות: אתגרים לחברות קטנות ובינוניות" –

OECD Conference on "Global Tourism Growth: Challenges for SMEs"

מנהל לשכת התיירות הממשלתית הישראלית בדרום קוריאה השתתף בכנס OECD שהתקיים במהלך ספטמבר 2005 בדרום קוריאה.

הגלובליזציה שלא פסחה על כלכלת התיירות משפיעה על תפקידן של חברות קטנות ובינוניות (SMEs) המוכרות שירותים לתעשיית התיירות.

הכנס התקיים במטרה לבחון הרחבת יעדי החברות הקטנות והבינוניות המספקות ונותנות שירותים הן במסגרת שרשרת הערך (value chains), הן ברשתות קשר (networks) והן במסגרת שיתופי פעולה עם תעשיות המשיקות לתיירות בדגש על תרומתן לצמיחה בכלל וביצירת מקומות עבודה בפרט. הכנס הנו פרי שיתוף פעולה של ועדת התיירות (Tourism Committee) וקבוצת העבודה לעסקים קטנים ובינוניים (Working Party on SMEs & Entrepreneurship) במסגרת היוזמה ל"העמקת תפקידן של חברות קטנות ובינוניות בשרשרת הערך הגלובאלית" (ראה משרד התעשייה, מסחר ותעסוקה).

מטרות הכנס כללו:

- בירור משמעות מונח שרשרת הערך הגלובאלי (Global Value Chains) בתעשיות הנושקות לתיירות ותרומתן לצמיחה בר-קיימא ותעסוקה
- הערכת תפקידן של חברות קטנות ובינוניות בכלכלת התיירות על רקע הגלובליזציה תוך בחינת מבנה שרשרת הערך ברמה הלאומית, הלוקאלית וברמת התעשייה
- הגדלת חלקן של חברות קטנות ובינוניות המוכרות שירותים לתעשיית התיירות באמצעות למידת הצרכים של אותן חברות, זיהוי מדיניות מתאימה וניסוח המלצות בהתאם

8. משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה (תמ"ת):

• מנהל מימון

▪ קבוצת עבודה לעסקים קטנים ובינוניים –

Working Party on SMEs & Entrepreneurship

קבוצת עבודה לעסקים קטנים ובינוניים – קבוצת העבודה בוחנת נושאים ברמה הלאומית והבינלאומית הנוגעים לעסקים קטנים ובינוניים ויזמות. הבחינה מתבצעת באמצעות ביצוע מחקרים ושת"פ אופקי עם מסגרות אחרות בארגון OECD. להלן מספר נושאים המטופלים ע"י קבוצת העבודה:

- יישום המלצות 'בולוניה' להעמקת התחרות של עסקים קטנים ובינוניים בכלכלה הגלובאלית, בדגש על סחר אלקטרוני, חדשנות ויזמות (כולל יזמות במגדר הנשי)
- המלצות בנושא יצירת סביבה עסקית תומכת עבור יזמים מתחילים במספר היבטים כמו רגולציה, תחרות מיסוי ועוד
- פרום דו"ח ממצא אודות מדיניות של כל מדינה חברה בנושא עסקים קטנים ובינוניים ויזמות הכולל ניתוחים כמותיים והמלצות המבוססות על הפרקטיקות הטובות שנוסחו ע"י קבוצת העבודה
- פורום להחלפת מידע בין מדינות שונות בנושא עסקים קטנים ובינוניים
- משקל העסקים הקטנים והבינוניים ביצירת מקומות עבודה וצמיחה
- פיתוח מיומנויות בקרב העובדים בעידן של חדשנות וכלכלה המבוססת על ידע (knowledge-based economy)

מושב 25 – סגנית מנהלת מינהל מימון השתתפה במפגש ק.ע. לעסקים קטנים ובינוניים שנערך ביוני

2005 באיטליה. המושב כלל את הנושאים הבאים:

- **נתונים סטטיסטיים** – יישום תוכנית פעולה בנושא איסוף נתונים סטטיסטיים על חברות קטנות ובינוניות הכולל נתונים על תעשייה ושירותים, נתונים דמוגרפיים על עסקים לבחינת הדינאמיות של השוק
- **חלוקת שאלונים למשתתפים** – (1 פשיטת רגל, 2) חינוך ליזמות בקרב מוסדות להשכלה גבוהה. משרד המשפטים, רשות המסים ומוסדות אקדמיים בישראל מילאו את השאלונים לשביעות רצון ארגון OECD
- **מימון חברות קטנות ובינוניות** – במפגש קבוצת העבודה לעסקים קטנים ובינוניים, שהתקיים ביוני 2004, באיסטנבול אומצה הצהרה מיניסטריאלית בדבר הכרה בצורך בשכלול מקורות המימון לטובת חברות קטנות ובינוניות (SMEs). במושב ה-25, סוכם לקיים פורום גלובאלי שיתמקד בקשיי החברות הקטנות והבינוניות בהשגת מקורות מימון חובות ומימון אשראי בכל שלבי פיתוח העסק בעידן הגלובליזציה
- **גישה לשווקים בינ"ל עבור עסקים קטנים ובינוניים** – במסגרת יישום תהליך בולוניה בדבר מדיניות OECD כלפי עסקים קטנים ובינוניים, החליטה קבוצת העבודה לפעול להסרת החסמים העומדים

בפני עסקים קטנים ובינוניים בגישתם לשוקי העולם בשת"פ עם ארגון לשיתוף פעולה כלכלי אסיה-פאסיפיק (APEC)

תהליך בולוניה – The (OECD) Bologna Process

ביוני 2000, קיים ארגון OECD את המפגש הראשון ברמה מיניסטרילית בנושא עסקים קטנים ובינוניים בבולוניה שבאיטליה. המפגש התמקד בניסוח מדיניות ואסטרטגיה להעמקת התחרות של עסקים קטנים ובינוניים בכלכלה הגלובאלית. זהו סקטורים ציבוריים ופרטיים המסוגלים לעזור למגזר העסקים הקטנים והבינוניים להתבסס ברמה הלוקאלית וליהנות מפרות הגלובליזציה והליברליזציה בסחר. התוצר העיקרי של המפגש היה פרסום הצהרת יסוד "The Bologna Charter on SME Policies".

תהליך בולוניה הנו אחד מאבני הפינה של ארגון OECD, אשר ימשיך לפתח את הנושא במסגרות העבודה של הארגון ובמסגרת דו-שיח עם מדינות לא-חברות וארגונים בינ"ל.

מושב 26 – סגנית מנהלת מינהל מימון השתתפה במפגש ק.ע. לעסקים קטנים ובינוניים שנערך

בנובמבר 2005 בפריס. המושב כלל את הנושאים הבאים:

- **חברות קטנות ובינוניות ויזמות בראייה סטטיסטית** – התייחסות לטייטא ראשונה של דו"ח המתייחס למדיניות של יזמות. הדו"ח הופק בעזרת שאלונים שהופצו בין המדינות החברות עליהם ענתה ישראל:

שאלון בנושא פשיטת רגל – Questionnaire on Bankruptcy

שאלון בנושא חינוך ליזמות בקרב מוסדות להשכלה גבוהה –

Questionnaire on Entrepreneurship Educational University Level

- **מיסוי חברות קטנות ובינוניות** – התייחסות לדו"ח משותף למרכז ליזמות ולמרכז למדיניות מס ואדמיניסטרציה בארגון OECD, במסגרת הערכות למפגש הגלובאלי בנושא דיאלוג מס בינלאומי, אשר יתקיים באוקטובר 2007 בסין – International Tax Dialogue (ITD) Global Conference

- **הגברת תפקיד החברות הקטנות והבינוניות בשרשרת הערך (Value Chains) הגלובאלית** – התייחסות לדו"ח הסוקרת את תפקיד חברות קטנות ובינוניות בתעשיית המכוונות, תעשיית כלים מדעיים ותעשיית התיירות

- **טייטא לספר נהלים (handbook) להערכת מדיניות ותוכניות חברות קטנות ובינוניות ויזמות** – הוצגה לראשונה טייטא לספר נהלים בדבר הערכת מדיניות ותוכניות של חברות קטנות ובינוניות. סוגיית טייטא לספר נהלים סוכמה בכנס איסטנבול ב-2004 בהמשך להצהרה המיניסטרילית של מועצת OECD, בה הודגש הצורך לפתח מבחני הערכה בקרב משרדי ממשלה ורשויות המטפלות בביצוע מדיניות ופיתוח תוכניות הנוגעות לחברות קטנות ובינוניות

- **יזמות בקרב נשים** – הוצגו תוצאות סמינר שדן בנושא "מהגרות ושוק העבודה: גיוון ואתגרים"

- פעילות מרכז היזמות של ארגון OECD במסגרת תוכנית השקעות משותפת לארגון ולמדינות מזה"ת צפון אפריקה – (MENA-OECD Investment Programme) – הוצגו תוצאות והמלצות דיווח הדן בנושא "שיפור סביבה עסקית להקמת פירמות ולצמיחה של חברות קטנות ובינוניות במדינות MENA"

◇ ועידה של OECD והארגון לשיתוף פעולה כלכלי אסיה-פסיפיק (APEC) בנושא 'הסרת חסמים בפני גישה לשווקים בינלאומיים עבור עסקים קטנים ובינוניים' –

OECD-APEC Global Conference on "Removing Barriers to SME Access to International Markets"

מנהלת מינהל מימון השתתפה בוועידה של OECD שהתקיימה באתונה בנובמבר 2006, בשולי מושב 28 של ק.ע. לעסקים קטנים ובינוניים. במהלך הוועידה הוצגה סקירה רחבה בנושא חסמים העומדים בפני חברות קטנות ובינוניות המונעות מהן ליהנות מפרות הגלובליזציה:

- זיהוי הזדמנויות עסקיות זרות
 - מידע מוגבל אודות שווקים בחו"ל
 - העדר יכולת ליצור קשר עם צרכנים פוטנציאליים מעבר לים
- תוצאות הוועידה כללו:
- אימוץ תוכנית פעולה 'אתונה' (Athens Action Plan) הכוללת מספר המלצות קונקרטיות עבור ממשלות במטרה לצמצם חסמים בפני עסקים קטנים ובינוניים המעוניינים להתרחב לעבר השווקים הבינ"ל ובמטרה לבקר ולהעריך את תוכניות הסיוע הממשלתיות
 - הוועדה המייעצת של ארגוני עסקים ותעשייה (BIAC) פרסמה יוזמה מטעם הסקטור הפרטי הבאה לסייע לעסקים קטנים ובינוניים לחדור לשווקים הבינלאומיים. יוזמה זו כוללת הקמת מאגר דיגיטאלי (Web Portal) שיסייע בהעברת מידע עבור חברות קטנות ובינוניות ותשמש פלטפורמה לשיתוף אפשרי בין חברות רב-לאומיות (MNE) ועסקים קטנים ובינוניים (SME)
- מנהלת מינהל מימון הציגה מצגת בנושא:
- ✓ טיפול מדינת ישראל בחסמים פנימיים של עסקים קטנים

לשכת המדען הראשי

▪ קבוצת עבודה למדיניות חדשנות וטכנולוגיה –

Working Party on Innovation and Technology Policy – TIP

קבוצת העבודה למדיניות חדשנות וטכנולוגיה הציבה לעצמה כמטרה עיקרית למידה תהליכים ושיטות העבודה לשילוב ידע מדעי וטכנולוגי עם עידוד ייצור, יצירת מקומות עבודה וצמיחה כלכלית.

קבוצת העבודה עוסקת בתחומי הלימודים הבאים:

- מערכת החדשנות הלאומית (NIS)
- חדשנות וצמיחה
- חדשנות ותחרות
- חדשנות וזכויות יוצרים
- שתוף פעולה בין הסקטור הציבורי והפרטי בנושא חדשנות
- איתור משאבים פרטיים וציבוריים המוקצים לחדשנות

מנהל מגנט, השתתף במפגשים החצי-שנתיים של קבוצת העבודה למדיניות חדשנות וטכנולוגיה שנערכו ביוני ודצמבר 2005, ובמפגשי קבוצת העבודה שנערכו ביוני ודצמבר 2006.

הנושאים המרכזיים שעלו במהלך המפגשים החצי שנתיים כללו:

- קניין רוחני, חדשנות וזליגת ידע
- הערכה של מדיניות המו"פ
- גלובליזציה במו"פ

מנהל מגנט השתתף במפגשים החצי-שנתיים מתאר מידת ניצול יעיל ומכוון של המשאבים הלאומיים המוקצים למחקר ולפיתוח התעשייתי בישראל. הדוגמא הישראלית מוזכרת במסמכי העבודה של קבוצת העבודה

◇ סדנא בנושא הערכה של מחקר המימון הציבורי –

Workshop on "Evaluation of publicly funded research", Berlin (Germany)

מנהל מגנט נטל חלק בסדנא בנושא הערכה של מחקר מימון ציבורי שנערך בספטמבר 2005 בברלין. הנושאים שנדונו, בין היתר, במהלך הסדנא:

- מטרות, מתודולוגיה, הליכים וכלים – דרכים חדשות לתכנון מחקר אסטרטגי והערכה
- הערכת מחקר מולטי-דיסציפלינארי ושת"פ חוצה מוסדות – מודלים כמותיים בנושא אסטרטגיות השקעות במו"פ והערכת שת"פ ציבורי-פרטי

◇ **סדנא בנושא לימוד והטמעה של מדיניות חדשנות טכנולוגית –**

Workshop on "Learning and Assimilation of Innovation and Technology Policy", Stockholm (Sweden)

מנהל מגנט נטל חלק בסדנא בנושא לימוד והטמעה של מדיניות חדשנות טכנולוגית שנערך במאי 2006 בשטוקהולם.

✓ במסגרת ביצוע סדרה של דו"חות (Peer reviews) לבחינת מדיניות החדשנות בקרב מספר מדינות, נבחר מנהל מגנט להשתתף בקבוצת ביצוע הערכת תכנית המו"פ הלאומית של ספרד יחד עם נציגי מדינות OECD קנדה, מקסיקו ואיסלנד. המסמך אמור להתפרסם במהלך 2007

תכנית מגנט: מו"פ גינרי טכנולוגי – היא מסגרת הסיוע של לשכת המדען הראשי בתמ"ת, המטפלת ברובד של התשתית הטכנולוגית לתעשייה הישראלית, שפועלת החל מ-1994. ייחודה של תכנית מגנט הוא בהיותה מכשיר לניצול יעיל ומכוון של המשאבים הלאומיים, המוקצים למחקר ולפיתוח התעשייתי. יתרון זה מושג באמצעות יצירת שיתוף פעולה אמיתי בין חברות תעשייתיות, ובינן לבין מוסדות מחקר, במו"פ של טכנולוגיות טרום-תחרותיות ובהטמעתן.

• **מינהל תכנון, מחקר וכלכלה**

▪ **קבוצת עבודה לסטיסטיקה –**

Working Party on Statistics (SWIC)

קבוצת עבודה לסטיסטיקה – ישראל הינה המדינה היחידה הלא-חברה בארגון OECD החברה בק.ע. SWIC. יעדיה ומטרותיה כוללים:

1. פיתוח אינדיקטורים וניתוחים כמותיים לטובת עבודתה של הועדה לתעשייה וגופי הסמך הכוללים:
 - שינויים ברמת הפירמה כתוצאה מהגלובליזציה
 - תפקידה של החדשנות והשפעתה על התחרות הגלובאלית
 - תפקידם של חברות קטנות ובינוניות
2. פיתוח ושיפור שיטות איסוף נתונים סטיסטיים על בסיס ביצוע השוואות בינלאומיות
3. פיתוח אינדיקטורים המתארים את הקשר בין טכנולוגיה, ביצועי חברה מסחרית ותחרותיות
4. פורום להחלפת מידע בין נציגי מדינות ומומחים בינ"ל אודות שיטות איסוף, ניתוח, הצגת נתונים ופיתוח אינדיקטורים חדשים בנושא סטיסטיקה תעשייתית.

סגן מנהל מינהל תכנון וכלכלה השתתף במפגש ועדת SWIC שהתקיים במהלך 2005.

◇ **סדנא של ק.ע. לסטטיסטיקה בנושא השלכות הגלובליזציה של**

הייצור עבור תעסוקה, ייצור וצמיחה –

SWIC Workshop on the Globalisation of Production:

Implications for Employment, Productivity and Growth

סגן מנהל מינהל תכנון וכלכלה השתתף בסדנא של ק.ע. SWIC שהתקיימה בצמוד למושב קבוצת העבודה לסטטיסטיקה במהלך נובמבר 2005.

▪ **ועדת תעשייה וסביבה עסקית –**

Committee on Industry and Business Environment – CIBE

החל מינואר 2007, שונה השם ל**וועדה לתעשייה, חדשנות ויזמות**

ועדת תעשייה וסביבה עסקית – ישראל הינה המדינה היחידה הלא-חברה בארגון OECD החברה בוועדת CIBE. העבודה בוועדה מתאפיינת בשלושה ממדים עיקריים:

- ניתוחים כלכליים וביצוע סקירות בנושא סביבה עסקית ותחרותית עבור התעשייה
- ניתוחי מדיניות במטרה לזהות המדיניות והפרקטיקות הטובות ביותר עבור התעשייה
- גילוי מעורבות פעילה ויצירת קשרים במסגרת התוכניות האופקיות של OECD

יעדי ותפקידי הוועדה כוללים:

1. ביצוע מחקרים ברמת החברה (עסקים גדולים, קטנים ובינוניים) והסקטור העסקי (יצרני טובין ושירותים) הבאים להשלים מחקרים ברמת המאקרו המבוצעים ע"י וועדות אחרות
2. עידוד דו-שיח בנושאי תעשייה בין מקבלי החלטות בקרב ממשלות, התאחדויות תעשיינים, איגודי עובדים וקבוצות ציבוריות נוספות בעלי עניין
3. בחינת התפתחויות ומגמות מרכזיות בתעשייה ברמת המדינה וברמה הגלובאלית
4. ניסוח המלצות למועצת OECD בנושא שיפור הסביבה העסקית שתעודד יזמים וחדשנות ותמשוך השקעות.

מושב 109/108 – סגן מנהל מינהל תכנון וכלכלה השתתף במפגשי ועדת CIBE שהתקיימו

במהלך פברואר ואוקטובר 2006. עיקרי הנושאים כללו:

- פעילויות בנושא חדשנות ונכסי קניין
- פעילות בנושא גלובליזציה
- עדכון בנושא פעילויות קבוצת העבודה לסטטיסטיקה (SWIC)
- עדכון בנושא פעילויות קבוצת העבודה לעסקים קטנים ובינוניים ויזמות (WPSME)
- פרויקט בנושא אינדיקטורים ביזמות
- פרויקט בנושא מדיניות מיקרו לצמיחה וייצור

- פרויקט מלחמה בזיופים והפרת זכויות יוצרים
- ✓ במסגרת וועדת CIBE משתתף נציג מינהל תכנון מחקר וכלכלה בסקירה בנושא Business support services

◇ פרויקט מלחמה בזיופים והפרת זכויות יוצרים –
OECD project on counterfeiting and piracy

פרויקט מלחמה בזיופים והפרת זכויות יוצרים – בעקבות דאגה ההולכת וגדלה בקרב ממשלות והקהילה העסקית, יזם ארגון OECD פרויקט הבא לאמוד ולהעריך השפעות זיופים והפרות זכויות יוצרים על הכלכלה. מטרת הפרויקט הנו להטמיע את המודעות אודות השפעות הפרת זכויות יוצרים כפי שהוגדרו בהסכם על סחר הנוגע לזכויות יוצרים במסגרת ארגון הסחר העולמי (TRIPS). הפרויקט מנוהל במשותף עם ארגונים הפעילים במלחמה בזיופים: ארגון הסחר העולמי (WTO), ארגון המכס העולמי (WCO), ארגון זכויות היוצרים העולמי (WIPO), משטרה (Interpol) וארגונים לא-ממשלתיים (NGOs). הקשר בין קהילת העסקים והעובדים מתואם באמצעות הוועדה המייעצת של ארגוני עסקים ותעשייה (BIAC) והוועדה המייעצת של האיגודים המקצועיים (TUAC) היושבות ליד מזכירות OECD.

סגן מנהל מינהל תכנון וכלכלה משתתף בפרויקט 'המלחמה בזיופים והפרת זכויות יוצרים' ובמסגרתו ענה על שני שאלונים:

- ✓ Counterfeiting and piracy: country/economy survey
- ✓ Counterfeiting and piracy: customs survey

9. משרד התקשורת:

• אגף כלכלה ותקציב

▪ הועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת –

Committee for Information, Computer and Communications Policy

הועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת (ICCP) – הועדה מפתחת מדיניות במטרה למקסם תועלות מחברת המידע. הועדה מנתחת את התפתחות טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT) על השלכותיהן החברתיות והכלכליות לצורך ניסוח מדיניות כוללת וארוכת טווח עבור מדינות OECD ומדינות לא-חברות. אופן עבודת הועדה:

- מחקר אודות יישומים ומגמות בטכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT)
- ניתוח השלכות רגולטוריות וכלכליות ודיוני מדיניות
- פרסום מדריכים והמלצות:
- The OECD Guidelines for the Security of Information Systems and Networks
- The OECD Guidelines on the Protection of Privacy and Trans-border Flows of Personal Data
- The OECD Recommendation on Broadband Development
- The OECD Anti-Spam Toolkit
- יצירת סטנדרטים סטטיסטיים בינלאומיים ופיתוח אינדיקטורים על פיהם יכולות מדינות למדוד ולהשוות את התקדמותן לקראת חברת המידע:
- Indicators for comparing and benchmarking broadband diffusion and telecommunication prices
- Indicators on communications, broadcasting, information technology and software, and on ICT use by business and households
- Indicators for measuring security and trust online
- Science, Technology and Industry (STI) Scoreboards

מושב 48 – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בוועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת שנערך

במרס 2005. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- **מאבק בדואר הזבל (SPAM)** – ממחקר שנעשה ע"י חברת מיקרוסופט עולה כי מידי יום נשלחות 15 מיליארד הודעות "זבל" המהוות 60% מתנועות הדואר האלקטרוני. Hot-mail לבדו חוסם 3 מיליארד הודעות "זבל" מידי יום
- **בעיית ה-Phishing** – חילוץ במרמה של פרטי חשבון בנק של משתמשים באינטרנט המאיים על תעשיית הפיננסים והבנקאות ברשת
- **לכידות** – התפתחות שירותי Audio-visual על גבי הפס הרחב והשפעתה על הרגולציה של התקשורת האלקטרונית ועל התחרות בשוק התקשורת עם גידול במגמת הרכישות והמיזוגים
- **תכנים דיגיטאליים** – בחינת התפתחות העברת תוכן באמצעים דיגיטאליים בפס הרחב בארבע תחומים: א. מוסיקה, ב. תוכן לטלפונים סלולאריים, ג. פרסומים מדעיים, ד. משחקי מחשב ווידאו

מושב 49 – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בוועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת שנערך

באוקטובר 2005. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- **רשתות הדור הבא (Next Generation Networks)** – במרבית המדינות נרשמה ירידה במספר קווי הטלפוניה האנלוגיים לטובת שירותי הטלפוניה האינטרנטית VoIP (ראשי תיבות של Voice over IP). הנושא נבחן מנקודת ראות רגולטורית וכללי תחרות
- **ערכון אינדיקטורים השוואתיים בתחומי התקשורת והמחשוב** – דיווח על מגמות בקרב מדינות OECD – גידול במספר הסלולאריים אל מול צמצום במספר הקווים הנייחים
- **השפעת ICT על הצמיחה כלכלית בבריטניה** – הוצגו תוצאות מחקר, בקרב 50,000 עסקים, הבא לבחון השפעת טכנולוגיית המידע והתקשורת (ICT) על הצמיחה הכלכלית. אמות המידה שנבחנו כללו: א. השקעות בתשתית טכנולוגיית מידע (IT), ב. מספר העובדים המשתמשים במחשב ובאינטרנט, ג. מסחר אלקטרוני, ד. השימוש באינטרנט כמתווך בין חברות, ה. שימוש ברשתות תקשורת. הממצאים העלו כי קיים מתאם ישיר בין השקעות בחומרה ובתוכנה לבין תפוקה בדגש על ענפי השירותים ומתאם הפוך בהתייחס לעלויות
- **הערכת השתתפותה והשפעתה של ישראל על הוועדה לתקשורת ולמחשוב** – במסמך שנכתב לקראת דיון בנושא הערכת תרומתה של ישראל לעבודת הוועדה שנערך בדלתיים סגורות ללא השתתפותה נאמר, בין היתר:

- "Israel continues to undertake world-class research in the area of ICT, especially software, as well as becoming an example of a rapidly developing digital economy."
- "Israel has contributed to the Outreach strategy of the ICCP mainly through TISP activities where through their participation they have *"increased acceptance of coherent policy frameworks"* especially in the telecommunications area."
- "Israel has a positive impact on the functioning of ICCP and the TISP."
- "Israel has been an active member of the ICCP and its working parties, particularly the TISP."

מושב 50 – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בוועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת שנערך

במרס 2006. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- **דיווח מטעם יו"ר הוועדה על פגישתו עם מועצת OECD** – הוחלט לדרג את נושא Digital Economy במקום הראשון מבחינת חשיבותו ותפוקתו מבין כל הנושאים בהם עוסק הארגון
- **סיכום העבודה בנושא "דואר זבל"** – כוח המשימה שעסק בנושא דואר זבל (Spam) סיים עבודתו והגיש מסמך מקיף והכין tool-kit המנחה מדינות, שעדיין לא פעלו בעניין זה, לפעול

לצמצום ממדי התופעה. הוקם אתר אינטרנט לעניין, בכתובת www.oecd-antispam.org.

- האתר יתחזק באופן שוטף וירחיב עיסוקו גם לתחומי phishing, spyware ו-botnets
- **הכנות ל"פגישת שרים"** – המשלחות הביעו רצון בהכנתו של מפגש רם-דרג (מיניסטריאלית), אשר יעסוק בנושאי הלכידות, פרטיות ואבטחה

מושב 51 – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בוועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת שנערך בבודפשט באוקטובר 2006. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- מאפייני טכנולוגיית New Generation Networks – NGN
- הקשר בין לכידות ותחרות
- השימושים ב-NGN, והשפעתה על הטכנולוגיה החדשה
- אבטחת מידע בעולם NGN
- עדויות בדבר השפעת טכנולוגיית המידע והתקשורת (ICT) על הצמיחה הכלכלית
- סרטים ווידאו ברשת (On-line film and video)

◇ **סדנא של ועדת ICCP בנושא "עתיד האינטרנט" –**

OECD ICCP Workshop: "The Future of the Internet"

סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בסדנא "עתיד האינטרנט" שהתקיים בפריס במרס 2006 בצמוד למושב 50 של ועדת ICCP. בסדנא נטלו חלק מקבלי החלטות (ממשל), נציגים מהאקדמיה, תעשייה וארגוני צרכנים ועוד. בסדנא נדונו הנושאים הבאים:

- מגמות המעצבות את עתיד האינטרנט
- גישות – טכניות, רגולטוריות וכלכליות – העשויות להילקח בחשבון ביצירת פונקציות חדשות עבור האינטרנט (פיקוח ואכיפה ביחס לעבריינות אינטרנט חוצה גבולות)
- קידום צמיחתו והתאמתו של האינטרנט לעידן הגלובלי
- זיהוי הזדמנויות להעמקת שית"פ בינלאומי בנושאים בוערים
- פרטיות, אבטחה ואמון
- מודל העסקי של הלכידות בין הטלפוניה הניידת לפרוטוקול תקשורת – (Internet Protocol)
- התכנית הסינית לפיתוח הגישה לאינטרנט (יעד 2020 הנו 600 מיליון משתמשים)

סדנא בנושא "עתיד האינטרנט" – התלות של חברות וכלכלות העולם באינטרנט הולך וגדל. היום, לאחר שלושה עשורים, מתקרבות האינטרנט ורשתות גלובליות נוספות לצומת דרכים. מומחי אינטרנט מאמינים כי ההנחות עליהן בנויות אתרי האינטרנט זקוקות למחשבה חדשה, בכדי לשמור ולהרחיב אפשרויות לביצוע חדשנות ולסיוע בצמיחה כלכלית. חלון ההזדמנויות לשת"פ בינלאומי ולביצוע מדיניות קוהרנטית במטרה לעצב את האינטרנט העולמי על-פי צרכי המשתמשים, הנו פתוח לרווחה. האינטרנט מספק לכלכלות העולם ולחברות הזדמנויות הולכות וגדלות באמצעות סחר אלקטרוני, רשתות תקשורת/חברה, בידור, שירותי רשת כגון: (e-government), שירותים עבור המערכת הפיננסית, מודיעין, פיקוח אווירי ועוד. האינטרנט הופך במהירות למרכיב משמעותי בתשתיות הכלכלה והחברה בעידן של אספקה בזמן אמת (real time).

◇ פורום בנושא "רשתות הדור הבא" –

"Next Generation Networks: Evolution and Policy Considerations", OECD Foresight Forum

סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בפורום "רשתות הדור הבא" שהתקיים בבודפשט באוקטובר 2006, בצמוד למושב 51 של ועדת ICCP.

פורום "רשתות הדור הבא" - הדור הבא של רשת האינטרנט, המאפשר רוחב פס גדול בהרבה מזה המקובל היום באינטרנט המהיר. הרשת העתידית תאפשר אספקת שירותים חדשניים ומגוונים ומהירות גלישה גבוהה יותר.

▪ קבוצת עבודה למדיניות שירותי תקשורת ומידע –

Working Party on Telecommunication and Information Services Policies

מושב 34 – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בק.ע. למדיניות שירותי תקשורת ומידע שנערך ביוני 2005. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

▪ **השלכות מדיניות בנושא שירותי הטלפוניה האינטרנטית VoIP⁴** – הוגשה עבודה הסוקרת את המדיניות המתגבשת במדינות OECD בהתייחסות לשירותי VoIP. העבודה סוקרת את ההתפתחויות הרגולטוריות בנושא ועוסקת בין היתר בשאלות צרכניות כגון גישה למספרי חירום, אפשרות זיהוי מיקומו של המתקשר, אבטחה ופרטיות. נבחנו גם היבטים תחרותיים לאור החשש של הגברת כוחם של מונופולים הטלפוניה המסורתית הרוכשים ספקיות אינטרנט

✓ נציג ישראל לקבוצת העבודה הציג בפני המשתתפים מצגת המתארת חדירת הפס הרחב בישראל בהשוואה למדינות OECD: Voice over Broadband in Israel

מקום 1 – בפרמטר ההשוואה הבינ"ל של משתמשי Skype⁵ לאוכלוסייה

מקום 12 – בפרמטר ההשוואה הבינ"ל של מנויי פס רחב ביחס לאוכלוסייה (שבדיה - 11, ארה"ב - 13)

▪ **השלכות טכנולוגיית WiMax⁶ על הרגולציה והתחרות** – טכנולוגיית WiMax מאפשרת ליהנות משירותי הפס הרחב גם באזורים מרוחקים

▪ **חוברת השירות האוניברסאלי** – הוצגה עבודה הבוחנת את נושא השירות האוניברסאלי בעידן התחרותי. השאלה המרכזית, האם ניתן להבטיח כי השירות האוניברסאלי בטלפוניה ימשך גם בעידן "רשתות הדור הבא", האם להרחיב את החובה גם ביחס לשירותי הפס הרחב והאם וכיצד יש לממן את השירות האוניברסאלי

⁴ VoIP – Voice Over Internet Protocol – שיחה טלפון באמצעות האינטרנט

⁵ Skype – טלפון SKYPE המאפשר לקיים שיחות באינטרנט

⁶ WiMax – World Interoperability for Microwave Access

- **ICT Indicators** – ארגון OECD מפרסם באתר האינטרנט שלו השוואות בין מדינות ביחס לפרמטרים שונים מתחום התקשורת והתקשוב. לראשונה התקבלה החלטה לכלול בהשוואות אלו גם את ישראל וסינגפור

מושב 35 – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בק.ע. למדיניות שירותי תקשורת ומידע שנערך בדצמבר 2005. במהלך המושב נדונו הנושאים הבאים:

- **המלצות ביחס למדיניות VoIP** – הוצגה עבודה הבוחנת מנקודת ראות רגולטורית את המעבר הצפוי מטלפוניה מסורתית לטלפוניה המבוססת על הפס הרחב. מסקנת העבודה כי על הרגולטורים לנקוט "ברגולציה קלה" באמצעות ביטול הדרגתי של מגבלות עם התפתחות התחרות
- **לכידות (Convergence)** – הוצגה עבודה הסיקרת את תופעת Multiple Play בקרב 88 מפעילי תקשורת הפועלים במדינות OECD. מפעילים המספקים 4 Play (קול, נתונים, וידאו וסלולארי) פועלים ב-10 מדינות, אלו המספקים 3 Play (קול, נתונים ווידאו) פועלים ב-23 מדינות
- **תחלופה בין טלפוניה ניחת לטלפוניה סלולארית** – הוצגה עבודה המצביעה על התפתחותה המהירה של הטלפוניה הסלולארית. קיימת תופעה של מעבר משתמשים מטלפוניה מסורתית ניחת לטלפוניה סלולארית בדגש על צעירים

▪ קבוצת עבודה למדיניות תשתיות ושירותי תקשורת –

Working Party on Communication and Information Services Policy

קבוצת העבודה למדיניות תשתיות ושירותי תקשורת (CISP) – קבוצת העבודה CISP החליפה את קבוצת העבודה למדיניות שירותי תקשורת ומידע (TISP). קבוצת העבודה CISP עוסקת בנושאים הבאים:

1. עידוד העברת מידע וניסיון בין מדינות OECD, עריכת סקירות אודות התפתחויות חדשות בתשתיות התקשורת ומעקב אחר התפתחויות בחברת המידע הגלובאלי וברשתות הדור הבא (NGN)
2. בחינת יעדים ואסטרטגיות אלטרנטיביים עבור תשתיות ושירותי התקשורת על מנת לקדם הבנה משותפת באשר למדיניות נבחרת ולהעמיק את שתוף הפעולה הבינלאומי
3. בחינת השלכות כלכליות וחברתיות על שינויים במבני שוק התקשורת, כולל האינטרנט והשילוב בין סקטורי השידור (broadcasting) והתקשורת
4. בחינה סוגיות סחר בשירותי תקשורת ומידע, וקידום שתופי פעולה.

- **מושב 36** – סמנכ"ל בכיר כלכלה ותקציב השתתף בדיוני קבוצת העבודה למדיניות תשתיות ושירותי תקשורת (CISP) שהתקיימו בדצמבר 2006. הנושאים שנדונו במהלך המושב כללו:
 - התפתחויות בטכנולוגיות של סיבים אופטיים

- התלכדות שירותים משולבים נייד-נייד (FMC)⁷ – התפתחויות בשוק ונושאי מדיניות
- IPTV⁸ – התפתחויות בשוק וברגולציה
- הצגת עיקרי דו"ח הטלקום של ארגון OECD

⁷ ה FMC (Fixed Mobile Convergence) שמשמעותה: שילוב התקנים ניידים ונייחים

⁸ IPTV (ראשי תיבות של Internet Protocol Television) מתייחס לטלוויזיה דיגיטלית המשודרת באמצעות פרוטוקול האינטרנט (IP) במקום בכבלים, בלוויין או בשידור מהאוויר

10. משרד התשתיות הלאומיות:

• אגף מחקר ופיתוח

▪ הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה – International Energy Agency (IEA)

הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה (IEA – International Energy Agency), הינה גוף עצמאי הפועל במסגרת הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח (OECD). סוכנות IEA מבצעת תוכנית כוללת של שיתוף פעולה בתחום האנרגיה בין עשרים וארבע מתוך שלושים מדינות OECD. התוכנית מכוונת לפיתוח טכנולוגיות אנרגיה חדשות ומשפרות ולהחדרתן לשוק.

שיתוף הפעולה מתבצע במסגרת הסכמים ייעודיים לתחומים שונים (Implementing Agreements – IAs), המפרטים את חובותיהם ואת זכויותיהם של הצדדים, את ההסדרים להגנה על ידע קנייני וכד'. כיום, פעילים כ-40 IAs והסכמים חדשים נמצאים בשלבי גיבוש. כל חמש שנים עובר כל IA תהליך של בחינה פנימית וחיצונית, שבעקבותיו מחליטים אם להאריך אותו אם לאו.

לשיתוף הפעולה הבינלאומי למחקר, פיתוח והדגמה טכנולוגית במסגרת IEA מספר תועלות:

- התחלקות בעלויות ושימוש משותף במשאבים הטכניים
- מניעת טעויות ומניעת כפל מאמצים
- תאום תקנים טכניים
- השגת קשר הדוק בין חוקרים ממדינות שונות בתחום מסוים
- האצת הפיתוח, היישום והפצת המידע
- השגת הסכמה טכנית בינלאומית על הנושאים שבדיון
- מציאת שווקים לתעשייה והגברת הייצוא

התוכניות פועלות באמצעות משימות (Tasks), המפורטות בנספחים (Annexes) להסכם העיקרי. כל מדינה צריכה למנות נציג למשימות שהיא מחליטה להיות פעילה בהן. הנציג אמור להשקיע כשלושה עד שישה חודשים בשנה במשימה, וכן לנסוע למפגשים המתקיימים פעמיים בשנה.

ישראל איננה חברה בארגון OECD, ולכן גם איננה חברה בסוכנות IEA. אולם, ממשלות של מדינות שאינן חברות IEA (או גופים שמונו על-ידיהן) יכולות להשתתף בתוכניות תחת IA מסוים, אם הגוף המנהל של IEA משתכנע, שמדינות אלה עשויות לתרום תרומה משמעותית למטרות התוכנית הספציפית. ישראל התקבלה עד כה לשלוש תוכניות, לשתיים מהן הוזמנה ולשלישית יזמה הצטרפותה. ההשתתפות מעוגנת בהסכם רשמי, החתום על-ידי בעל סמכות מתוך המשרד. ההשתתפות מחייבת תשלום דמי חברות שנתיים, השקעת משאבים בפרויקטים משותפים ושליחת נציג לשיבות הוועד המנהל, וכן לשיבות תת-הוועדות הפועלות מטעם המשימות השונות. הישיבות מתקיימות פעמיים בשנה.

◇ מערכות אנרגיה סולארית וכימית –

Solar Power and Chemical Energy Systems – (Solar PACES)

תוכנית Solar PACES – מתמקדת בניצול הקרינה הישירה של השמש במערכות תרמיות מרכזיות.

נציג מכון ויצמן למדע המשמש גם סגן יו"ר התוכנית Solar PACES השתתף בישיבת הוועד המנהל שהתקיימה בארה"ב במרס 2005. התוכנית מתמקדת בניצול הקרינה הישירה של השמש במערכות תרמיות מרכזות. במהלך 2005 התקיים פרויקט מחקר המבוצע באמצעות מגדל השמש שבמכון ויצמן. נציג מכון ויצמן למדע המשמש גם סגן יו"ר התוכנית Solar PACES השתתף בשתי ישיבות ועד המנהל שהתקיימו בספרד ביוני 2006 ובבלגיה בנובמבר 2006.

◇ מערכות חשמל פוטוולטאיות (תאי שמש) –

Photovoltaic Power Systems – (PVPS)

תוכנית PVPS – עוסקת בתכנון, הקמה, הפעלה וקידום של מערכות חשמל פוטוולטאיות (תאי שמש). הודות להשתתפות ישראל בתוכנית, נהנות החברות המקומיות העוסקות בפיתוח מערכות פוטוולטאיות ובהתקנתן ממידע יישומי מפורט המופק בתוכנית PVPS.

סגן המדען הראשי ומנהל אגף מו"פ במשרד התשתיות הלאומיות השתתף במפגש של הוועד המנהל שהתקיים בפריס באוקטובר 2005. נציג אוניברסיטת בן-גוריון השתתף בשתי ישיבות תוכנית PVPS שהתקיימו בארה"ב ובגרמניה במהלך 2005.

משימה 1 – נציגת המרכז הלאומי לאנרגיית השמש של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב המייצגת את ישראל במשימה 1 (Task 1) השתתפה בשני מפגשים שנערכו בקנדה במרס 2006 ובאוסטריה בספטמבר 2006.

במהלך המפגשים דיווחה נציגת אוניברסיטת בן-גוריון בנגב על הפעילות במחקר תאים סולריים, כיווני חקיקה וסטנדרטים בישראל.

Task 1 – המטרה של משימה 1, היא לקדם ולעודד מסירה והפצת אינפורמציה על ההיבטים הטכניים, הכלכליים, הסביבתיים והחברתיים של מערכות כוח פוטוולטאיות. הפעילות של משימה 1 תומכת במטרות הכלליות יותר של התכנית למערכות כוח פוטוולטאיות:

- הורדת מחירים של יישומים של מערכות פוטוולטאיות
 - הגברת המודעות אודות פוטנציאל של מערכות פוטוולטאיות
 - קידום הסרת חסמים טכניים ולא-טכניים ביישומים של מערכות פוטוולטאיות
 - הגברת שיתוף פעולה טכנולוגי
- ישראל הינה המדינה היחידה שאיננה חברה בארגון OECD המשתתפת במשימה 1 של תוכנית מערכות כוח פוטוולטאיות של הסוכנות הבינ"ל לאנרגיה.

משימה 8 – מנהל המרכז הלאומי לאנרגיית השמש של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב המייצג את ישראל במשימה 8 (Task 8) – מערכות חשמל פוטוולטאיות בקנה מידה רחב ביותר, השתתף בשני מפגשים שנערכו בארה"ב במאי 2006 וביפן באוקטובר 2006.

☑ במפגש שנערך ביפן במסגרת סימפוזיון בנושא 'חידוש אנרגיה', זכה נציג ישראל בפרס הפרסום הטוב ביותר (Best paper Award) בנושא: **Implementing VLS-PV on a World-Wide Scale, in a cost-effective manner**

◇ **מוליכות-על בטמפרטורות גבוהות על מגזר החשמל –**
High Temperature Superconductivity - HTS

תוכנית HTS – מספקת פורום לחילופי מידע ולהערכה משותפת של השפעת ההתפתחויות בנושא מוליכות-על בטמפרטורות גבוהות על מגזר החשמל.

נציג אוניברסיטת תל-אביב, המשמש יו"ר תוכנית HTS, השתתף בשני מפגשי ועד המנהל שהתקיימו בנורבגיה ובדרום קוריאה במהלך 2005. תוכנית HTS מספקת פורום לחילופי מידע ולהערכה משותפת של השפעת ההתפתחויות בנושא מוליכות-על בטמפרטורות גבוהות על מגזר החשמל.

נציג אוניברסיטת תל-אביב, המשמש יו"ר תוכנית HTS, השתתף בשני מפגשי ועד המנהל שהתקיימו בשווייץ במאי 2006 ובקנדה בספטמבר 2006.

חלק ב' ◀

פעילות רשויות ומוסדות

רשויות ומוסדות

1. בנק ישראל:

- המחלקה לפעילות המשק במטבע חוץ
 - קבוצת עבודה לסטטיסטיקה פיננסית –

Working Party on Financial Statistics

קבוצת עבודה לסטטיסטיקה פיננסית – בשנת 2005, התקבלה ישראל באופן רשמי כמשקיפה בקבוצת העבודה לסטטיסטיקה פיננסית של OECD. קבוצת העבודה עוסקת בפיתוחם ושכלולם של השווקים הפיננסיים, מנתחת את ההתפתחויות ארוכות הטווח בשווקים ומספקת המלצות למדינות בנושא מדיניות ורגולציה במישור הלאומי והבינלאומי. השתתפות ישראל בקבוצת העבודה תשפיעה בקביעת הסטנדרטים הבינלאומיים וביישומם במשק הישראלי. בדיוני קבוצת העבודה משתתפים נציגי בנק ישראל והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מנהל המחלקה לפעילות המשק במטבע חוץ השתתף יחד עם נציגת הלמ"ס במפגש ק.ע. לסטטיסטיקה פיננסית שנערך בפריס באוקטובר 2005. (פרוט ברשות הלמ"ס)

◇ **סדנא בנושא סטטיסטיקה של השקעות בינלאומיות –**

Workshop on International Investment Statistics of the OECD

2005 – כלכלן בכיר במחלקה לפעילות המשק במטבע חוץ השתתף בסדנא בנושא סטטיסטיקה של השקעות בינלאומיות שנערך באפריל 2005. נדונו נושאים הקשורים להגדרות של השקעות ישירות, כחלק מהמאמץ להגדיר מחדש את Benchmark Definition of FDI.

רוויזיה של כללי מדידה (Benchmark) עבור השקעות זרות ישירות (FDI) – רישום נתונים סטטיסטיים על השקעות זרות ישירות הנו דרישה מקדמית לביצוע ניתוח כלכלי עבור מקבלי החלטות. הדרישה לנתוני FDI כוללניים, השוואתיים ועדכניים הולכת וגדלה כתוצאה מתפקיד מרכזי הממלאות השקעות זרות ישירות בפעילויות כלכליות חובקות עולם. הגדרות הסף (Benchmark) של OECD עבור השקעות זרות ישירות מספקות קווים מנחים אופרטיביים בנושא עיבוד נתוני FDI בהתאמה לסטנדרטים בינ"ל מקובלים.

הדיונים התרכזו בנושאים הבאים:

- **שווי ההשקעות הישירות** – הוחלט כי ערך שוק הוא המודד הרצוי וקיימות כמה שיטות חלופיות לחשבו, ביניהן: ערך שוק (חברות סחירות), ערך ספרים, ערך ממודד. לגבי חברות לא סחירות שיטת ערך הספרים למרות מגבלותיה היא השיטה היחידה המאפשרת התאמה של יתרות ותנועות באופן קונסיסטנטי

- **הגדרות של החזקות לא ישירות** – הוחלט לא להכריע בין שלוש השיטות שהוצגו (FCS, EU10%, או US50%)⁹ ולבקש דיון מתואם בין קבוצות המומחים שדנים בנושא זה לבין המומחים שדנים בנושא UBO (המשקיע המקורי) ו-UBA (המושקע הסופי)
- **עיקרון הכיוון והשקעות הפוכות (reverse investments)** – הוחלט לחזור ולרשום את התנועות לפי עיקרון נכסים/התחייבויות (כמו כל החשבון הפיננסי) ובהתאם לכללי החשבונאות הלאומית. החלטה זו תפתור את בעיית היתרות השליליות, אך מצד שני, לא תאפשר למיין לפי השקעות של תושבי המדינות בחו"ל לבין השקעות של זרים במדינה כי בהשקעות תושבי חו"ל יופיעו גם הלוואות שקיבלו תושבי ישראל מחברות הבנות בחו"ל
- **SPEs** – הוחלט שמדינות בהן מוקמות חברות החזקה יציגו בנפרד את ההשקעות בהן ושלחן עפ"י ההגדרות הלאומיות הקיימות. אלה יכללו רק חברות החזקה טהורות או שרוב הפעילות היא בהחזקה של חברות מחוץ למדינה. חברות החזקה אחרות יקבלו את הצבע לפי סוף הפעילות של החברות המקומיות המוחזקות על ידה. כמו כן, יפרסמו מדינות אלה מטריצה של תנועות בילטרליות כדי לאפשר בקרה של מדינות אחרות. השפעת קיום SPEs על מיון לפי מדינות יעשה בטיפול בנושא ה-UBO ו-UBA (מושקע סופי)
- **קרנות השקעה (mutual funds)** – קרנות השקעה חולקו לשני סוגים, קרנות הון וקרנות נאמנות (הגדרות המוכרות לנו). במקרים הראשונים בעלות של מעל 10% בקרן או של הקרן תיחשב השקעה ישירה. כך גם לגבי השקעה בקרן נאמנות. לעומת זאת לא ניתן היה לגשר בחילוקי הדעות שהתגלו בשאלת הכללת השקעות של קרנות הנאמנות
- **השקעות בהלוואות לזמן קצר וזמן ארוך** – הוחלט להמשיך לכלול את כל ההלוואות ולא לחלק את ההלוואות לפי תקופה לפדיון

2006 – כלכלן בכיר במחלקה לפעילות המשק במטבע חוץ השתתף בסדנא בנושא סטטיסטיקה של השקעות בינלאומיות שנערך באפריל 2006. נדונו נושאים הקשורים להגדרות של השקעות ישירות, כחלק מהמאמץ להגדיר מחדש את Benchmark Definition of FDI.

2006 – מנהל יחידת הסקטור הפרטי הלא פיננסי במחלקה לפעילות המשק במטבע חוץ השתתף בסדנא בנושא סטטיסטיקה של השקעות בינלאומיות שנערך בווינה באוקטובר 2006. נדונו נושאים הקשורים להגדרות של השקעות ישירות, כחלק מהמאמץ להגדיר מחדש את Benchmark Definition of FDI.

⁹ FCS (Fully Consolidated System) היא השיטה שבהגדרות המנואל של מאז"ה, והיא השיטה הקיימת היום. US10% היא שיטה הנוגה בארה"ב ופרושה מעל 10% ישיר או עקיף. Eu50% היא השיטה האירופאית שעיקרה לכלול רק החזקות של חברות בנות לנכדות מעל 50% בלבד.

השקעות זרות ישירות (FDI) – משקפות השגת יעד של ישות הממוקמת בכלכלה אחת ("משקיע ישיר") בישות הממוקמת בכלכלה שנייה ("חברת השקעה ישירה"). היעד של המשקיע הישיר כולל קיום יחסים ארוכי טווח בין המשקיע הישיר והחברה הטומן בחובו מידה מסוימת של השפעה על הנהלת החברה.

בשנת 2006, הועבר מידע לארגון OECD על ההשקעות הישירות של תושבי חוץ בישראל ושל תושבי ישראל בחו"ל. המידע כלל נתונים על הזרמים ועל היתרות בפילוח גיאוגרפי וענפי

2. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס):

• תחום חינוך והשכלה

▪ קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכות החינוך –

Indicators of Education Systems Technical Group – INES

בחודש יולי 2005, קיבלה ישראל הזמנה רשמית להצטרף לקבוצה הטכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך במעמד של חברה מלאה. ישראל זכתה להזמנה זו הודות לפעילות נמרצת, נוכחות מלאה, השתתפות בכל הסקרים, עמידה בלוח זמנים ועמידה בקריטריונים בינלאומיים נוספים. החל מהראשון בינואר 2006, משתתפת ישראל בקבוצות INES במעמד של חברות מלאה :

- INES National Coordinators (ראש גף חינוך הנו המתאם הלאומי/ישראל)
- Technical Group
- INES Network A
- INES Network B
- INES Network C
- PISA

◇ Israel Country Note for the INES Peer Review

במסגרת קבלתה של ישראל כחברה מלאה בקבוצת INES, התבקשה ישראל לעבור תהליך של Peer Review (בחינת העמית). לשם כך הוכנה ע"י INES חבנית בת 5 פרקים:

פרק 1: סקירת מערכת החינוך של ישראל

פרק 2: נושאים במדיניות השוטפת של מערכת החינוך והרפורמות בה

פרק 3: הצגת המערכת הסטטיסטית של החינוך בישראל ומקורות האינפורמציה שלה

פרק 4: סקירת ביצועי מערכת החינוך בישראל במבט השוואתי

פרק 5: הערכת ה-Peers

✓ ישראל התבקשה להכין את שלושת הפרקים הראשונים לפי ההנחיות והפירוטים של INES והם הוכנו בשיתוף פעולה הדוק בין הלשכה ומשרד החינוך

פרק 4 הוכן ע"י INES בהסתמך על הנתונים הסטטיסטיים על ישראל הקיימים במאגרי OECD.

פרק 5 יוכן בחודשים הקרובים ע"י ה-Peers של INES. פרק זה יכול להיות ניתוח מערכת החינוך של ישראל על בסיס קריטריונים ולוחות שפותחו בקבוצה הטכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך ובהשוואה לשתיים שלוש מדינות מהעולם.

עד לשנת 2005, הצליחה ישראל לספק נתונים לשאלוני ה-UOE של OECD הכוללים את הסדרות הבאות: סדרת ENRL, סדרת ENTR, סדרת GRAD, סדרת PERS, סדרת FINANCE, ISCMAP PROGRAMMES, סדרת CLASS ו-DEM.

סדרות נוספות של שאלונים שישראל סיפקה עד שנת 2005 לארגון OECD הם הסדרות Attainment (שכוללת בתוכה את שאלוני NEAC ו-TRANS) ו-NWC. בנוסף, לכל השאלונים הנ"ל, החל בשנת 2006, סיפקה ישראל לראשונה נתונים לשאלוני Education and Earnings, בעזרתם תוצג ישראל במרבית לוחות הפרסום של OECD, המכונים – Education At a Glance (EAG).

כנס 24 – ראש גף חינוך השתתף במפגש קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך שנערך בסלובקיה ביוני 2005. הנושאים כללו:

- פיתוח אינדיקטור חדש על העלות של בוגר מערכת החינוך
- פיתוח אינדיקטור לגבי חינוך קדם יסודי - Pre-primary Education
- שינוי בשאלוני UOE המהווים בסיס לנתונים של הפרסום EAG
- שינויים במבנה הפרסום EAG
- ההשוואתיות של ההוצאות על השירותים הנלווים בחינוך

כנס 25 – ראש גף חינוך השתתף במפגש קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך שנערך בארה"ב בנובמבר 2005. הנושאים כללו:

- לימודי המשך וחינוך מבוגרים
- פיתוח אינדיקטור חדש על המעבר מתיכון לחינוך גבוה
- דיון על החינוך הקדם יסודי
- פיתוח אינדיקטור בנושא עזרה פיננסית לסטודנט
- הצעה לקיום סקר בנושא חניכות (תלמידים עובדים ולומדים)
- עדכון מיפוי הסטנדרט הבינ"ל לחינוך (International Standard Classification of Education)

כנס 27 – ראש תחום חינוך והשכלה השתתף במפגש קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך שהתקיים במשותף עם מפגש של קבוצת INES Network C. המפגש נערך בהולנד בדצמבר 2006. הנושאים כללו:

- אמידת ההוצאה הפרטית בחינוך
- תכנון אינדיקטור חדש בנושא "עלויות האדמיניסטרטיביות של הלמידה"
- ניידות של הסטודנטים (סטודנטים זרים)

- דיון בתוצאות סקר ניסיוני בנושא Work Based Learning (חניכות)
 - ☑ בסקר זה ישראל השתתפה ותוצאותיו הוצגו בכנס
 - קביעת סדרות אינדיקטורים היסטוריות (מגמה)
 - קביעת המדיניות לעדכון הנתונים בשאלוני ה-UOE

- **כנס המתאמים הלאומיים –**

ראש תחום חינוך והשכלה השתתף במפגש המתאמים הלאומיים של INES שנערך בצרפת בספטמבר 2006. הנושאים כללו:

 - פיתוח התכנית להערכת יכולות של בוגרים (PIAAC)
 - דיווח על התקדמות ביישום הסקר "מורים, הוראה ולמידה (TALIS)
 - פיתוח מודלים עבור ערך מוסף (Value Added Models) במערכות החינוך
 - פיתוח מבחני PISA לאוניברסיטאות

☑ **Education at a Glance** – פרסום של קבוצת INES היוצא לאור מידי שנה.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעבירה לקבוצת INES את הנתונים הבאים החל בשנים המפורטות להלן:

 - 1998: הוצאה לאומית לחינוך
 - 1999: מספר תלמידים ומורים
 - 2003: הישגים לימודיים של כלל האוכלוסייה
 - 2004: סביבת למידה וארגון בתי הספר
 - 2006: חינוך והכנסות

- **כינוס סטטיסטיקה של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים –**

The 15th SENDDD country representative meeting – Statistics and Indicators on Disabilities, Learning Difficulties and Disadvantages

נציג תחום חינוך והשכלה השתתף לראשונה בכינוס זה שהתקיים ביוני 2006 בבודפשט. הפורום שיין למושב מיוחד (joint session) של INES ו-CERI מטעם OECD. הפורום הנ"ל עומד בין השאר מאחורי הוצאת הפרסום השנתי –

Students with Disabilities, Learning difficulties and Disadvantages

הרקע להשתתפות הלשכה בפורום היא פיתוח סטטיסטיקה של חינוך מיוחד בישראל. הלשכה בתהליך של שיפור התוצרים הסטטיסטיים בתחום החינוך המיוחד על מנת להיכלל בפרסום הנ"ל.

הנושאים שנדונו בפורום כללו:

- איסוף נתונים ארצי בנושא חינוך מיוחד
- מבחני PISA לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים
- קטגוריזציה של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים לקבוצות A, B ו-C והבעייתיות בשיוך לקטגוריה C המתייחסת לתלמידים עם פערים חברתיים ותרבותיים

• אגף מאקרו-כלכלה

▪ קבוצת עבודה לחשבונאות לאומית –

Working Party on National Accounts

קבוצת עבודה לחשבונאות לאומית – יעדיה העיקריים:

- פיתוח ושיפור מתודולוגיות השוואתיות בינ"ל בנתונים סטטיסטיים של חשבונאות לאומית
- כתיבת מדריך עבור מערכות חשבונאות לאומית במטרה לאפשר ביצוע השוואות בינ"ל
- ביצוע מחקרים בנושא השוואת נתונים בכל התחומים הנוגעים לחשבונאות לאומית
- עידוד יישום המלצות בינ"ל הנוגעות לאיסוף ומדידה של נתונים סטטיסטיים
- סיוע בהעברת נתונים סטטיסטיים בזמן אמת לטובת משתמשים בינ"ל בנתוני חשבונאות לאומית

2005 – מנהלת אגף מאקרו-כלכלה השתתפה במפגש קבוצת העבודה לחשבונאות לאומית שנערך באוקטובר 2005. במפגש נטלו חלק נציגים מ-46 מדינות, מקרן המטבע הבינ"ל, הבנק העולמי, הוועדה הכלכלית לאירופה של האומות המאוחדות (UN/ECE), הבנק האירופי המרכזי ומומחי OECD. במפגש נסקרו בעיקר נושאים הקשורים לעדכון מערכת החשבונאות הלאומית (SNA93 Rev.1)¹⁰, שמתוכנן לצאת לפרסום במהלך 2008, הכוללים נושאים פיננסיים, נכסים לא-פיננסיים ועוד.

 ישראל משתלבת בעבודה לשינוי מערכת החשבונאות הלאומית (SNA) באמצעות השתתפותה בקבוצת Canberra II וקבוצת העבודה בנושאי השירותים הפיננסיים וחשבונות הממשלה

2006 – סגן מנהל אגף מאקרו-כלכלה השתתף במפגש קבוצת העבודה לחשבונאות לאומית שנערך באוקטובר 2006. במפגש השתתפו נציגים מ-45 מדינות העולם וכן נציגים מהמוסדות הבינלאומיים המרכזיים, כמו קרן המטבע הבינ"ל, הבנק העולמי, הוועדה הכלכלית לאירופה של האומות המאוחדות (UN/ECE), הבנק האירופי המרכזי ומומחי OECD. במפגש נסקרו כמה נושאים הקשורים לבניית מערכת החשבונאות הלאומית החדשה (SNA93 Rev.1) שמתוכננת לצאת לאור במהלך 2008. בין

¹⁰ SNA – מערכת חשבונאות לאומית (System of National Accounts)

הנושאים שנדונו: שיטת ההיוון של הוצאות למו"פ, דרכי המדידה של תפוקת השירותים הממשלתיים, טיפול בתכניות הביטוח הסוציאלי ועוד. כמו כן, נדונו סוגיות נוספות כגון שיטות האיזון של לוחות היצע ושימושים ושילובם בחשבונות הלאומיים, בניית מאגרי הנתונים ומדיניות איסוף והפצת המידע על ידי המוסדות הבינלאומיים.

☑ במהלך המפגש הוצג מאמר על רישום מו"פ כנכס קבוע בחשבונות הלאומיים שחובר ע"י ישראל: "Capitalization of R&D in the national accounts of Israel"

■ קבוצת עבודה בינ"ל Canberra II בנושא נכסים בחשבונות הלאומיים –

Canberra II Group

מנהלת אגף מאקרו-כלכלה השתתפה בשני מפגשים של ק.ע. Canberra II, באוסטרליה ובשווייץ במהלך 2005.

היחידה לחשבונאות לאומית (National Account Division) מאגף הסטטיסטיקה בארגון OECD, מפעילה מספר קבוצות עבודות בינ"ל, ביניהן ק.ע. Canberra II, המטפלת בנושא נכסים בחשבונאות הלאומית. (פרוט בק.ע. של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים).

◇ מפגש משותף של קבוצת עבודה בינ"ל Canberra II וקבוצת עבודה של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים (NESTI) בנושא נכסים בחשבונות הלאומיים –

Joint Expert Meeting: Canberra II Group and NESTI the Capitalisation of R&D

קבוצת עבודה Canberra II סיימה את המלצותיה בנושא שינויים למערכת חשבונאות לאומית (SNA) ועובדת כעת על המלצות ליישום השינויים. הכנס המשותף עם NESTI נערך בעקבות אימוץ המלצת קבוצת Canberra II על רישום מו"פ כנכס בחשבונות הלאומיים. הכוונה לפרסם מדריך לשיטות אמידה לנכסים בלתי מוחשיים בחשבונות הלאומיים. הוחלט לעבוד על מדריך מסוג זה כבר עכשיו לפני האישור הסופי של שינוי ה-SNA (בתחילת 2008) לנוכח הניסיון הפחות מוצלח ליישום ההחלטה לרשום תוכנה כנכס במערכת החשבונות הלאומית הנוכחית SNA93. המדריך החדש אמור לטפל גם בבעיית אמידת תוכנה בחשבונות הלאומיים.

מנהלת אגף אקרו-כלכלה השתתפה במפגש של ק.ע. Canberra II, שנערך במשותף עם קבוצת עבודה של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים (NESTI) בגרמניה במאי 2006.

☑ ישראל הציגה שיטות גישור בין הסטטיסטיקה על מו"פ לחשבונות לאומיים, כולל דוגמה מספרית עם נתוני ישראל

■ **קבוצת עבודה לסטטיסטיקה פיננסית –**

Working Party on Financial Statistics

2005 – מנהלת אגף מאקרו-כלכלה השתתפה לראשונה יחד עם נציגי בנק ישראל במפגש קבוצת העבודה לסטטיסטיקה פיננסית שנערך באוקטובר 2005. במפגש נטלו חלק נציגי היחידה הסטטיסטית של האומות המאוחדות, נציגי קרן המטבע הבינ"ל, הבנק העולמי, הבנק האירופי המרכזי ונציגי מדינות חברות ולא-חברות ב-OECD.

הקבוצה עוסקת בסטטיסטיקה על פעולות הסקטור הפיננסי, החשבונות הפיננסיים של המגזרים השונים במשק, מאזן התשלומים, מימון חיצוני, שערי ריבית, מחירי מניות ושערי חליפין. במפגש קבוצת העבודה הוצגו תוכניות OECD לשיפור הסטטיסטיקה הפיננסית שהארגון מפרסם, תיאום בין הסטטיסטיקה הפיננסית כפי שמתפרסם בארגון OECD ומערכת האינדיקטורים ליציבות פיננסית שמפתחים בקרן המטבע הבינ"ל.

2006 – סגן מנהלת אגף מאקרו-כלכלה השתתף במפגש קבוצת העבודה לסטטיסטיקה פיננסית, שנערך סמוך למפגש קבוצת העבודה לחשבונות לאומיים (ראה לעיל) באוקטובר 2006. במפגש נטלו חלק נציגי היחידה הסטטיסטית של האומות המאוחדות, נציגי קרן המטבע הבינ"ל, הבנק העולמי, הבנק האירופי המרכזי ונציגי מדינות חברות ולא-חברות בארגון OECD. במפגש קבוצת העבודה הוצגו תוכניות OECD לשיפור הסטטיסטיקה הפיננסית והתכניות לפיתוח בסיסי נתונים על הסטטיסטיקה הפיננסית בארגונים הבינלאומיים.

■ **כוח משימה למדידת שירותים פיננסיים –**

Task Force on the Measurement of Financial Services

נציגי אגף מאקרו כלכלה השתתף לראשונה במפגש כוח המשימה למדידת שירותים פיננסיים במאי 2005. כוח המשימה מטפל בשינויים ברישום פעילות הבנקים והמתווכים הפיננסיים בחשבונות הלאומיים (SNA).

☑ במהלך המפגש הוגש מאמר בנושא טיפול בחובות מסופקים שחובר ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה:

"Non-Performing Loans, Interest Arrears and Financial intermediation services indirectly measured (FISIM) Estimates"

▪ **קבוצת עבודה של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים –**

Working Party of National Experts on Science and Technology

Indicators – NESTI

קבוצת עבודה של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים – קבוצת העבודה תשגיח, תפקח, תנחה ותתאם עבודות סטטיסטיקה ותתרום לפיתוח אינדיקטורים וניתוחים כמותיים על פי הצרכים וסדרי העדיפויות של הועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה (CSTP). בדגש על:

- תבטיח המשך שיפור המתודולוגיה לאיסוף נתונים השוואתיים בינ"ל לצורכי מדידת תשומות ותפוקות של מדע, טכנולוגיה וחדשנות (כולל מידת הקשר לצמיחה כלכלית). הדבר ייעשה באמצעות פיתוח מדריכים וסטנדרטים למדידה בתחומי המחקר והפיתוח, משאבי אנוש במו"פ, חדשנות, פטנטים, גלובליזציה ועוד
- תבטיח גישה לנתוני השוואה בינ"ל בנושא מו"פ ולמחקרים בנושא. תפתח מערכת איסוף והפצה של אינדיקטורים בנושא מו"פ
- תסייע בפיתוח אינדיקטורים סטטיסטיים התומכים בניסוח והערכת מדיניות מדע וטכנולוגיה

2005 – מנהלת גף חשבונות השירותים הפיננסיים החברתיים השתתפה במפגש ק.ע. של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים (NESTI) שהתקיים באיסלנד ביוני 2005. במפגש נטלו חלק נציגים מ-30 מדינות, מ-Eurostat, UNESCO, RICYT (ארגון מדינות דרום אמריקה) וארגון OECD.

במהלך המפגש נדונו נושאים הקשורים לשיפור הסטטיסטיקה על המו"פ:

- מדריך אוסלו לסקרי חדשנות משופר
- סטטיסטיקה של ביוטכנולוגיה
- יצירת מערכת אינדיקטורים על קריירות וניידות של מחזיקי דוקטורט
- גלובליזציה של מו"פ והשוואות בינלאומיות
- מדידת מו"פ כהשקעה בחשבונות הלאומיים
- מיון לפי תחום מדעי
- פיתוח אינדיקטורים חדשים (מובילות של כוח-אדם במו"פ, מדידת כישרונות ויכולות של כ"א)

✓ החל משנת 1998, מדווחת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לארגון OECD על נתוני ההוצאה הלאומית למחקר ופיתוח. משנת 2002, נכללים נתוני ישראל בבסיס הנתונים של הארגון ובפרסום

של ה-OECD – "Main Scientific Indicators"

✓ ישראל הוזמנה בשנת 2002 לשמש כארץ מובילה (Leading country) בקבוצת עבודה בנושא מו"פ והחשבונות הלאומיים (SNA-R&D) הודות לניסיונה רבת השנים בהפקת סטטיסטיקות על המו"פ במסגרת מערכת החשבונות הלאומיים. בקבוצת העבודה חברות

אוסטרליה, קנדה, הולנד, שבדיה, אנגליה, ארה"ב והלשכה הסטטיסטית של האיחוד האירופי (Eurostat). קבוצה זו השתתפה גם בעבודת קבוצת Canberra II והכינה את התשתית

להחלטה, שהתקבלה ב-2005, לכלול את המו"פ בנכסים הקבועים בחשבונות הלאומיים

☑ מנהלת גף חשבונות השירותים החברתיים ענתה על השאלון באוגוסט 2005 –

Questionnaire on Main Science and Technology Indicators (MSTI) and Research & Development Statistics Publication

☑ בשנת 2005, הכינה ישראל ביחד עם נציג OECD נייר סיכום של סוגיית שינוי סיווג המו"פ

בחשבונות הלאומיים ופרוט השינויים הדרושים במדריך Frascati לסטטיסטיקה על המו"פ

לצורך הפקת אומדני מו"פ מתאימים לחשבונאות לאומית מתוך סטטיסטיקה זו

2006 – מנהלת אגף מאקרו-כלכלה השתתפה במפגש ק.ע. של מומחים לאומיים לאינדוקטורים

מדעיים וטכנולוגיים (NESTI) שהתקיים בגרמניה במאי 2006. במפגש נטלו חלק נציגים מכל

המדינות החברות בארגון OECD, נציגים מ-3 מדינות משקיפות: רוסיה, דרום אפריקה וישראל וכן

נציגים משלושה ארגונים בינלאומיים: Eurostat, UNESCO ו-RICYT (ארצות הברית, דרום אמריקה).

במהלך המפגש נדונו נושאים הקשורים לסטטיסטיקה על מדע וטכנולוגיה:

- מדידת הון אנושי במדע וטכנולוגיה – עריכת סקרים על קריירות וניידות של מחזיקי דוקטורט
- מדידה וניתוח נתונים על חדשנות
- ביוטכנולוגיה וננוטכנולוגיה
- סטטיסטיקה על פטנטים
- אינדוקטורים על מו"פ במגזר הציבורי
- הטיפול בהקלות מס בסטטיסטיקה על מו"פ
- גלובליזציה של המו"פ

☑ מנהלת גף חשבונות השירותים החברתיים ענתה על השאלון באוגוסט 2006 –

Questionnaire on Main Science and Technology Indicators (MSTI) and Research & Development Statistics Publication

▪ **כנס משותף לארגון לשת"פ כלכלי ופיתוח, האו"ם והלמ"ס האירופי בנושא חשבונאות לאומית –**

Joint UN-ECE/OECD/Eurostat meeting on National Accounts

מנהלת אגף מאקרו-כלכלה השתתפה בכנס לחשבונאות לאומית שנערך באפריל 2006 בשווייץ. כנסי מומחים לחשבונאות לאומית המשותף לארגון OECD, למועצה הכלכלית האירופית של האו"ם (UN-ECE) וללשכה הסטטיסטית של האיחוד האירופי (Eurostat) נערכים כל שנתיים. ישראל משתתפת כחברה בכנסים אלה מאז 1995. בשנים האחרונות התבקשה ישראל להגיש עבודה לקראת כל כנס:

☑ בכנס שנערך באפריל 2006 הוגשה עבודה בנושא גלובליזציה

בכנס האחרון הוזמנו מדינות שאינן חברות בארגונים המארגנים (למשל עיראק והודו) כדי להציג את כל ההמלצות לשינוי מערכת החשבונות הלאומיים (SNA). בכנס השתתפו נציגים מ-52 מדינות. הוזמנו גם נציגים מארגונים בינלאומיים שלא השתתפו בעבר הכוללים ארגון הסחר העולמי, ארגון העבודה העולמי, ארגון הבריאות העולמי, הבנק להסדרי סליקה בינלאומיים (BIS) ועוד. בכנס נסקר ערכון מערכת החשבונאות הלאומית (SNA93 Rev.1), שמתוכנן לצאת לאור בשנת 2008. בנוסף, הוצגו נושאים מיוחדים:

- הטיפול בכלכלה הבלתי פורמאלית בחשבונות הלאומיים ותיאום עם הגדרות ILO בנושא זה
 - נתוני תעסוקה וחשבונות הלאומיים
 - חשבונות אזוריים
 - נושא הגלובליזציה – הוצגו עבודות של הולנד, קנדה, ארה"ב, בריטניה וכאמור גם עבודה של ישראל. בסוף היום נדון גם פרק מיוחד שיתווסף ל-SNA המתוכנן על גלובליזציה
- ☑ בכנס המתוכנן לשנת 2008, התבקשה ישראל לארגן מושב בנושא מו"פ

• **תחום חשבונות המגזר הממשלתי**

▪ **כוח משימה להרמוניזציה כללי חשבונאות של הסקטור הציבורי –**

Task Force on Harmonization of Public Sector Accounting

כוח משימה להרמוניזציה כללי חשבונאות של הסקטור הציבורי – כוח המשימה הוקם באוקטובר 2003 ע"י מספר גופים בינ"ל (קרן המטבע הבינ"ל, OECD, EUROSTAT, הבנק העולמי, הבנק האירופי המרכזי וההתאחדות הבינ"ל לחשבונאות) במטרה:

א. להגיע להרמוניזציה ולהתכנסות בין הסטנדרטים החשבונאיים המקובלים לבין הסטנדרטים המופיעים במדריכים הסטטיסטיים הבינלאומיים של החשבונות הלאומיים (ESA, SNA),

ב. לפתח מסגרות וקווי יסוד לפרק העוסק בחשבונות הממשלה לקראת עדכון מדריך ה-SNA בשנת 2008.

מושב 3 – ראש תחום חשבונות המגזר הממשלתי השתתף לראשונה במפגש כוח משימה לנושא

הרמוניזציה של החשבונאות הממשלתית שנערך בפריס במרס 2005.

✓ ישראל ענתה על שאלונים והעבירה הערות לגבי הנושאים העוסקים (א) הגדרות ורישום של הכנסות

ממסים, (ב) הגדרות ורישום של Tax Credit, (ג) ערבויות ממשלתיות לחברות עסקיות

✓ בתחום חשבונות המגזר הממשלתי בוצעה עבודה בנושא סיוע החוץ שמעניקה מדינת ישראל

לארצות מתפתחות לשנת 2004, שאלון OECD בנושא הועבר למחלקת DAC

(Development Assistance Committee) בארגון בחודש יולי 2005. נתוני ישראל

מתפרסמים בשנתון DAC בחלק המוקדש למדינות תורמות שאינן חברות בארגון

מושב 5 – ראש תחום חשבונות המגזר הממשלתי השתתף במפגש כוח משימה לנושא הרמוניזציה

של החשבונאות הממשלתית שנערך בפריס במרס 2006.

✓ ישראל העבירה את הערותיה בנושאים הבאים: (א) אופן הרישום בחשבונות הלאומיים של ההצמדה

על הקרן בחוב הממשלתי (ב) החשיבות שבהתייחסות ספציפית לסקטור המלכ"ר בפרק המוקדש

לחשבונות הממשלה במדריך הבינלאומי החדש של החשבונות הלאומיים

✓ שאלון OECD בנושא סיוע החוץ שמעניקה מדינת ישראל לארצות מתפתחות לשנת 2005,

הועבר למחלקת DAC בארגון בחודש יולי 2006

• תחום מאזן תשלומים, סחר חוץ ואנרגיה

▪ מפגש מומחי OECD לסטטיסטיקה בסחר בינ"ל –

OECD International Trade Statistics Expert Meeting (ITS)

מפגש 6 – ראש תחום מאזן תשלומים, סחר חוץ ואנרגיה השתתף לראשונה במפגש מומחי OECD

לסטטיסטיקה בסחר בינ"ל שהתקיים בפריס בספטמבר 2005. הנושאים כללו:

- דיווח מדינות OECD על אופן איסוף וניהול נתונים סטטיסטיים בסחר
- העמקת שיתוף הפעולה בין OECD לוועדת הסטטיסטיקה של האו"ם (UNSD)
- מיון נושאים הנוגעים לסטטיסטיקה של הסחר (SITC and CPC)
- התאמה בין נתוני סחר בסחורות ומאזן תשלומי סחר בטובין
- סחר בינ"ל ואינדיקטורים כלכליים גלובאליים

מפגש 7 – ראש תחום מאזן תשלומים, סחר חוץ ואנרגיה השתתף במפגש מומחי OECD

לסטטיסטיקה בסחר בינ"ל שהתקיים בפריס בספטמבר 2006. הנושאים כללו:

- דיווח מדינות OECD על אופן איסוף וניהול נתונים סטטיסטיים במסחר בינלאומי
- בסיס הנתונים המשותף על מסחר בינלאומי של הארגונים הבינלאומיים העיקריים (OECD, UNSD, WTO)
- עדכון סיווגים הקשורים לסטטיסטיקה של הסחר (SITC and CPC)
- קשרים בין סטטיסטיקה של מסחר בינלאומי לבין סטטיסטיקה עסקית
- גלובליזציה ואינדיקטורים של מסחר בינלאומי

▪ **מפגש מומחי OECD-Eurostat לסטטיסטיקה בסחר בשירותים –**

OECD-Eurostat Meeting of Experts in Trade in Services Statistics

(TIS)

2005 – ראש תחום מאזן תשלומים השתתף לראשונה במפגש מומחי OECD-Eurostat

לסטטיסטיקה בסחר בשירותים שהתקיים בפריס בספטמבר 2005. הנושאים כללו:

- התייחסות למדידת סחר במוצרים וסחר בשירותים
 - סחר בינ"ל ואינדיקטורים כלכליים בינ"ל
 - נושאים בלתי-פתורים במאזן תשלומים הנוגעים בסחר במוצרים וסטטיסטיקה של שירותים
 - מיון נושאי שירותים במאזן תשלומים
 - עדכון מדריך סטטיסטיקה בסחר בינ"ל בשירותים
- ☑ במהלך המפגש הוצג מאמר על הטיפול במיקור חוץ מעבר לגבולות שחובר ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה –

"Offshore outsourcing of the production – the problem of "Fabless Enterprises"

☑ ראש תחום מאזן תשלומים ענה על השאלון באוגוסט 2005, לקראת מפגש המומחים לסטטיסטיקה בסחר בשירותים (TIS) –

Questionnaire on Public Measures Linked to Offshoring

2006 – ראש תחום מאזן תשלומים השתתף במפגש מומחי OECD - Eurostat לסטטיסטיקה

בסחר בשירותים שהתקיים בפריס בספטמבר 2006. הנושאים כללו:

- מסחר בינלאומי של חברות רב-לאומיות: סך כל המסחר ומסחר בין חברות קשורות – מושגים ועריכת אומדנים
- עדכון המדריך לסטטיסטיקה של המסחר הבינלאומי בשירותים (MSITS)
- סטטיסטיקה של חברות-בת בחו"ל (FATS) - ניירות עבודה לפי ארצות
- עדכון הגדרת ההשקעות הישירות (FDI)
- עדכון מדריך מאזן התשלומים (BPM)
- ☑ במהלך המפגש הוצג מאמר על סטטיסטיקה של חברות רב-לאומיות, שחובר ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – "FATS and Globalization survey – CBS, Israel"
- ☑ ראש תחום מאזן תשלומים ענה על השאלון ביולי 2006 לקראת מפגש המומחים לסטטיסטיקה בסחר בשירותים (TIS):

"Updating of the Manual on Statistics of International Trade in Services" – Consultation Document and Questionnaire

▪ מפגש OECD בנושא גלובליזציה –

OECD - Special Session on Globalization

האחראי על הסקטור הפרטי, בנקים וחברות רב-לאומיות בתחום מאזן התשלומים השתתף בכנס OECD בנושא סטטיסטיקה של חברות רב-לאומיות וגלובליזציה. הכנס התקיים בפריס בנובמבר 2006. הנושאים שנכללו בכנס:

- מיקור חוץ (outsourcing) ותעסוקה
- מיקור חוץ של שירותים ויבוא שירותים
- עסקאות בינלאומיות בטכנולוגיה

• גף מחירים לצרכן

▪ תוכנית אירוסטאט – OECD להשוואת תוצר ומחירים –

Eurostat-OECD PPP Programme – Purchasing Power Parities for Non-European Countries

ראש גף מחירים לצרכן השתתפה במפגש תוכנית אירוסטאט – OECD להשוואת תוצר ומחירים שנערך ביוני 2005.

ישראל משתתפת מאז 1996 בפרויקט בינלאומי להשוואת תוצר ומחירים הודות לחברותה בוועדה הכלכלית לאירופה של האומות המאוחדות (UNECE). במסגרת הפרויקט נאספים באופן שוטף נתונים וכל שלוש שנים מבצעים השוואה של 3000 מוצרים ושירותים ברי השוואה הנכללים בתוצר המקומי הגולמי. בינואר 2005, פרסם ארגון OECD נתוני השוואה של תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) המתבסס על "שוויון כוח הקנייה" (Purchasing Power Parity – PPP)¹ על בסיס נתוני 2002. הנתונים עובדו והופקו במשותף עם הלשכה הסטטיסטית של האיחוד האירופי (Eurostat) ומשווים גודלי כלכלה של 42 מדינות. ארגון OECD חילק את המדינות לארבע קבוצות בהתאם לרמת הכנסה. נקבע בסיס 100, שהנו ממוצע תוצר לנפש של 30 מדינות ה-OECD כמדד השוואה:

- הכנסה גבוהה (מדד 120 ומעלה) - לוקסמבורג, נורבגיה, ארה"ב, אירלנד ושווייץ
- הכנסה בינונית גבוהה (100-120) - אוסטריה, דנמרק, הולנד, קנדה, איסלנד, בריטניה, בלגיה, שבדיה, אוסטרליה, פינלנד, צרפת, יפן, איטליה וגרמניה
- הכנסה בינונית נמוכה (50-99) - ספרד, **ישראל**, ניו-זילנד, קפריסין, יוון, פורטוגל, סלובניה, קוריאה, מלטה, צ'כיה והונגריה
- הכנסה נמוכה (מתחת ל-50) - סלובקיה, אסטוניה, פולין, קרואטיה, ליטא, לטביה, מקסיקו, רוסיה, בולגריה, רומניה, תורכיה והרפובליקה היוגוסלבית לשעבר ומקדוניה

◇ סמינר בנושא מדידת אינפלציה –

Inflation Measures: Too High – Too Low – Internationally Comparable?

ראש גף מחירים לצרכן השתתפה בסמינר בנושא מדידת אינפלציה שהתקיים בסמיכות למפגש תוכנית אירוסטאט – OECD ביוני 2005. הנושאים כללו:

- התפתחויות במדידת מדד המחירים לצרכן (CPI) מאז דו"ח Boskin
- השוואות בינ"ל של מדד למחירים לצרכן
- שמירה וכינון מדדי CPI רשמיים אמינים
- זיהוי הנושאים החשובים לביצוע עבודה עתידית ברמה הבינלאומית

- **אגף עסקים כלכלה**

- ◇ **פרסום סטטיסטי של OECD בביוטכנולוגיה –**

- OECD Biotechnology Statistics - 2006**

מהדורה 2006 של פרסום סטטיסטי בביוטכנולוגיה מטעם ארגון OECD כולל הנתונים הנגישים והעדכניים ביותר בנושא ביוטכנולוגיה וחדשנות. הפרסום כולל מידע רב על ביוטכנולוגיה העשוי לשמש מקבלי החלטות, אקדמאים ומנהלי עסקים.

📄 נתוני הביוטכנולוגיה של ישראל מועברים ע"י ראש תחום בכיר באגף עסקים וכלכלה

3. המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג):

- הועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת)

- קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכות החינוך –

Indicators of Education Systems Technical Group – INES

מאז 1996 משתתף נציג הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה בדיוניה של INES, הקבוצה העוסקת בפיתוח אינדיקטורים בינלאומיים בתחום החינוך. החל משנת 2006 הפכה ישראל לחברה מלאה בקבוצה. שינוי מעמדה של ישראל ממשקיפה לחברה מלאה מאפשר בין היתר את השתתפותו של נציג ישראל בדיוניהם של המתאמים הלאומיים הקובעים במשותף עם אנשי OECD את תוכנית העבודה של הקבוצה כולה.

הות"ת נוטלת חלק בפעילויות השוטפות של הקבוצה והן באלה החד פעמיות בכל הקשור להיבטים השונים של מערכת ההשכלה הגבוהה.

בשנים 2005 – 2006, כמו בשנים האחרונות, מספקת הות"ת¹ את הנתונים לשאלוני UOE, שאלונים המשותפים והמשמשים את שלושת הארגונים הבינלאומיים – אונסקו, OECD והאיחוד האירופי. שאלון זה הוא שאלון מפורט המתייחס למגוון נושאים ברמות החינוך השונות וביניהן גם למערכת ההשכלה הגבוהה.

הדיווח השנתי לארגון OECD מאפשר את חישוב האינדיקטורים הבינלאומיים עבור ישראל ואת הכללתם של נתוני החינוך וההשכלה הגבוהה בישראל בפרסום Education at a Glance שמוציא הארגון מידי שנה. פרסום זה מהווה את מקור המידע העיקרי והחשוב ביותר בעולם לצורך השוואות בינלאומיות בתחום החינוך ובאמצעותו ניתן לבחון את מעמדן של מערכות החינוך וההשכלה הגבוהה בפרספקטיבה בינלאומית.

1. הפעולה מתבצעת בשיתוף עם הגף לחינוך גבוה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ותחום כלכלה וסטטיסטיקה במשרד החינוך

- כנס הפורום על מדע גלובלי בנושא הירידה במספר הפונים למקצועות המדעיים והטכנולוגיים –

OECD Global Science Forum: Conference on Declining Student Enrolment in Science & Technology

סמנכ"ל הועדה לתכנון ומידע השתתף בכנס שאורגן במסגרת הפורום המדעי גלובלי שהתקיים באמסטרדם בנובמבר 2005.

במפגש מיניסטריאלי של הוועדה למדיניות המדע והטכנולוגיה, שנערך בינואר 2004, הוחלט לתת עדיפות גבוהה לנושא צמצום מספר הפונים ללימודי מדע והנדסה בקרב מדינות OECD.

ועדה שהוקמה לקדם את הנושא בחנה ונתחה בעיית צמצום הפונים ללימודי מדע והנדסה בהיבט הכמותי על בסיס שאלון שנשלח לכל המדינות כולל ישראל. במהלך הכנס, שנערך באמסטרדם בחסות משרד החינוך, התרבות והמדע ההולנדי, הוצגו תוצאות המחקר שנערך על בסיס השאלון במטרה

לעדכן אודות המצב הקיים, לזהות גורמים מרכזיים, לנסח השלכות ברמה המדינית ולהציע המלצות לפעולה.

✓ ישראל הציגה נתונים אודות זכאי בגרות במקצועות מדע וטכנולוגיה ונתונים כמותיים על מספר סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה, שהוכנו על בסיס השאלון המובנה שנשלח ע"י ארגון OECD

✓ בפרסום רשמי של ארגון OECD, שיצא לאור במאי 2006, מופיעים נתונים השוואתיים הכולל את ישראל בנושאים הבאים:

- אחוז הסטודנטיות במחלקות מדע וטכנולוגיה
 - אחוז בוגרות מחלקות מדע וטכנולוגיה
- שם הפרסום:

Evolution of Student Interest in Science and Technology Studies

Policy Report

▪ התוכנית לניהול מוסדי של השכלה גבוהה –

Programme on Institutional Management in Higher Education (IMHE)

ליד ארגון OECD קיימת תוכנית הנקראת **Programme on Institutional Management in Higher Education (IMHE)**. תוכנית IMHE נועדה לפתח ולהפיץ מידע הקשור לניהולם של מוסדות להשכלה גבוהה. לפי נתוני 2005/06 כ-200 מוסדות חברים בתוכנית IMHE, כולל 160 אוניברסיטאות. התוכנית מקיימת פעילות מגוונת, הכוללת כנסים המיועדים לבעלי תפקידים שונים במוסדות להשכלה גבוהה, סקרים ומחקרים בינלאומיים השוואתיים, הוצאה לאור של ספרות מקצועית ועוד. כל הנושאים כמו גם הכנסים עוסקים בנושאים בעלי חשיבות למערכת ההשכלה הגבוהה בישראל.

החברות בתוכנית פתוחה למוסדות להשכלה גבוהה ולגופים שיש להם זיקה חזקה למוסדות להשכלה במדינות החברות בארגון OECD ובמדינות אחרות. ות"ת חברה בארגון זה שנים רבות. לתוכנית ועד מנהל המורכב מנציגים של מוסדות שונים ממדינות החברות בארגון OECD. ות"ת/מל"ג משתתפת בדיוני הוועד המנהל המתכנס פעמיים בשנה בפריז במעמד של משקיף מאז שנת 2002.

◇ כנס בנושא ערכים ואתיקה: ניהול אתגרים ומציאות בהשכלה הגבוהה –

Values and Ethics: Managing Challenges and Realities in Higher Education, IMHE 2006 General Conference

מנכ"ל ות"ת/מל"ג וסמנכ"לית לתקצוב השתתפו בכנס בנושא ערכים ואתיקה, במסגרת סדרת הכנסים הכללים של IMHE בספטמבר 2006.

הכנס התמקד בשאלות אתיות וערכיות העולות במערכת ההשכלה הגבוהה בעקבות שינויים טכנולוגיים, שינויים במחקר ושינויים חברתיים.

נבחנו רעיונות של חופש, אחריות, שליטה, אמת, גבולות הנוגעים למדיניות הממשלה ולמדיניות ניהול המוסדות להשכלה גבוהה, לרבות במחקר ובהוראה. ניתנו דוגמאות כיצד מדינות שונות מגדירות ומיישמות ערכים באופן שונה, כיצד מתמודדים עם התנגשות בין ערכים (למשל חופש אקדמי מול המחויבות לתת דין וחשבון ולקבל ביקורת על פעולות ותוצאות). כמו כן, נדונו גישות שונות להנחלת ערכים ומטרות האוניברסיטה (למשל דרישות שונות לגבי אי תלות וניגודי עניינים של דירקטורים ומוסדות), ערכים שונים שנוגעים למחקר וכן הגדרה שונה של יעדים מוסריים וחברתיים של המוסדות שהם מעבר ליעדים הכלכליים.

◇ סמינר בנושא מדיניות תקצוב והשפעתה על מערכת ההשכלה הגבוהה –

Funding Systems and their Effects on Higher Education

Systems: OECD Seminar - Paris

משלחת מטעם הות"ת בראשות סגן יו"ר ות"ת ומנכ"ל ות"ת/מל"ג השתתפו בסמינר בנושא מדיניות תקצוב של מערכת ההשכלה הגבוהה במסגרת סמינרים המאורגנים ע"י תוכנית IMHE, בספטמבר 2006.

בסמינר הוצגו מערכות ההשכלה הגבוהה ומדיניות התקצוב של 11 מדינות: נורווגיה, דנמרק, פורטוגל, גרמניה, לטווייה, צ'כיה, סלובקיה, אירלנד, בלגיה, ברזיל ואוסטריה.

מטרת הסמינר הייתה לסקור שינויים והתפתחויות במערכות ההשכלה גבוהה ותקצובן: מודלים ממשלתיים חדשים לתקצוב מערכות ההשכלה גבוהה, התפתחויות בעצמאות המוסדות להשכלה גבוהה, שיטות לניהול אסטרטגי, שיטות להערכת איכות ושיטות דיווח.

נציגי המדינות הציגו את תוצאותיו של מחקר בינלאומי על מערך התקצוב והשפעתו על ההשכלה הגבוהה. הנושאים העיקריים בהם התמקד המחקר היו:

- הקשרים בין מערך התקצוב ומדיניות ההשכלה הגבוהה
- ההשפעות הישירות והבלתי ישירות של מערך התקצוב על ההשכלה הגבוהה בכלל ועל משימות ההוראה והמחקר בפרט
- השפעת מערך התקצוב על התנהלות המוסדות להשכלה גבוהה
- היתרונות והחסרונות של מערך התקצוב הקיים והצעות לשיפור

ככלל, נראה היה כי רוב המדינות מתמודדות עם אותן שאלות שעמן מתמודדת ישראל בנושא ההשכלה הגבוהה - החלוקה בין ההוראה והמחקר, מצוינות ובדיקת איכות בהשכלה גבוהה, חלוקת נטל מימון ההשכלה הגבוהה בין הסקטור הפרטי והממשלתי (סוגיות של שכר לימוד ושכר הסגל) ומעמדן של מערכות לתקצוב השכלה גבוהה.

אחת המדינות אשר הציגה מערך תקצוב קרוב למודל הישראלי הייתה אירלנד. גם המארג הסוציו-אקונומי במדינה זו והמחויבות להגברת הנגישות להשכלה גבוהה דומים לסוגיות עמן מתמודדת ישראל. לעומת זאת, מדינה כמו דנמרק הציגה סגנון תקצוב ומערך השכלה גבוהה המוכוון מצוינות מחקרית בלבד, מדינה זו מקיימת אוניברסיטאות מחקריות בלבד והסטודנטים אינם משלמים שכר לימוד.

4. רשות ההגבלים העסקיים:

רשות ההגבלים העסקיים (להלן "הרשות") הוקמה בשנת 1994, מכוח סעיף 41א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988. הרשות מופקדת, כחלק מרכזי ממערך הפיקוח על הגבלים עסקיים, על שמירת התחרות במשק ואכיפת הוראות חוק ההגבלים העסקיים בנושאי מונופולין, הסדרים כובלים ומיזוגים ופועלת נגד קרטלים במשק. הרשות, בראשות הממונה על הגבלים עסקיים, פעילה מאוד במישור הבינלאומי ובין פעילויותיה השונות משמשת כמשקיפה בועדת התחרות, קבוצת עבודה לתחרות ורגולציה וקבוצת עבודה לאכיפה ושיתוף פעולה של OECD.

במהלך 2005 ו-2006 השתתפו נציגי רשות ההגבלים העסקיים בראשות הממונה בדיוני OECD במסגרות הבאות:

- ועדת התחרות – Competition Committee
- קבוצת עבודה מספר 2 תחרות ורגולציה – Working Party No. 2 on Competition and Regulation
- קבוצת עבודה מספר 3 אכיפה ושיתוף פעולה – Working Party No. 3 on Enforcement and Co-operation
- פורום התחרות הגלובאלי – Global Forum on Competition (GFC)

▪ ועדת התחרות –

Competition Committee

ועדת התחרות של OECD הינה מקור ראשון בעולם לניתוח מדיניות בתחום התחרות ומתן ייעוץ לממשלות בנושא שימוש במדיניות הגבלים עסקיים באופן יעיל לקידום רווחה כלכלית וצמיחה במשק. הועדה משמשת כפורום מרכזי לדיון בנושאים אלו ומשתתפים בה מנהלי רשויות תחרות ממדינות רבות ברחבי העולם. ההכרה העומדת בבסיס הפעילות של ועדה זו היא שחקיקה נכונה לצד אכיפה יעילה של דיני התחרות תביא לצמיחה ויציבות במשק ותגדיל את כלל הרווחה. הוועדה מקדמת אימוצן של רפורמות בתחום דיני התחרות ומקנה למקבלי ההחלטות המשתתפים בה כלים להתמודדות עם התנהגות אנטי-תחרותית. קבלתה של הרשות לועדת התחרות בשנת 2001 והארכת כהונתה בפעם השנייה בתחילת שנת 2006 עד לתום שנת 2007, היא ביטוי להערכה המקצועית הרבה לה זוכה רשות ההגבלים העסקיים הישראלית בעולם.

כבכל שנה מאז קבלתה כמשקיפה, הגישה והציגה הרשות במסגרת דיוני וועדת התחרות סקירה של התפתחות מדיניות התחרות בישראל בשנה הקודמת במסגרת דו"ח שנתי:

דו"ח שנתי על התפתחות מדיניות התחרות בישראל

Annual Report on Competition Policy Developments in Israel – 2004

Annual Report on Competition Policy Developments in Israel – 2005

◇ קבוצת עבודה מס' 2 תחרות ורגולציה –

Working Party No. 2 on Competition and Regulation

מושבים 31/30 – הממונה על הגבלים עסקיים השתתף במפגשי ק.ע. מס' 2 שנערכו בחודשים פברואר ומאי 2005.

במהלך המושבים הגישה הרשות מספר מסמכים שנדונו במסגרת דיוני קבוצת עבודה מס' 2 ואף זכו להתייחסות בעל פה של נציגיה. הניירות דנו בנושאים הבאים:

Structural Separation in Regulated Sectors ✓

Effective Actions Against Hard Core Cartels ✓

Resale Below Costs ✓

מושב 33 – הממונה על הגבלים עסקיים, היועץ המשפטי של הרשות וראש צוות במחלקה המשפטית השתתפו במפגש ק.ע. מס' 2, שנערך בפברואר 2006. במהלך המושב התקיים שולחן עגול (Roundtable) בנושא הבטחת גישה של שחקנים חדשים לתשתיות בשווקים קיימים, שבמהלכו נדונו הסוגיות הבאות:

- הסרת חסמים
- אי הפלייה
- הבטחת שקיפות

הרשות הגישה מסמך עמדה לדיון זה, בו נסקר הדין הרלוונטי תוך מתן דוגמאות מניסיון שצברה בתחום התחרות בענף התחבורה בישראל:

Ensuring Access to Essential Transportation Structure for New Entrants ✓

מושב 34 – הממונה על הגבלים עסקיים וראש צוות במחלקה המשפטית השתתפו במפגש ק.ע. מס' 2 שנערך ביוני 2006. במהלך המושב הוגש נייר לדיון בנושא תחרות ושימוש יעיל בכרטיסי תשלום:

Competition and Efficient Usage of Payment Cards ✓

מושב 35 – הממונה על הגבלים עסקיים והיועץ המשפטי של הרשות השתתפו במפגש ק.ע. מס' 2 שנערך באוקטובר 2006. במהלך המושב הוגש נייר בנושא רגולציה ותחרות בענף הבנקאות הקמעונאית בישראל:

Competition and Regulation in Retail Banking ✓

◆ קבוצת עבודה מס' 3 אכיפה ושיתוף פעולה –

Working Party No. 3 on Enforcement and Co-operation

מושב 94 – היועצת המשפטית והכלכלנית הראשית של רשות ההגבלים העסקיים נטלו חלק במפגש ק.ע. מס' 3 של ועדת התחרות שנערך באוקטובר 2005. המפגש עסק בעבודת רשויות התביעה אל מול רשויות התחרות.

✓ היועצת המשפטית של הרשות ניהלה פאנל בנושא עבודת התביעה בעבירות קרטל בשיתוף עם הרשות הברזילאית. במסגרת פאנל זה הוצג מצגת שעסקה בקשיים באיסוף ראיות, בייחוד בכל הנוגע לחקירות מחשבים, האזנות סתר וטיפול בעודפי מידע

✓ הרשות הגישה מענה לשאלון שעסק בנושא שיתוף פעולה בין רשות ההגבלים העסקיים לפרקליטות המדינה בחקירות קרטלים –

Hard Core Cartels: Cooperation with public prosecutors in criminal cartel investigations

▪ פורום התחרות הגלובלי –

Global Forum on Competition

פורום התחרות הגלובלי (GFC) – מספק הזדמנות לקיום דו-שיח בין מדינות החברות בארגון OECD לבין מדינות לא-חברות בנושא מדיניות התחרות. עבודת ועדת התחרות שהביאו לתוצאות בשטח זכות לחשיפה במהלך הפורום: אימוץ וולונטרי של Best practice, הקמת רשויות תחרות במדינות מתפתחות, העמקת שת"פ בנושא מיזוגים בינלאומיים, חקירת קרטלים ועוד. הפורום מקדם דיאלוג רחב היקף הכולל נושאי מדיניות תחרות ונושאים מרכזיים נוספים הקשורים לפיתוח כלכלי.

הממונה על הגבלים עסקיים, היועצת המשפטית וראש צוות במחלקה המשפטית, השתתפו בפורום התחרות הגלובלי שנערך בפברואר 2006. בין דיוני הפורום, התקיים גם דיון בנושא קרטלים, שכלל שלושה מושבים בשיטת שולחן עגול (Roundtable):

מושב I – קונסציות (Roundtable on concession)

מושב II – רדיפת קרטלים בהעדר ראיות ישירות

מושב III – Cartel case studies

הנציגים מישראל השתתפו בכל המושבים ונטלו חלק פעיל במיוחד במושב השלישי שלו יכלו לתרום רבות מניסיונם מחקירה והעמדה לדין של קרטלים.

✓ בשנת 2006 לבקשת ועדת התחרות (Competition Committee), השתתפה הממונה, יחד עם הממונה של רשות התחרות השוויצרית, בצוות להערכת מצב התחרות (Peer Review)

בטייוואן. פעילות זו נעשתה כחלק מבחינה של הארגון על משטר התחרות בטייוואן. בחינה זו כוללת סקירה על חוק התחרות, המוסדות האוכפים את החוק, הצעות לשיפור חוק התחרות ואכיפתו. הדו"ח הוצג במהלך הפורום הגלובאלי –

Peer review on competition law and policy in Chinese Taipei

5. הרשות הלאומית להסמכת מעבדות:

הרשות הלאומית להסמכת מעבדות – כחלק מתשתיות האיכות המאפשרות סחר בינלאומי הוקמה בישראל הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, אשר לה אמות מידה ברורות ותואמות את הנעשה בעולם. עבודה על פי אמות מידה בינלאומיות בהרמוניזציה עם יתר המדינות מאפשרת אמון במערכות המדידה והבדיקה במדינת ישראל. על אמון זה מושתתת הסרת מגבלות לא-מכסיות (NTB). הרשות הלאומית להסמכת מעבדות חתמה על הסכם הכרה הדדית, בין היתר, עם הקהילה האירופית וארגון OECD בנושאי Good Laboratory Practice המקנה יתרונות שיווקיים, הכרה בינלאומית ואמון בכשירות המקצועית.

• אגף לקוחות אסטרטגים ו-GLP

▪ קבוצת העבודה לתנאי עבודה נאותים במעבדה –

Working Group on Good Laboratory Practice

קבוצת העבודה לתנאי עבודה נאותים במעבדה – הקבוצה באה להקל ולסייע ביישום החלטות מועצת OECD בנושאים הבאים:

- הכרה הדדית של נתוני הערכת כימיקלים
- כללים של נוהג מעבדה תקין – Good Laboratory Practice

הדבר נעשה באמצעות קידום הבנה משותפת ויצירת הרמוניזציה בנושאים טכניים ואדמיניסטרטיביים הנוגעים לכללים של נוהג מעבדה תקין. הקבוצה תבחן אימוץ סטנדרטים בינ"ל והצטרפות לפעילויות בינ"ל אחרות בנושא.

2005 – ראש אגף לקוחות אסטרטגיים ו-GLP, השתתפה במפגש ק.ע. לתנאי עבודה נאותים

במעבדה, שנערכה במסגרת הכנס הבינלאומי להבטחת איכות בפלורידה בפברואר 2005.

הפגישה כללה דיון במגוון נושאים מקצועיים ובחינת תהליך קבלת חברות חדשות לקבוצת העבודה, עיקרי הדברים:

- הוחלט על בנית תוכנית בקרה על כל יחידות הפיקוח במדינות החברות בקבוצת העבודה החתומות על הסכם Mutual Acceptance of Chemical Safety Data - MAD (פרוט במשרד להגנת הסביבה) מטרת הפרויקט לבסס את האמון בין מדינות OECD והחברות הנוספות המפקחות על מתקני מחקר וכן לוודא הרמוניזציה באמות המידה והכללים על פיהם פועלים גופי הפיקוח השונים
- מדינות חדשות המצטרפות לאיחוד האירופי אינן מתקבלות אוטומטית להסכם MAD ולפעילות בקבוצת העבודה. המדינות נדרשות לעבור תהליך בדיקה כמו כל מדינה המבקשת להצטרף לקבוצת העבודה
- נערכה סקירה של גופי הפיקוח במדינות השונות אשר בחלקן נהוג היה לפצל את האחריות, בין גופים שונים בהתאם לקבוצת חומרים. כיום, מעודד ארגון OECD לאחד את גופי הפיקוח (איחוד זה נעשה בבלגיה ובאיטליה)

במסגרת הכנס הבינלאומי ובחסות ק.ע. לתנאי עבודה נאותים במעבדה הציגה נציגת ישראל הרצאה בנושא הבא:

✔ תוכנית הפיקוח בישראל בדגש על ההבדלים בדרישות לצורך הכרה במתקן מחקר הפועל על פי עקרונות OECD-GLP ובין הדרישות ממעבדה מוסמכת (Accreditation) הפועלת על פי עקרונות ISO/IEC 17025

2006 – ראש אגף לקוחות אסטרטגיים ו-GLP, השתתפה במפגש ק.ע. להסמכת מעבדות שנערכה באפריל 2006.

הנושאים העיקריים שנדונו:

- דיווח על מבדקי בקרה שנערכו בגוף פיקוח חדש בפולין ותהליך בקרה ובחינה שוטף בקנדה
- אימוץ מסמך הנחיה בנושא ניהול ארכיון על פי הדירקטיבות של OECD-GLP. מסמך זה יחייב את כל המדינות בהן קיימים שירותי ארכיון למחקרים קדם קליניים לבדיקת בטיחות מוצרים
- נציגי גופי פיקוח מהולנד, בלגיה וגרמניה פועלים להקמת מסד נתונים בינלאומי של כל מתקני המחקר (Test Facility) המוכרים בעולם על פי תחומי עיסוק והמדינות המפקחות. מסד זה יאפשר מידע שוטף אודות סטאטוס מתקן המחקר (מוכר, לא מוכר ומתי בוצע מבדק בקרה)

◇ קורס לעורכי מבדקי פקוח – בריטניה ספטמבר 2006 –

OECD Inspector Training Course Edinburgh, September 2006

✔ נציגת ישראל הוזמנה להשתתף בצוות המרצים בקורס בו השתתפו כ-70 נציגים ממדינות החברות בארגון OECD ומדינות לא-חברות. הוצגה תוכנית הפיקוח של ישראל וכן הועברו הרצאות בנושאים מקצועיים

◇ קורס לעורכי מבדקי פקוח – ישראל 2008 –

OECD Inspector Training Course Israel – 2008

מזכירות קבוצת העבודה GLP של ארגון OECD מבקשת לקיים בישראל קורס בודקים במהלך 2008. מכתב הזמנה רשמי יוגש למזכירות וחברי הועדה בפברואר 2007.

חלק ג' ◀

הסקטור הפרטי

המגזר הפרטי

1. האוניברסיטה העברית בירושלים:

- המכון ליחסים בינלאומיים ע"ש ליאונרד דיוויס
 - המרכז לפיתוח של ארגון OECD –
OECD Development Centre

המרכז לפיתוח של OECD – המרכז הוקם ב-1962 במטרה לשמש במה למדינות שאינן חברות ב-OECD וגשר מקשר בין המידע שנצבר בארגון ושאר העולם.

יעדי המרכז לפיתוח של OECD

- פורום לדיאלוג פוליטי - שילוב מדינות לא-חברות בארגון OECD (לא יותר מתריסר) על בסיס הקריטריונים הבאים:
 1. שחקן משמעותי בינ"ל (Major International Player) – מדינות BRICS (ברזיל, רוסיה, הודו, סין ודרום אפריקה)
 2. שחקן אזורי משמעותי (Major Regional Actor) – ישראל
 3. מדינות בעלות הכנסה נמוכה לנפש העוברות רפורמות מעניינות (וייטנאם, מוזמביק).
- מחקר מדיניות – ביצוע מחקרים בנושאים שונים בהשתתפות המדינות המשתתפות וצוות מקצועי של OECD.
- רשת קשרים בין מכוני מחקר (Networking of Think-tank Institutions) - יצירת קשרי עבודה בין מכוני המחקר ואוניברסיטאות של המדינות החברות במסגרת הליך הלימוד ההדדי (Peer learning).

תוכנית העבודה של המרכז לפיתוח

מועצת המנהלים של המרכז לפיתוח מאמצת תוכניות עבודה דו-שנתיות. תוכנית העבודה לשנים 2007/8:

- מדיניות קוהרנטית – Policy Coherence
במסגרת ניסוח מדיניות קוהרנטית לפיתוח מבקשים ליצור אינטראקציה בין סחר, השקעות, הגירה ומדיניות סיוע החוץ הרשמי (ODA Policy)
- פיתוח עסקי – Business Development
- פיתוח פיננסי – Finance Development

ביצוע יעדים אלו יתבצע בחלוקה הגיאוגרפית הבאה:

- אפריקה
- אמל"ט
- קווקזים, מרכז אסיה (בעקבות עניין רב מצד תורכיה – חברה מלאה מינואר 2006 ורומניה)

מנהלת המרכז לפיתוח של ארגון OECD ערכה ביקור בישראל במרס 2006, במהלכו נפגשה עם נציגי מספר משרדי ממשלה והרצתה במסגרת המכון הבינ"ל ליד האוניברסיטה העברית בירושלים. בפגישות שקיימה עם נציגי משרדי החוץ והאוצר ציינה כי במידה וישראל תגלה עניין להצטרף כחברה

מלאה במרכז לפיתוח של OECD, הדבר יהיה כרוך בתשלום דמי חברות שנתיים בסך של 25,000 אירו – סכום זה ייחשב אוטומטית כחלק מסיוע החוץ הרשמי של ישראל – (Official Development Assistance – ODA) (פרוט בפרק משרד החוץ).

מנהלת המרכז לפיתוח הדגישה את הניסיון הישראלי בתחומים הבאים:

- פיתוח תשתיות באפריקה (בדגש על הסקטור הפרטי)
- קליטת הגירה מאתיופיה

◇ במסגרת סדרה של סדנאות בנושא "ממשל עולמי" שמארגן המכון ליחסים בינ"ל באוניברסיטה העברית, התקיימה סדנא בדצמבר 2006, שהוקדשה לארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח (OECD). כלכלן בכיר מהמרכז לפיתוח נתן הרצאה בנושא:

Managing Globalization through Peer Reviews – the Role of the OECD

◇ ראש המכון ליחסים בינלאומיים ע"ש לאונרד דיוויס השתתף במעמד של חוקר אורח (Visiting Research Fellow) במרכז לפיתוח של OECD במהלך 2005.

2. התאחדות התעשיינים בישראל:

• אגף סחר חוץ וקשרים בינלאומיים

▪ ועדה מייעצת של ארגוני עסקים ותעשייה –

Business and Industry Advisory Committee (BIAC)

ועדה מייעצת של ארגוני עסקים ותעשייה – Business and Industry Advisory Committee (BIAC), נוסדה ב-1962 כארגון עצמאי וזכתה להכרה רשמית מצד ארגון OECD כמייצגת קהילת העסקים של OECD. בועדת BIAC משתתפים במעמד של חברות מלאה ארגוני התעשייה והמעסיקים של 30 המדינות החברות בארגון OECD ובמעמד של משקיף ארגוני תעשייה של רוסיה, סין, הודו, ברזיל, רומניה ולטוניה. BIAC מכסה את כל נושאי המדיניות הכלכלית הנידונים בארגון OECD באמצעות 34 ועדות וקבוצות מדיניות (Policy groups).

היעדים העיקריים של BIAC כוללים:

- מתן התייחסות בנוגע לקווי מדיניות והמלצות פעולה המתגבשים בארגון OECD מנקודת ראות של קהילת העסקים
- עמידה על צרכיה של קהילת העסקים והתעשייה במסגרת הכלים שמעמיד ארגון OECD ביישום מדיניותו
- העברת מידע מוקדם בדבר יוזמות חדשות מטעם OECD והשלכותיהן על קהילת העסקים

ינואר 2006 – מנהלת המחלקה לשיתוף פעולה עסקי בינלאומי נפגשה עם מנהל מדיניות של הועדה המייעצת (BIAC) שליד OECD. המפגש נועד לבחון שילובה של התאחדות התעשיינים בישראל בפעילויות הועדה המייעצת באמצעות זיהוי מסגרות העבודה של BIAC הרלוונטיות עבור ענפי התעשייה בישראל.

יוני 2006 – מנהל אגף סחר חוץ וקשרים בינלאומיים נפגש עם מנהלי הועדה המייעצת של ארגוני עסקים ותעשייה (BIAC) במטרה לסיים את כל ההיבטים המינהליים והכספיים שיאפשרו שילובה של התאחדות התעשיינים בישראל בפעילויות BIAC.

יולי 2006 – הועדה המייעצת של ארגוני עסקים ותעשייה (BIAC) אשרה את צירופה של ישראל במעמד של משקיפה מלאה בפעילויותיה.

מאז היווסדה בשנת 1921, מהווה **התאחדות התעשיינים בישראל** כוח מניע מרכזי במשק הישראלי בכלל ובמגזר התעשייתי בפרט. כאז כן היום מכירה ההתאחדות במחויבותה הממלכתית לקידום יעדים לאומיים: ביטחון כלכלי ועצמאות כלכלית. התאחדות התעשיינים בישראל מהווה גורם כבד-משקל בקבלת החלטות בתחומי המאקרו-כלכלה, העבודה וסחר החוץ בהם היא מעורבת, הן ברמת החקיקה, מול הכנסת - בייזום הצעות-חוק - והן ברמת הביצוע מול הממשלה.

- התאחדות התעשיינים היא הארגון היציג הבלעדי של כל מגזרי התעשייה בישראל: הפרטית, הציבורית, הקיבוצית והממשלתית
- יותר מ-2000 מפעלים חברים בהתאחדות התעשיינים, בחברות ישירה או מסונפת
- כגוף אחד מייצגים חברי התאחדות התעשיינים את הכוח הכלכלי המוביל במשק
- כארגון היציג הבלעדי של כוח זה, מהווה התאחדות התעשיינים שותפה מלאה לקברניטי המשק בקבלת החלטות ברמת המדיניות המאקרו-כלכלית
- התאחדות התעשיינים משמשת גשר למערכות כלכליות כלל-עולמיות
- התאחדות התעשיינים היא ארגון המעסיקים הגדול במדינה. מתוקף מעמדה היא מייצגת את המעסיקים בכל הקשור להסכמי עבודה אל מול ההסתדרות והממשלה, בפרט - ומובילה את מערכת יחסי העבודה במגזרים המאורגנים במשק, בכלל

חלק ד'

מסגרות OECD
בהן פעילה ישראל

נספח

1. מסגרות OECD בהן חברה ישראל במעמד של חברות מלאה

1. ועדה לכימיקלים
2. מפגשי המליאה של תוכנית ה-OECD ליישום הסטנדרטים הבינלאומיים בנושא פירות וירקות
3. תוכנית בינלאומית להערכה סטודנטים – ועד מנהל
4. תוכנית הדגנים
5. תוכנית לזרעים מוצלבים, שמנים אחרים וסוגי סיבים
6. תוכנית לזרעי דשא וקטניות
7. תוכנית לתירס ודורה (סורוגום)
8. תוכנית לירקות
9. קבוצת עבודה של רכזים לאומיים בנושא תוכנית הקווים המנחים לבחינת חומרים כימיים
10. קבוצת העבודה לתנאי עבודה נאותים במעבדה
11. קבוצת העבודה של ועדת ההשקעות
12. קבוצת עבודה לכימיקלים, חומרי הדברה וביוטכנולוגיה
13. קבוצה טכנית לאינדיקטורים במערכת החינוך

2. מסגרות OECD בהן חברה ישראל במעמד של משקיפות

1. קבוצת עבודה אד-הוק להיגוי ומימון מכוני מחקר
2. הועדה למדיניות מידע, מחשוב ותקשורת
3. הועדה למדיניות מדע וטכנולוגיה
4. הועדה לתעשייה, חדשנות ויזמות
5. ועדת התחרות
6. הועדה למדיניות בחינוך
7. קבוצה של מומחים לאומיים בנושא צרכי חינוך מיוחדים
8. תוכנית ניהול מוסדות של ההשכלה הגבוהה – מועצת מנהלים
9. רשת לחינוך מוקדם לגיל הרך
10. רשת בינ"ל בנושא אלימות בבתי ספר
11. הועדה לביטוח ולפנסיות פרטיות
12. רשת יושבי ראש ועדת התקציבים הפרלמנטארי
13. רשת ניהול פיננסי
14. רשת מבנים ארגונים
15. רשת בנושא ביצוע עפ"י תפוקות
16. הפורום הגלובאלי למדע של ה-OECD
17. כוח משימה בנושא שחרור מזהמים
18. כוח משימה לביוטכנולוגיה בנושא פיתוח תעשייתי בר-קיימא
19. כוח משימה לסטטיסטיקה בפנסיות
20. קבוצת עבודה לביוטכנולוגיות הקשורות לבריאות האדם
21. קבוצת עבודה לחומרי הדברה
22. קבוצת עבודה מס' 2 לתחרות ורגולציה
23. קבוצת עבודה מס' 3 לשיתוף פעולה ואכיפה
24. קבוצת עבודה של מומחים לאומיים לאינדיקטורים מדעיים וטכנולוגיים
25. קבוצת עבודה של בכירי אגף תקציבים
26. קבוצת עבודה לביוטכנולוגיה
27. קבוצת עבודה לכימיקלים, חומרי הדברה וביוטכנולוגיה
28. קבוצת עבודה למדיניות תשתיות ושירותי תקשורת
29. קבוצת עבודה לניהול חוב ציבורי
30. קבוצת עבודה לסטטיסטיקה פיננסית

- 31. קבוצת עבודה לאינדיקטורים עבור חברת המידע
- 32. קבוצת עבודה על מדדים בתחום אבטחת מידע ופרטיות
- 33. קבוצת עבודה למדיניות חדשנות וטכנולוגיה
- 34. קבוצת עבודה למדיניות איכות סביבה לאומית
- 35. קבוצת עבודה למניעת היווצרות פסולת ומחזור
- 36. קבוצת עבודה על פנסיות פרטיות
- 37. קבוצת עבודה לעסקים קטנים ובינוניים ויזמות
- 38. קבוצת עבודה לסטטיסטיקה
- 39. קבוצת עבודה לכלכלת המידע

www.oecd.gov.il

